

Prezrte zadruga

Zakaj in kakšna nova „mreža“ kmetijskih organizacij?

Na seji zbora republik in pokrajinski skupščine SFRJ 3. februarja letos je predsednik zveznega...

Sodeč po razpravi na seji zbora, več ko enoletne zamude pri sprejemu družbenega dogovora...

Vsebinska sprememba položaja v kmetijstvu pa je v razkoraku med zamisljivo o razvoju...

V tem smislu je Milovan Zidar v svojem uvodu poskrbel za presenečenje - vsaj zame! - z idejo o mreži samoupravnih, uspešnih...

„Ker imajo kmetovalci v svojih rokah veliko obdelovalne zemlje, zaradi velikih socialnih in demografskih sprememb in vedno večje odvisnosti od dohodka kmetijstva, prevladuje mnenje, da je treba izpolniti družbene, materialne, kadrovske in samoupravne organizacijske pogoje ter poskrbeti za to, da bi se zainteresirani kmetovalci zbirali v organizacijah in v lastnem ter družbenem interesu prevzeli obveznost razvijati blagovno proizvodnjo ter z razvojem lastne storilnosti dela izboljšati življenjsko raven in zagotoviti socialno varnost. V ta namen je treba zgraditi mrežo kmetijskih organizacij v vsej državi ter dobiti bitko za samoupravno demokracijo in odločanje v teh organizacijah, kar je v skladu z njihovim prispevkom k doseženim rezultatom.“

Preseneča, da predsednik zveznega komiteja za kmetijstvo govori o mreži kmetijskih organizacij, ne da bi omenjal kmetijske zadruga ali temeljne organizacije kooperantov, ki so tudi kmetijske organizacije in prek Zadrugne zveze Jugoslavije tvorijo vsedrjavno mrežo kmetijskih organizacij, takšnih, kakršne pač so. V glavnem res niso niti organizacije kmetovalcev niti organizacije kooperantov, kajti sicer se ne bi bilo treba boriti za samoupravno demokracijo in odločanje kmetovalcev v teh organizacijah ter za delitev doseženih rezultatov v skladu s prispevkom kmetovalcev.

Toda ali je za to potrebna nova mreža kmetijskih organizacij, ki bodo združevale množice kmetov? Mislim, da tudi sedanje zadruga organizacije zajemajo dokajšnjo množico kmetovalcev na papirju, manj pa v proizvodnji in še manj v prometu kmetijskega blaga, ki odžira večji del kmetovega dohodka. Ali ob nobnovi zadrugaštva nismo hoteli imeti „transmisije za politiko“ namesto proizvodno-prometne zadruga organiziranosti?

Poti iz prehranske zagate ni iskati v novi, temveč v boljši organiziranosti kmetovalcev. Pred tem pa se je treba vprašati, zakaj „kmetje, ki imajo zemljo, niso z ničimer motivirani niti stimulirani, da bi prideli več in bolje in po zakonih blagovne proizvodnje,“ kakor je na seji dejal srbski delegat Ljubisav Marković.

Ali ni to posledica politične in gospodarske diskriminacije kmetov, ki imajo v Jugoslaviji 85 do 9 odstotkov obdelovalne zemlje?

STEFAN KUCHAR

Same niso...

(Nadaljevanje s 1. strani)

više, kot bi lahko bile, za nekatere (izobraževanja sicer potrebne) uporabnike pa pogosto nesprijemljive. Težave imajo tudi s kadri in materialno opremljenostjo.

V Metliki nimajo delavske univerze, zaenkrat je še ne nameravajo ustanoviti, to pa ne pomeni, da se ne trudijo s pripravljanim izobraževalnim programom, zlasti za delegate. Četudi še ni jasno, kdo bo plačnik, bo izobraževanje steklo takoj po marčevskih volitvah, višek pa bo dosegel jeseni.

Potisnjeno je na stran, namesto da bi bilo deležno vsestranske podpore. To velja za novomeški Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela, čigar dejavnost je omejena zaradi nenehnega pomanjkanja denarja. Zato je težko dosežati glavne cilje, denimo, družbenopolitično usposabljanje, izobraževanje za delo in za življenje nasploh. Zavodu nikakor ne uspe, da bi v okviru siva za izobraževanje zanj zbirali sredstva za kritje t. i. fiksnih stroškov.

Posle delavske univerze v Trebnjem opravlja Center za izobraževanje in kulturo; ta je edini na Dolenjskem, ki ima kolikor toliko urejeno financiranje. Na roke jim gre sis za izobraževanje, nekaj denarja pa bodo skušali dobiti še od kulturne skupnosti, kajti v okviru centra deluje tudi knjižnica.

Izobraževalni programi, ki jih uredničujejo prek delavskih univerz, se zelo hitro menjajo, delo teče v glavnem jeseni in pozimi, zaradi razvejane mreže šol bo čedalje manj izobraževanja za poklice - to je nekaj od razlogov, ki otežujejo stalno rešitev denarnega vprašanja, zato andragoške dejavnosti vseeno ne bi smeli krčiti. V sodelovanju z združenim delom kaže pregledati izobrazbeno sestavo zaposlenih, potrebe po kadrih, skladno s potrebami pa programe delavskih univerz prilagoditi usmerjenemu izobraževanju, pri čemer družbenopolitično usposabljanje ne bi smelo biti zapostavljeno. Prepuščene same sebi, delavske univerze ne bodo kos vsem nalogam, zato morajo pri iskanju možnosti za njihovo denarno neodvisnost sodelovati tudi družbenopolitične organizacije, odpraviti pa je potrebno kratak stik med delavskimi univerzami in drugimi izobraževalnimi ustanovami.

Na posvetu so opozorili tudi na to, da ni več kaj odlašati s pripravami za usposabljanje delegatov, ki bodo na bližnjih skupščinskih volitvah prevzeli odgovorne dolžnosti. Izkušnje iz dotedajšnjih mandatnih obdobj kažejo, da so izobraževanja potrebni zlasti delegati v skupščinskih sisov, ki so bile pogosto nesklepne.

D. RUSTJA

METLIKA IZOBRAŽEVANJE OBRNTNIKOV

Obrtno združenje iz Metlike si neprestano prizadeva za dopolnilno izobraževanje obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev. Oblike izobraževanja so raznovrstne. Tako bo v mesecu marcu organiziralo enodneveni tečaj in izpite iz varstva pri delu za samostojne obrtnike in pri njih zaposlene delavce, okrog 20. marca pa tridnevni strokovni izlet z avtobusom v Muenchen, kjer bodo med drugim obiskali mednarodni sejem obrti in opreme za obrt. Stroške tečaja in izleta bo za delavce, zaposlene pri obrtnikih, kril sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev.

Prijave za tečaj sprejemajo od 15. februarja. Vsi zainteresirani se lahko glede prijave in informacij oglašijo v Obrtnem združenju.

M. K.

Stoj Lojze, ne televizorja! Lastnost materiala je važna, ne pa vsebina.

NOVI POKLICNI GASILCI - Decembra lani je dislocirani oddelek ljubljanske šole za poklicne gasilce v Krškem uspešno končalo 19 gasilcev. Med kandidati ni bilo prijavljenih iz Brezic in Sevnice, kjer niso pokazali zanimanja za šolo.

Kdo naj zares izobražuje

Neenake, predvsem pa neustrezne razmere delavskih univerz v Posavju - Izobraževanje bliže uporabnikom

O vlogi delavskih univerz ne bi smelo biti toliko nejasnosti, saj so sindikati lani septembra o tem sprejeli posebna stališča. Tudi zakon o usmerjenem izobraževanju opredeljuje njihovo vlogo. Kljub temu, opažamo zadnji dve leti nazadovanje delavskih univerz.

Razmere so nezaviljive tudi v vseh treh posavskih občinah. To je bilo ugotovljeno na posvetu v Krškem 10. februarja. V Brezicah in Sevnici delujeta univerzi v okviru posebnih zavodov, v Krškem pa samostojno. Slavko Šriber iz Krškega, ki je opisal to delo v Posavju, je kritično opozoril na razkorak med zakonom in interesi. Delavske univerze so skušale v Posavju sodelovati z izobraževalnimi skupnostmi pri sestavi načrtov. Uspehi so malo, pravzaprav le pri večernih osnovnih šolah. V breziški občini pokriva izobraževalna skupnost vsaj osebne dohodke za dva delavca, v Krškem

za enega, v Sevnici pa za nobenega. Neenak položaj je tudi pri družbenopolitičnem izobraževanju. Upravni organi so se pridržali večino izobraževanja za splošni ljudski odpor.

Izobraževanje delavcev ob delu naj bi po sklepu s tega posveta pomagal širše zastaviti medobčinski svet SZDL s sodelovanjem regijske gospodarske zbornice. Koordinacijski odbori za izobraževanje pri občinskih konferencah SZDL naj bi čimprej proučili gnotno plat delavskih univerz. Vsi skupaj so pred velikimi nalogami ob bližnjih volitvah. V Posavju bodo izvolili nad 8.000 delegatov, mnogo med njimi bo novih. Za bolj poglobljeno odločanje ne bo dovolj splošno usposabljanje delegatov, temveč bo potrebno tudi spoznanje posameznih vprašanj, preden se morajo delegati o njih odločiti.

A. ŽELEZNIK

Škodljivo usmerjanje na pamet

Na Dolenjskem letos spet težave z usmerjanjem učencev v izobraževanju - Krona težavam neznane potrebe združenega dela po kadrih

Usmerjanje učencev za izobraževanje v dolenjski regiji ni bilo brez vzroka glavna tema seje izvršilnega odbora medobčinske skupnosti za zaposlovanje za Dolenjsko 9. februarja. Lanskoletnim težavam smo namreč priča tudi letos. Za nekatere usmeritve je učencev preveč, za druge premalo ali nič (predvsem za skrajšane programe), še manj ko lani bo štipendij in še vedno so tako rekoč neznanne potrebe združenega dela po kadrih, posebno dolgo-

ročnih, temleji usmerjanje na bolj ali manj posrečenih predvidevanjih. Drži, da je v sedanjem gospodarskem položaju vsako planiranje, pa tudi kadrov, zelo težka in odgovorna naloga. Bolj ali manj sposobnim kadrovskim službam dodatno veže roke resolucijsko omejevanje zaposlovanja. Povsem jama pa je, da prihajajoče mlade generacije, ne smemo pustiti brez možnosti izobraževanja in kasnejše zaposlitve. Davek za tako ravnanje bi bil lahko prehud.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Izhod je v združevanju deviz

Po novem bodo morale delovne organizacije kredite, najete v tujini, odplačevati v devizah iz sredstev, ustvajenih z lastnim izvozom - Glede tega vrsta novih težav

V letošnjem letu začnejo veljati novi predpisi, ki urejajo odplačevanje tujih kreditov, vendar se s to problematiko v gospodarstvu ubada le ozek krog ljudi, medtem ko samoupravljanci o novostih malo vedo ali pa se še ne zavedajo, kako jih je udarilo. Da bi osvetlili novonastali položaj dolenjskega združenega dela, ki je, kot je znano, močno zadolženo tudi na tujem, smo prosili za kratka pojasnila Brono Bernard, vodjo sektorja deviznih poslov in ekonomskih odnosov s tujino pri Ljubljanski banki v Novem mestu. Povedala je:

„Doslje so delovne organizacije, ki so se zadolževale v tujini bodisi za repromaterial ali opremo, najemale kredite s pravico nakupa deviz na deviznem trgu. Zelo malo se jih je obvezalo te kredite vrniti iz lastnih deviz. Ker pa je devizno tržišče v letu 1980 prenehalo delovati, je vse breme zagotavljanja devizne likvidnosti padlo na poslovne banke. Te pa ne razpolagajo z dodatnimi devizami, marveč le s tistimi, ki so last delovnih organizacij, in o teh one odločajo. En vir razpolaganja z devizami v poslovnih bankah je bil do lanske pomladi še odkup deviz iz menjalnic, a je tudi ta vir usahnil. Tako pridobljene devize grede zdaj direktno v Narodno banko v Beograd.“

• Tistim dolžnikom, ki ne bodo mogli pravočasno zagotoviti deviznega odplačila kreditov, bo banka skušala pomagati tako, da jim bo za določen čas prodajala devize, da bodo lahko premostili neskladja med lastnim prilivom in zapadlostjo anuitet. Gre za neke vrste začasno posojilo, ki pa ni rešitev za tiste, ki imajo v devizni bilanci primanjkljaj.

Enotno vodeni gasilci

Center za požarno varnost za Posavje v Krškem? - Boljša tehnična opremljenost - Povezanost s SLO

Republiški izvršni svet in skupščina interesne skupnosti za varstvo pred požari sta lani pripravila, naj bi v regijah ustanovili centre za požarno varnost. To naj bi povsod v Sloveniji opravili še v tem srednjeročnem obdobju.

Smisel ustanovitve takega centra je v tem, da bi ustrezno organizirali vodenje vseh razpoložljivih sil. Hkrati bi morali zagotoviti, da bi bili centri povezani tudi s teritorialno obrambo in drugimi sestavnimi splošne ljudske obrambe. Ker gre v bistvu za koncept enotnega vodenja, tudi v Posavju razmišljajo, kdo naj bo nosilec centra v regiji, kar pomeni, da si ena izmed posavskih občin naloži nevhvalno breme, drugi dve pa po dogovorjenih meri-

lih pomagata pri delovanju centra. Čeprav so za zdaj podrobnosti o obveznostih ustanoviteljev manj dorečene, pa je vendarle na dlani, da ima krška občina največ možnosti, da ob poklicni gasilski enoti tam razvijajo še center za požarno varnost. V Krškem imajo že skoraj vso opremo - pričakujejo le še del tehnične iz uvoza.

UKV zveze so že enotne, kar je sicer tehnološka nuja, vsekakor pa zaokrožen sistem obveščanja v pokrajini daje upe, da bo s ceptrom za požarno varnost znan ves potencial. Pomembno je, da so za delovanje centrov dolžne poskrbeti tudi območne in republiške sis za vodno gospodarstvo, ceste in železnice, to je pa že skorajda zagotovilo, da bodo gasilci, primerno opremljeni, nam vsem še bolj v pomoč.

P. P.

Milanu Kostevcu v slovo

V soboto, 13. februarja, smo se za vedno poslovili od našega tovariša, upokojenega polkovnika JLA in dolgoletnega predsednika ZZZB NOV v Brezicah Milana Kostevca.

Milan se je rodil 1924 v Globokem v številni družini naprednega malega trgovca Mihe Kostevca. Po osnovni šoli v domači vasi je odšel v Ljubljano in tam obiskoval nižjo gimnazijo in trgovsko šolo. To je bil čas družjenja z napredno mladino, ki je močno vplivalo na njegov pogled na svet. Iz Ljubljane se je vrnil domov k očetu in dočakal zlom stare Jugoslavije, nemško zasedbo ter preseljevanje slovenskih družin v delovna taborišča širom po Evropi. Njegova družina je zbežala v Pišce in se tako rešila izgnanstva. Milan se je takoj spočetka pridružil Osvobodilni fronti in z vsem mladostnim žarom pridobil simpatizerje NOB v občini Globoko, sodeloval pri

zbiranju orožja, v propagandni dejavnosti in prvih povračilnih akcijah OF zaradi izseljevanja Slovencev.

Leta 1942 je postal obveščevalec druge čete Kozjanskega bataljona. Po nemški mobilizaciji je leto dni pozneje pobegnil iz nemške vojske in postal borec Kozjanske čete, kjer se je boril do osvoboditve. Še isto leto je postal član Komunistične partije. Konec vojne je dočakal v Premurju kot komandant Kozjanskega bataljona. Službo v JLA je zapustil 1972. Kmalu po tistem se je vrnil domov v Brezice, v kraje, kamor ga je srce od nekdanj vleklo.

Takoj se je vključil v družbenopolitično delo, najbolj aktiven pa je bil v borčevski organizaciji. V tem času je s svojim delom znova oživil Kozjansko. Zbiral je arhivsko gradivo za monografijo Kozjanskega odreda in veliko je tudi sam zapisal. Spoštoval je tisti čas in se trudil, da bi seznanil z njim mlade rodove, da bi spoznali, kako se je utrinala svetloba njihovega rojstva in njihove bodočnosti. Kot komunist in kot borec je gojil tudi bratstvo in enotnost, skovano v časih skupnih akcij slovenskih in hrvaških partizanov. Milan Kostevc je pošteno in do konca opravil svojo dolžnost.

MARJAN SELIŠKAR

DEŽURSTVO OB PORODU — Justina Jurečič iz Veličega Mraševega je v soboto v svinjaku skrbno opazovala eno izmed 15 plemenskih svinj, kajti vsak hip je bilo pričakovati porod. Kaj kmalu je lahko postavila pod toplo infra žarnico dva pajska, kasneje pa še sest. (Foto: P. Perc)

ČRNOMALJCI V GOSTEH — Posntek je iz Posavskega muzeja v Brežicah, kjer so v soboto priredili sprejem ljubiteljskim kulturnim skupinam iz črnomaljske občine. Pod geslom „Spoznajmo se!“ so isti večer nastopile v Dobovi in Artičah ter vrstile obisk artistskim amaterjem. (Foto: J. Teppey)

TEMELJI ZA ŠOLO — Sevniška poklicna oblačilna šola zajema učence iz širokega zaledja: od Rogaske Slatine do Zasavja in Posavja. Gradbinci sevniškega Betona so se lotili temeljite prezidave stare zgradbe in dozidave. Konfeksionarke se bodo torej šolale blizu industrije. (Foto: A. Železnik)

OCENA VIN — Vinogradniki ožjega vinogradniškega okoliša Podbočje so v petek v Kerinovi gostilni ocenjevali svoja vina. Alojz Goričar iz Slivja (na sliki) je bil z oceno svojega cvička — 15,3 zadovoljen, kajti kakovost je porok, da bo iz hrama lahko prodal še pet hektov tega cvička. (Foto: P. Perc)

V I GK DOBILI REZERVNE DELE S CARINE
V Industriji gradbene keramike na Račjem selu sicer še niso dobili plina, (o tem smo več pisali v prejšnji številki), vendar so s carine dobili rezervne dele za obnovo stiskalnic. Zato se je že lahko začela obnova strojne parka v tej tovarni. Vendar bo zastoj v proizvodnji vseeno velik in močno dvomijo, ali ga bodo lahko nadoknadili do konca leta. Obnova stiskalnic bo namreč trajala, če vmes ne bo zapletov, celih štirinajst dni.

Sejmišča
NOVO MESTO: Na ponedeljkovem sejmu je bilo 375 prašičev do treh mesecev starosti in 16 starejših od tri mesece, prodali pa so jih 169. Cene so se mlajšim prašičem gibale nad 2.400 in 3.500 din, starejšim pa nad 3.600 in 4.200 din.
BREŽICE: Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 416 prašičev, mlajših od tri mesece, in 10 starejših od tri mesece. Prodanih je bilo 290 prašičev, ocena pa je bila za mlajše 120 din, starejše pa 80 din za kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Temelj ostaja domača ovca

Le kje so še tolikšne „notranje rezerve“ kot v slovenski ovčereji, tej svoj čas odpisani kmetijski dejavnosti, ki v naših gospodarskih načrtih dolgo ni našla ne razumevanja ne podpore! Zadnja leta se je začelo izboljševati, a ni v Sloveniji nasteli 25.000 ovac, to pa je še vedno približno tridesetkrat manj, kot dovoljujejo naše naravne možnosti. Lahko bi redili, tako zatrjujejo strokovnjaki, do 800.000 ovac, če bi izkoristili vse hribovske predele, ki za govedorejo niso primerni ali pa so že napol prazni.
Slovenija pa nima le dosti primernih zemljišč, ampak tudi avtohtono (domačo) kvalitetno pasmo ovc, primerno za mesno usmeritev, ki je najvažnejša v proizvodnem programu slovenske ovčereje. To je jezersko-solčavska ovca, glede zunanosti najbolj znana po značilnem izbočenem profilu glave. Sloves o tej pasmi je že pred stoletjem segel čez slovenske meje, saj je bila na svetovni zivinorejski razstavi v Parizu že takrat posebej pohvaljena. Njena izjemna lastnost je tako imenovana poliestričnost, kar pomeni, da se ovca te pasme lahko mrka v kateremkoli letnem času, to pa je odlična prednost, ki pripomore do večjega števila jagnjitev.
Z dobromarnim, vendar nepremišljenim in nepreizkušanim ukrepom pa bi v bližnji preteklosti skorajda uničili, kar so rejci, (ki so s križanjem domače primitivne ovce z bergamaško in padovansko ovco vzgojili jezersko-solčavsko pasmo), s trdom naredili. V neodjenljivi želji po napredku se je v Jugoslaviji pred kakimi 20 leti začela splošna merinizacija, to je križanje domačih pasem ovc z merino ovcami, ki dajejo mnogo več volne in boljše.
Pri tem je bilo nestrokovno zanemarjeno dejstvo, da so merino pasme primerne le za suhe predele, ki imajo manj od 700 mm dežja na leto. V tem primeru se njihovo gosto in zaprtano runo ne kviri zaradi vlage že na ovcah. Pri nas je padavin dosti več in zgodilo se je prav to, razen tega pa so merino ovce manj plodne in manj odporne. Jezersko-solčavska ovca zato ostaj ena temeljnih pasem za ponoven vzpon slovenske ovčereje.

Inž. M. L.

Tudi Dolenjska ni še nič dala

Sanacijski program IMV še vedno ni sprejet, medtem pa izguba iz dneva v dan raste — Samo v lanskem letu nad 1 milijardo dinarjev primanjkljaja

10. februarja je delegat IMV poročal zboru združenega dela v Novem mestu o trenutnem položaju tovarne. Delegati so že na enem prejšnjih zasedanj zahtevali redna poročila. Do prihodnjic bi radi več podatkov o uspehih pri uvedenih stabilizacijskih ukrepih znotraj tovarniških zidov.

Tudi tokrat so v razpravi o stanju v IMV poudarjali, da bi moralo čimprej priti do odločitev pri vseh, ki imajo karkoli opraviti s sanacijskim programom IMV. Sanacijski program je namreč že več mesecev v razpravi pri sanatorjih; medtem so ga že dopolnili, oziroma precej spremenili, pa še vedno ni odločitev.

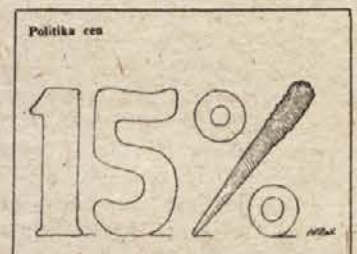
Trenutno je krita le izguba iz leta 1980 — še ta samo s premostitvenimi krediti — ni pa sredstev za tekoče normalno poslovanje. Zaradi tega tudi številni poslovni partnerji IMV prihajajo v resne težave. Lanska izguba je ocenjena (bilanca bo v kratkem!) na dobro milijardo dinarjev in je v celoti nepokrita.

V IMV po besedah njihovega delegata menijo, da bi izhod iz čedalje resnejše finančne krize lahko našli z nekaj potezami: da bi iz skladov skupnih rezerv dolenjskih občin zbrali 50 milijonov dinarjev. Akcija poteka že od lani, vendar tudi na domačih tleh ni posebnega navdušenja, da bi hitro pomagali. Nekdo

je v razpravi omenil, da z odločitvami v združenem delu cincajo iz bojzani, da ne bo še ta denar izgubljen. Razen tega želi IMV pomoč republiškega sklada skupnih rezerv, in sicer spet 500 milijonov kot premostitveni kredit na račun pokrivanja izgube. Glede investicij in delnega kritja dosedanje izgube pa predlagajo, naj bi jim omogočili porabo letošnjih lastnih sredstev za amortizacijo. Povedali so še, da imajo v tovarni domala vsak dan obiske iz partnerske tovarne Renault, na katerih proučujejo možnosti za pogodbe o dolgoročnem sodelovanju.

Tudi osebni dohodki v IMV postajajo predmet vročih razprav. V kolektivu že nad leto dni niso povišali vrednosti točke, zaslužki vse večjeje števila delavcev pa so celo pod ravni minimalnega povprečnega dohodka v Sloveniji. V zboru združenega dela pa so o nizkih osebnih dohodkih v IMV podvomili, češ da imajo vzdrževalci v izgubarski tovarni IMV višje dohodke kot v dobro idočih „Krki“. Dvom je bil izražen tudi glede izboljšanja discipline, češ da je delavce IMV med dopoldanskim in popoldanskim delom videti po raznih mestnih bifejih. Spričo takih razprav so sprejeli priporočilo, naj IMV na prihodnjem zasedanju poroča o notranjih ukrepih za izboljšanje razmer, pa tudi malo natančneje o osebnih dohodkih po izobrazbeni strukturi zaposlenih.

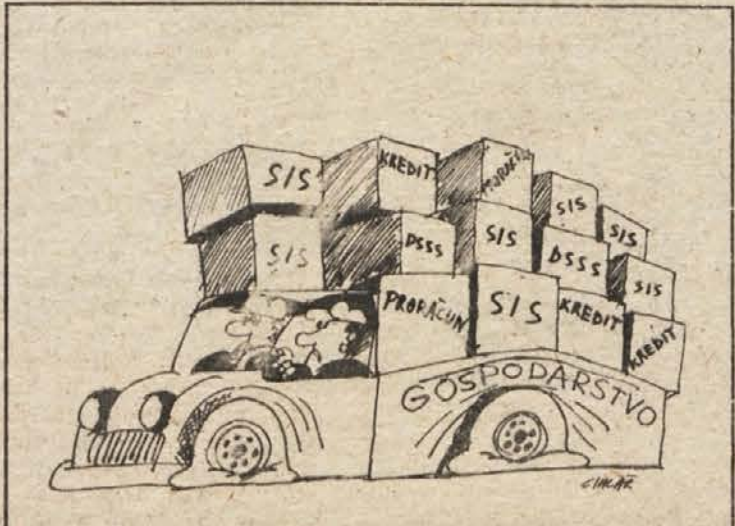
R. BAČER

Bili bi kmetje

Celo nekmetje od drugod se zanimajo za kmetovanje na Kočevskem — Ni denarja

V občini Kočevje je 14 usmerjenih kmetij. Od tega jih je 10 usmerjenih v mlečno proizvodnjo, tri v pitanje govedi in ena v rejo

svinj. Kot usmerjeno kmetijo štejejo tisto, ki daje nad 10.000 l mleka na leto. Največ, 56.126 l mleka, je dala lani kmetinja Antona Makšeta iz Spodnjega Loga.

Prvo svinjsko farmo je odprl Dragan Jančevski, in sicer v Rajndolu. Ima 40 plemenskih svinj. Računa, da bo na leto priredil okoli 600 odojkov, težkih 20 do 25 kg.

Zanimivo je, da se je pri temeljni organizaciji kooperantov Kočevje oglasilo kar preko 30 interesentov, ki bi radi kmetovali. Večina med njimi je takih, ki niso kmetje, največ pa jih je iz Štajerske. Vsak potrebuje zemljo, hleve, skratka vse. Pri TOK pravijo, da bi oni dali takemu družbeno organiziranemu kmetu zemljo in hlev, ostalo pa naj bi si oskrbel, oz. plačal kmet (živino, stroje). Dohodek bi potem delili sorazmerno z vloženimi sredstvi.

V občini Kočevje bi tako vsako leto lahko na novo organizirali dve do pet takih kmetij. To bi zmogli glede na strokovno službo, ki jo imajo. Seveda pa pri TOK in sploh v občini nimajo denarja za odpiranje takih kmetij, saj bi za eno potrebovali do 6 milijonov.

J. P.

Vrnili knjižice

Disciplinska komisija v krškem Agrokombinatu je imela v januarju dosti dela

Brez discipline in doslednega spoštovanja sprejetih delovnih dolžnosti bodo delavci, kjerkoli že delajo, le stežka izpolnili zastavljene proizvodne, delovne in sploh razvojne načrte. Tega se zavedajo tudi v krškem Agrokombinatu, kjer je imela disciplinska komisija januarja polne roke dela.

Zaradi hušje kršitve delovnih dolžnosti je komisija izrekla petim delavcem ukrep prenehanja delovnega razmerja, s tem da se pri enem delavcu izvršuje ukrepa preloži za eno leto, pri drugem delavcu pa za pol leta. Dvema delavcem so izrekli javni opomin, eno delavko pa bodo razporedili na druga dela in naloge.

Kar štiri delavci, zoper katere so sprejeli omenjene ukrepe, so zaposleni v tozdu Trgovina — servisi, dva delavca sta iz tozda Vinogradništvo — kleti, po eden pa iz tozda Sadjarstvo in delovne skupnosti skupnih služb.

P. P.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Predpisi o vinu

Kot smo pisali v letošnji 1., 2. in 4. št. Dolenjskega lista o pogojih za točenje neustekleničenih namiznih vin z geografskim poreklom, ki jih je določil pristojni republiški upravni organ, povemo, da v Sloveniji poleg uradnega dokaza na obrazcu št. R. 3., ki ga vinogradnikom izda pristojni občinski upravni organ kot dokaz o resničnem geografskem poreklu vina, obstaja še druga zahteva tega organa:

potrdilo o analizi vina

Pravilnik o minimalnih pogojih za promet z neustekleničenim namiznim vinom z geografskim poreklom in vinskim moštom v gostinskih obratih (Uradni list SRS št. 18/77) v 9. členu določa:

Namizno vino z geografskim poreklom mora ob nabavi spremljati potrdilo o analizi vina, ki ga izda pooblaščenca organizacija združenega dela za analizo vina.

Potrdilo vsebuje naslednje podatke: alkoholno stopnjo (dejanško), prosti žveplov dvokis, ekstrakt, skupno kislino, hlapno kislino, pepel in organoleptično oceno vina ter ugotovitve, da v vini ni...

Analizo vin so v Sloveniji pooblaščen: Kmetijski inštitut Slovenije, Ljubljana, Hacquetova 2, Kmetijski zavod Maribor, Vinarska 14, in Kmetijsko-veterinarski zavod Nova Gorica.

Društvo vinogradnikov Dolenjske in občinska skupščina Novo mesto si prizadevata, da bi te analize smel opravljati tudi Zavod za socialno medicino — Živilski laboratorij Novo mesto, Med vrti 5, s komisijo, sestoejo iz vidnih strokovnjakov tega območja. Vendar iz prestižnih ozirrov že pooblaščenih zavodov republiškega in občinskega vrsta pravični vlogi dolenjskih vinogradnikov doslej še ni ugodil. Tako moramo Dolenjski vinogradniki svoje vzorce vin dajati v analizo Kmetijskemu inštitutu v Ljubljano. Poleg visoke cene analize (letoš znaša 1100 din, novih) so še stroški za dostavo v Ljubljano, ker je po pošti vzorce vina skoraj nemogoče dostavljati. Nekdanja zbirna mesta za zbiranje vzorcev vina pa je Kmetijski inštitut opustil.

Potrdilo, oziroma spričevalo o analizi vzorca vina, ki ga izdaja Kmetijski inštitut na posebni tiskovini, ima to pomanjkljivost, da ne daje možnosti pritožbe in superanalize, to je puka o pravnem sredstvu, saj je izdano potrdilo po zakonu o upravnem postopku uradna listina, ki mora dopuščati možnost pritožbe.

Ostali pogoji pravilnika

za promet z neustekleničenim namiznim vinom z geografskim poreklom veljajo v glavnem za

gostinske obrate, delno pa bi naj to veljalo tudi za tiste vinogradnike — pridelovalce vina, ki se bodo odločili za direktno točenje vina potrošnikom preko kmečkoga turizma in vinotočev.

Ti pogoji so v glavnem naslednji:

— Temperatura v kleti (čl. 3.) ne sme biti nižja od 8 °C in ne višja od 16 °C.

— Klet mora biti urejena tako (čl. 4.), da je možno naravno zračenje ali zračenje s prezačevalnimi napravami, imeti mora električno razsvetlavo ter termometer. V kleti mora biti omogočeno čiščenje s tekočo vodo in urejen mora biti odtok vode v skladu s sanitarnimi predpisi. Tla v kleti morajo biti iz materiala, ki se da mokro čistiti, tla pred vhodom v klet pa morajo biti tlakovana oziroma protiprašna obdelana.

— Vino se mora hraniti v posodi (čl. 5.), ki mora biti higienično neoporečna. Za higiensko neoporečno se šteje posoda, ki ni skisana (ciknjena), plesniva ali zatohla, ki je strokovno negovana in pravilno ovijena in ki ne pušča v vinu kakšnih škodljivih snovi, ki povzročajo spremembo kakovosti vina. Razen lesene in steklene posode mora posoda imeti atest (potrdilo) o primerosti posode za shranjevanje vina.

— Za varovanje z neustekleničenim vinom (10. čl.) z geografskim poreklom mora gostinski obrat določiti odgovorno osebo, ki mora imeti strokovno strokovno usposobljenost. To si pridobi s končano najmanj publiko oziroma srednjo gostinstvo, kmetijsko ali živilsko šolo, ki imajo v učnem programu predmet vinarstvo oziroma kletarstvo. Kdor nima strokovne usposobljenosti, lahko opravi preizkus usposobljenosti pred strokovno komisijo po programu Gospodarske zbornice Slovenije.

— Nevstekleničeno namizno vino (12. čl.) z geografskim poreklom lahko točijo le tisti gostinski obrati, ki mesečno prodajo povprečno najmanj 250 litrov posamezne vrste vina, računajoč povprečje preteklega leta.

— Gostinski obrati lahko točijo vinski mošt (14. čl.) do 15. novembra v tekočem letu proizvodnje.

— Gostinski obrati morajo voditi evidenco (čl. 15.) o prometu z neustekleničenim vinom z geografskim poreklom, in to o nabavi (obrazec št. 1.) tega vina in o prodaji (obrazec št. 2.) tega vina.

Ker 18. čl. pravilnika pri OZD odpravlja vinotoče, ni urejeno vprašanje vinotočev vinogradnikov — pridelovalcev vina, kot je bil običaj pred vojno. V spreminjenih in vedno težjih tržnih razmerah pri prodaji vina bo treba urediti tudi to vprašanje.

DT

10 ljubljanska banka

Temeljna dolenska banka
Novo mesto

Z VAŠIM PREDLOGOM DO BOLJŠIH STORITEV Ukrepali smo in naredili prvi korak!

V teh dneh boste v naših enotah, ki vodijo vaše hranilne in druge račune, opazili posebne nabiralnike. V njih bomo zbirali kritične ocene našega poslovanja, vaša zapažanja ob morebitnem neprimernem odnosu naših delavcev do vas, zbirali bomo vaše predloge za izboljšanje storitev, pa tudi pohvale, če ste bili ob obisku v naši banki hitro in vestno postreženi.

Ne smemo si dovoliti, da bi bil kateri koli od občanov nezadovoljen z našimi storitvami. Zato pričakujemo vaše sodelovanje, računamo na vašo pripravljenost, da nam boste pomagali pri sprotnem odpravljanju drobnih ali večjih nesporazumov.

Vse vaše pripombe, nasvete in opažanja bomo obravnavali izjemno skrbno in z vso zavzetostjo.

OBČANOM ČESTITAMO OB PRAZNIKU OBČINE ČRNOMELJ IN SE PRIPOROČAMO

10 ljubljanska banka

Temeljna dolenska banka
Novo mesto

hitreje do cilja

sitotisk boštjan krže

IZDELUJEMO:

plakate, letake, brošure, prospekte,
nalepke in ostale tiskovine.
Aranžiranje.

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE
ČRNOMELJ!

ČRNOMELJ, ULICA 21. OKTOBRA
17 c
telefon: (068) 51-624

ISKRA, INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO
TOZD TOVARNA NAPAVALNIH NAPRAV
NOVO MESTO, Bršljin 63

OBJAVLJA
PROSTA DELA OZ. NALOGE:

— KONTROLOR

Pogoji:
elektrotehnik—šibki tok ter 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

— KONSTRUKTOR

Pogoji:
diplomirani inženir ali inženir elektro jakotnočne smeri ter 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

Rok za vložitev prijav je 15 dni.
Kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po sprejemu sklepa.
Poseben pogoj je poskusno delo.

NOVOSTI IZ BLAGOVNI- CE METALKA!

Tandem kolesa niso samo atrakcija v blagovnici Metal-ka, temveč so že v javni prodaji. Oglejte si jih na avto oddelku. Spomladanski izleti bodo s kolesom za dva še prijetnejši. Za utrjevanje in pripravo pa si na športnem oddelku oglejte trim kolo. Cena ugodna.

Lične omarice za shranjevanje raznih drobnih predmetov so spet v prodaji. Uporabne so za dom pa tudi obrt, skladišča, trgovine. Iz

njih je mogoče sestaviti celo predalčno steno. Prodaja jih blagovnica Metalka, prva klet.

V Metaiki je stalna izbira lestev, najrazličnejših oblik in za različne namene. Trenutno je posebej dobra izbira sestavljenih lestev (lesenih in aluminijastih). Vse so atestirane in obsegajo razpore tudi do 10 metrov.

V blagovnici Metalka razstavljajo dva tipa novih podstrešnih stopnic. Stopnice so na ustreznem podstavku, tako da se odlično vidijo njihova prednost in uporab-

nost. Poleg tega razstavljajo na istem oddelku še kompleten program strešnih oken po zelo ugodnih cenah.

Spoznati Kitajsko je prav gotovo posebno doživetje. Vsak, kdor je videl to daljno deželo, lahko o njej govori samo dobro. Državi z najštevilnejšim prebivalstvom, ogromne velikosti, vzorne kulture, nadvse prijaznih ljudi, razvitega gospodarstva, dobre kuhinje, urejenega mesta itd. Skratka, dobrih lastnosti je naštel še in še. Najprej pa so bili še taki razvajenci in potovanja na tem potovanju nadvse zadovoljni.

Če te daljne dežele je omogočila potovalna organizacija JAT-air lift. Z (redno) letalsko linijo Beograd - Peking, ki je poletelo vsako nedeljo, se je potnikom pridružila tudi prijavljena skupina turistov, ki v 10 dneh, kolikor traja potovanje, dokaj dobro spoznajo del te velike in nam malo znane dežele.

Ze Marko Polo je leta 1200, ko je šel spoznavat Kitajsko, rekel, da je to mistična in čudežna dežela. Preden je prišel tja, je moral preiti sedem morij in sedem gora. Potovanje je takrat trajalo več let. Danes je to drugače: veliko štirimotorno reakcijsko letalo Boeing 707 pripelje potnika po skupno približno 18 urah vožnje do cilja.

Med tako dolgim poletom, ki je potekal zelo mirno, je čas kar hitro minil. Stevardese so najprej podelile časopise, vrstili so se toplo obroki pripravljenih jedi, nekateri so igrali karte, gledali smo celovečerni film, pa tudi malo zaspati se je dalo. Potnikov je bilo 61, tako da je bil zaseden le vsak tretji sedež. Poleg nas 30 turistov je bilo še 30 Avstrijcev, ki so šli kot navijači bodrit svoje tekmovalce v hokeju na ledu. Ravno ta čas je bilo namreč v Pekingu svetovno prvenstvo C skupine v hokeju. Z nami se je peljal kot potnik en sam Kitajec.

Kapetan letala nas je med poletom sproti obveščal, nad katerimi kraji letimo. Zares dolga letalska linija je potekala preko nastojnih znanih mest oz. držav: Sofija, Cari-

grad, Bejrut, Bagdad, Kuvajt, Dubaj, kjer je bil tehnični postanek - prevzem goriva itd, zamenjava se je tudi posadka letala. S svežo posadko smo nadalje pot preko Irana, Pakistana, Karačija (Indija), Kalkute, južno od Himalaje, Burme, Bangladeša in nazadnje preko velike Kitajske do Pekinga, ki je bil prvi cilj našega potovanja. Po kapitanovem sporočilu smo zaradi ugodnega vetra med poletom prispeli v Peking skoraj pol ure pred časom, leteli smo namreč z brzino, ki je bila blizu hitrosti zvoka.

Organizacijo potovanja po notranjosti dežele je takoj pri prihodu v Peking prevzela kitajska turistična agencija „LUXINGSHE“. Zelo prijazen in simpatičen vodič, po imenu Lio, ki je znal dobro srbohrvaški, nas je spremljal vso pot po Kitajski. V ostalih mestih pa so se mu pridružili lokalni vodiči.

NEKAJ OSNOVNIH PODATKOV

Ljudska republika Kitajska je po številu prebivalstva največja na svetu, saj se število približuje že skoraj milijardi. Po velikosti pa je tretja in meri 9.595.961 kvadratnih kilometrov (to je približno 38 površin Jugoslavije). Reliefno je precej razgibana; približno polovica države je gorata, drugo polovico pa zavzemajo stepe, planote, puščave ter nižine s plodno zemljo ob primorju. Danes spada med največje poljedelske države na svetu, čeprav je mehanizacija še vedno na nizki stopnji. Na njivah skoraj ne vidiš traktorjev, toda založenost trgovin s poljedelskimi pridelki, posebno zelenjavo, je dobra in kljub tako številnemu prebivalstvu pred trgovinami ni vrst. To je nedvomno velik napredek, da imajo dovolj hrane, kajti pred 20-30 leti je vladala še velika lakota, zaradi katere je umiralo mnogo ljudi.

KMETIJSTVO

Šele ko bodo premagane težave v kmetijstvu, bo Kitajska zaživila. Potrebna pa bo predvsem modernizacija; sedaj prevladuje v kmetijstvu pretežno ročno delo. Umetnih gnojil je zelo malo, mehanizacija je slaba itd. Kljub temu da nimajo dovolj traktorjev, so z njimi zorali približno 40 odst. Orne zemlje je od skupne površine le 10,5 odst. Iz tega se vidi, da je zemlja skopa, zato je potrebno to, kar imajo, dobro izkoristiti in obdelati. Velik poudarek so dali tudi na ohišnice, zvišali so odkupno ceno kmetijskim pridelkom ter znižali obvezno oddajo za državne potrebe. Obnovili so vaške sejme, ker ti, kot pravijo, povezujejo tržno naravo kmetijstva. Tudi dejstvo, da živi na vasi štiri petine (približno 800 milijonov) prebivalstva, je vzrok, da se pri večkrat poudarjenih nujno potrebnih štirih modernizacijah (kmetijstvo, industrija, znanost - tehnologija ter narodna obramba), daje kmetijstvo vsekakor na prvo mesto. Vodstvo Kitajske se je torej odločilo za bolj prožno vodenje kmetijske politike. Naraščajoč odstotek zasebnih obdelovalcev zemlje. Tako smo zvedeli, da zasebniki poleg pridelka od ohišnice lahko pridelajo in prodajo svinjsko meso, perutnino, jajca itd.

OMEJEVANJE ROJSTEV

Po izračunu sociologov in statističarjev bi imela Kitajska leta 2000, če bi vsaka žena rodila po tri otroke, že 1.415 milijonov ljudi, to pa bi bilo preveč. Zato sta vlada in partija izdali poziv za omejevanje rojstev. Ukrepov za to je več. Poroke naj bi se sklepale s starostno mejo za moške 22 let, ter ženske 20 let. Geslo je: „Ena družina en otrok.“ Prekrški se občutno kaznujejo. Pri drugem otroku ne dobijo več otroških doklad, kar znaša 5 juanov, nimajo prednosti v vrtcih ali pri vpisu v šolo. Pri tretjem otroku odtegnje že 10 odst. od plače obema zakoncema, če sta seveda oba zaposlena. Partija kršitelje, posebno mlade komuniste, na javnih mestih kritizira.

Podnebje je različno: od kontinentalnega v Mandžuriji, monsumskega v primorskem pasu, subtropskega na jugu pa tudi alpskega na visokih planinah. Padavin je v notranjosti malo, v primorskih krajih dovolj.

Jezik je kitajski, najštevilnejši je mandarinski, imajo pa tudi precej dialektov. Od celotnega števila prebivalstva je 94 odstot-

kov Kitajcev, 6 odst. odpade na ostale etnične manjšine.

Denarna enota je juan, ki je razdeljen na maoe in fene. En juan predstavlja približno naših 20 din. Plače delavcev so od 30 juanov do nekaj preko 100 juanov. Povprečna plača je okoli 55 juanov. Kot primer naj povem, da je imel naš vodič 65 juanov plače. Za predstavo kupne moči prebivalstva naj navedem nekaj cen, ki sem si jih zabeležil: 1 kg riža 0,55 juana, steklenica piva 0,6 juana, par nogavic 2,5 juana, čevlji 20 juanov, moške hlače 15 juanov, srajca 13 juanov, hladilnik 800 juanov. Zelo poceni pa je stanovanje, sicer skromno (4-5 kvadratnih metrov na enega člana) stane le 4 juane. So pa zato drage cigarete, ki stanejo 1,6 juana, zato skoraj ni opaziti kadilcev. Veliko vrednost predstavlja kolo, saj stane od 150 do 170 juanov, zato je lastnik kolesa približno le vsak deseti Kitajec. Avtomobil stane preko 20.000 juanov, zato je za državljane nedosegljiv. Kljub temu je na cestah opaziti že precej domačih in tujih avtomobilov, posebno japonskih. Avtomobilov v zasebni lasti seveda ni. Delovni čas v tovarnah poteka od 7.30 do 16.30. Vsi delavci imajo kosilo v tovarni, čas kosila pa se ne šteje v delovni čas. Delajo tudi ob sobotah, na kmetijskih posestvih, če je potrebno, pa tudi ob nedeljah.

Dopustov praktično nimajo. Sicer imajo proste nedelje, toda ne vsako. Prostim dni, ali bolje rečeno praznikov, imajo skupaj sedem dni; dva dni za kitajsko novo leto, en dan za koledarsko leto, en dan za prvi maj, en dan za prvi oktober in dva dneva ostalih praznikov. Skupno je zaposlenih približno 104 milijone prebivalcev. Zaradi tako številnega prebivalstva nastaja problem, kako vse zaposliti. Zato morajo nekateri sprva delati kot priloženostni delavci. Kot nam je povedal lokalni vodič v Nankingu, je sedaj srečen, ko je po dveh letih čakanja le dobil stalno službo, in to 700 km daleč od doma.

Vojaška služba je na Kitajskem posebna čast. Zato so vojaki le tisti, ki se posebej izkažejo tako politično, kot z delom v svoji komuni. Službovanje ni obvezno, je pa precej dolgo, od 3 do 5 let v mornarici. Oficirji so enako oblečeni kot vojaki in brez vsakršnih našitkov činov. Ko smo vprašali, kako se to pozna v službi, so nam povedali, da v kasarni vojaki tudi brez naznačenega čina presneto dobro poznajo svojega predpostavljenega.

Ljudje so oblečeni enotno, lahko rečem uniformirano. Največ je plavih, zgoraj zapeti oblik, blago je slabše kvalitete; in kar je značilno, nobenih razlik ni v oblačenju med navadnimi delavci in izobraženci. Vse ženske nosijo hlače, Lepo pa je videti, da ima vsak vzorno čisto obleko.

OSKRBA Z ENERGIJO

Ker je bilo potovanje samo turističnega značaja, žal ne moremo opisati vseh podrobnosti o njihovih elektrarnah, prenosnih daljnovodih, RTP itd. Zato lahko le površno opišem to, kar sem videl.

Daljnovod visoke napetosti (220-110 KV) so kot naša eno- in dvosistemska na železnih jamborih, ki potekajo od hidroelektrarn in termoelektrarn. V predmestjih, kjer tudi v mestih sem videl velike razdelilne transformatorske postaje 220-110-10 KV.

Celotna oskrba mestne mreže poteka prostovodno po betonskih drogovi (leseni drogovi zaradi pomanjkanja lesa skoraj ni!) Zgoraj poteka 10 KV napetost, spodaj pa nizkonapetostna 380/220 V mreža in javna razsvetljava. Na vsakih 200-300 metrov so na dveh betonskih drogovi montirane na železni konzoli transformatorske postaje 10/0,4 KV s transformatorji moči 250-630 KVA. V gosto naseljenih mestnih ulicah, ki so dokaj široke, poteka oskrba z električno energijo po obeh straneh večinoma prostovodno. V večjih stanovanjskih zgradbah (blokkih) imajo v glavnem fluorescenčno razsvetlavo z žarnicami največ 20 W, zaradi štednje in ekonomičnosti. V Nankingu poteka električna mreža med drevesi platan, ki so tako obrezana, da imajo tokovodniki med vejami svoj prostor, oziroma koridor.

Nafte ima Kitajska dovolj, tako da jo trenutno lahko celo izvažajo. Po večjem razvoju industrije ter avtomobilizma pa bo potrebno poiskati dodatna nahajališča.

Premoga, največ črnega, imajo dovolj in ga prav tako izvažajo, predvsem v bližnjo Japonsko. Za kurjavo veliko uporabljajo brikete.

(Nadaljevanje
prihodnjic)

**NOVOMEŠKA
POSTAJA NAJ
OSTANE,
KJER JE**

Ko ste v 6. številki letošnjega Dolenjskega lista pisali podpis k sliki „Zadnje ure bivše davkarje“, ste pozabili napisati, kako je poskrbljeno za novomeško avtobusno postajo. Ali ni odločitev, da bi avtobusno postajo prestavili na drug konec mesta, neodgovorna in vredna javne kritike? Ob mnogih takšnih polovičnih rešitvah nas je že bolela glava. Ali ni sedanjí prostor najprimernejši za avtobusno postajo? Razlogov je več, najpomembnejši pa so; da je sredi mesta, v bližini šol, železniške postaje, uradov, hotela.

Menim, da bi moral vaš in naš list bolj kritično obravnavati, ne le beležiti dogodke.

NOVOMEŠČAN

OPOMBA UREDNIŠTVA
Resnici na ljubo je treba dodati, da je Dolenjski list objavil dva dovolj kritična prispevka o tem (DL št. 3, DL št. 6), ki ju je bralec morda prezrl in ki sta, žal, ostala brez ustreznega odmeva pri odgovornih dejavnikih.

Veliko besed, malo dejanj

Zelena bodočnost belega mesta Kočevja in okolice

Pod tem naslovom smo lani v časopisih brali o sestankih in o kočevsko-ljubljanskih dogovorih o izkoriščanju 18.000 hektarov opuščene orne zemlje na območju kočevske občine.

Tedaj so ugotovili, da brez hrane preprosto ne gre. Velika potrošniška središča so se donedavna oskrbovala nenačrtno. Zato so porasle cene, potrošnikom pa je primanjkovalo nekaterih živil. Ljubljana ni bila

izjema. Ugotovili so tudi, da bo razdrobljeno in z denarjem siromašno kmetijstvo le težko pridobivalo hrano.

Dogovorjeno je bilo, da bodo izdelali načrte in programe, da bi opuščen kočevske kmetijske površine postale ljubljansko zaledje za proizvodnjo hrane. Proizvodnji mleka in mesa se torej obetajo lepši časi. Potrebna pa bodo denarna vlaganja, kar bo koristilo Ljubljani in Kočevju.

Seveda vse to ne bo uresničeno v enem letu, kajti površine so obsežne in je v prošnje, če bo sploh prišlo do uresničitve dogovora.

Pomlad bo kmalu tu in škoda bi bilo zamuditi še eno leto. Žal, da do takega dogovora ni prišlo že prej, kajti že leta in leta zaraščajo kočevske orne površine plevel, grmovje in gozd. Upamo, da se ne bo spet kje zataknilo.

ANDREJ ARKO

PLANINCI PRI „TRIGLAVU“

Lani je zaživela planinska sekcija pri novomeški Zavarovalnici Triglav. Organizirali so vrsto pohodov v domače hribe, ki se jih je udeležilo poprečno 14 mladih. Izlete so sami financirali razen pohoda na Triglav. V planinarjenju so nekateri že večji, drugi se temu šele privajajo, za vse pa je hoja v gore prijetna in koristna. V letošnjem letu bodo tovrstno izletniško dejavnost nadaljevali

NAJPREJ ZEMELJSKA DELA

V Boštanju načrtujejo za leto več komunalnih del. Med drugim bodo na vrsti izboljšave tudi na cestah. Tako so že stare pobude za asfaltiranje ceste proti pokopališču, v Grahovici (cesta, ki vodi nato dalje proti Vrhu) in Puglju. Ta del vasi tudi sicer opozarja na ozko cesto. Na zboru občanov v nedeljo so menili, da bi na vseh treh odsekih hkrati opravili najprej zemeljska dela. Tako bi bolje izkoristili stroje. Cestišče bi zatem prevlekli z asfaltom, če bo na voljo denar.

POZORNI DO PREDLOGOV ZAKONOV

Na seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta v Sevnici 1. februarja so obravnavali več zakonskih predlogov. Pri podjetjih, ki poslujejo z izgubo in izplačujejo zjamčeni osebni dohodek, naj bi za izračun ne uporabljali le trimesečje, temveč daljše obdobje za nazaj. Menijo, da bi se tako izognili možnostim nastavljanja osebnih dohodkov za čas morebitne izgube. Pri spremembah zakona o zaposlovanju in nadomestilih za čas brezposelnosti naj bi predvideni dodatek v višini 5 odst. na družinskega člana povišali na 10 odst.

ZA ZLOŽBO V GRIBLJAH

V srednjeročnem načrtu krajevne skupnosti Griblje je med drugim, da bodo do leta 1985 opravili komasacijo na 25 hektarjih njiv. Na Cerkvishču bodo letos komasirali 54 ha površin, pred dnevi pa je bil v Gribljah sestanek, na katerem se je 45 lastnikov izreklo za zložbo 160 hektarjev. Letos naj bi vso zadevo pripravili, prihodnje leto pa izvedli.

Kmetom nasvete, ne višjih davkov

Belokranjski kmetje želijo pomoč strokovnjakov, olajšave pri nakupih in komasacijo

Predvidene spremembe kmetijskih davkov so povzročile med Belokranjci veliko razlag. Zavedajo se namreč, da bodo nove davčne obveznosti veliko večje, saj potrebujemo vedno več denarja za administracijo in sestanke, z večjimi davki pa se ne bo dvignila kmetijska proizvodnja, ampak bo marsikdo izgubil veselje za obdelovanje zemlje.

Hkrati velja povedati, da so napovedi o davčnih spremembah predstavljene javnosti tako načelno in megleno, da jih kmetje, ki se jih te spremembe najbolj dotikajo, v

Še vedno na robu domovine

V Beli krajini vrsto let sprejemajo televizijski program z motnjami — Obljube za nov oddajnik le na papirju

To, kar doživljamo Belokranjci zadnja leta, presega vse meje. Kljub temu da enakopravno z ostalimi Slovenci plačujemo naročnino TV, ne dobimo ozirno tistega, kar pričakujemo, ziroma s čimer se v Ljubljani trudijo, da bi nam posredovali in nas preko malega ekrana informirali, osveščali, zabavali in še kaj.

Ne da se prešteti na prste, kolikokrat na leto smo na tej strani Gorjancev namesto slike na zaslonu „občudovali“ sneženje, ki ga je spremljal za sneženje sicer nekoliko premočan glas. Ob neugodnih vremenskih razmerah, ko je zapadlo nekaj centimetrov preveč snega, smo imeli televizijski „mrk“ celo po nekaj dni. In potrpežljivi Belokranjci seveda še bolj potrpežljivo čakamo, da se nas bo „nekdo“, ki naj bi zgradil nov oddajnik na Gorjancih, ker stari na Mirni gori ne ustreza več, končno le usmilil.

Siti smo obljub, da bo oddajnik zgrajen naslednje in spet naslednje leto. Imam pravico, in ne le jaz, ampak tudi ostali občani metliške in črnomaljske občine, da spremljam televizijski program. Mar zahtevam preveč? Je preveč, če kot Slovenka lahko spremljam le prvi program zagrebške televizije? Mar naša televizija zares ne more posredovati pri tem, da bi s svojim pro-

gramom „pokrila“ slovenski prostor? In pri tem si pripisuje vlogo najpomembnejšega informativnega medija — tako se je v slovenski reviji pred kratkim izrazil eden od televizijcev. Pri tem je natresel svoje misli o tem, da bi plačevali za televizijsko naročnino določen odstotek osebnega dohodka. Ali ta tovariš sploh ve (ali pa se v tem primeru tega ni domislil), da Belokranjci mnogokrat spremljamo le en program, in še ta ni ljubljanski, medtem ko ponekod po Sloveniji „lovi-jo“ celo po pet programov? Ta tovariš in še mnogi drugi sploh vedo, da so na osnovni šoli Viniča nekatere oddaje, ki jih je posredovala ljubljanska televizija, prenesli na videorekorder in jih posredovali otrokom v šoli, ker v mnogih vaseh te krajevne skupnosti ne morejo spremljati slovenskega programa, ampak le hrvaškega? Človek s televizije se lahko sredi Ljubljane zavzema za pravice oziroma privilegije svojega medija, Belokranjci pa smemo le nemo opazovati početje, ki nas še bolj, kot že sicer smo, potiska na rob Slovenije.

Naj že preneha rasti oddajnik TV na sestankih in papirju in naj končno počne tam, od koder nam bo na to stran Gorjancev posredoval sliko in ton sprejemljive kvalitete.

MIRJAM KRUMPACNIK
Metlika

Naša družba se menda še vedno boji, da bi kmetje obogateli. Za Belokranjce smem trditi, da od kmetovanja še noben ni postal bogat, nalagal denar v tujih bankah ali ga zapravjal na morju. Ob nakupu reprodukcijskega materiala in kmetijskih strojev pa morajo kmetje plačati visoke prispevke. Cene teh izdelkov se tudi sicer dvigajo veliko hitreje kot cene kmetijskih pridelkov.

Ne smemo prezreti tudi dejstvo, da je v Beli krajini kras, da je na poljih mnogo kamnov, da so parcele razdrobljene. Zato kmetje potrebujejo družbeno pomoč pri čiščenju njiv in komasaciji zemljišč. Predvsem mladi kmetje se močno zavzemajo za združevanje zemljišč, saj bi se s tem skrajšale dovozne poti, poraba goriva za kmetijsko mehanizacijo pa bi bila manjša.

FRANC DERGANČ

MILICNIKA IN MODRASA

11. februarja letos je Dolenjski list objavil na zadnji strani sliko dveh modrasov in za moje pojme dokaj nenavadno spremeno besedilo. V primeru, da tega niso že tudi sami opazili, bi uredništvo Dolenjskega lista opozoril, da sodita omenjena slika in besedilo prejkone v rubriko „Fotoslišal“. Nadvse poučno pa bi bilo slišati, kaj menijo o hrbrem dejanju črnomaljskih milicnikov tisti, ki si pri nas prizadevajo za zaščito narave in življenja v naravi, pa naravoslovci, ne nazadnje pa tudi Kitajci, ki pojav kač pozimi upravičeno povezujejo z geološkimi pojavi, tudi s potresi. V našem primeru pa, v skladu z očitno perverzno pojmovanjem življenja v naravi, predlagam, da vrla milicnika (škoda, da se ob modrasah nista še onadva slikala) nagradimo, denimo s knjižno nagrado — z „Zivalstvom Evrope“.

BODRIN

SPOSOJENO TRNJE

Ankete kažejo, da ima naša mladina raje glasbenike kot politike. Morda zato, ker politiki pri svojem delu ne uporabljajo sodobnih instrumentov, temveč mnogi piňajo v — isti rog.

(Iz POLITIKE EKSPRES)

Majdi in Nadi v slovo

Vest, da sta se v gorah okrog Tamarja smrtno ponesrečili Majda Rajer in Nada Špiler, nas je globoko pretresla. V petek, 5. februarja, sta se odpravili v hribe, v soboto pa se je na normalno pristopni plezalni poti v Kotovo Spico zgodila nesreča. Padli sta 300 metrov globoko v dolino Koritnice, kjer jih je v pone-

pisma
in
odmevi

Še enkrat: Proste sobote na pošti

Zapiranje pošt ob sobotah vendarle ni tako enostavno in razumljivo samo po sebi

Če bomo vsi tako na široko pojmovali humanizacijo dela in socialistično moralo, kot jo pojmuje tov. Evgen Cestnik, ki se na dopisniški strani Dolenjskega lista zavzema za to, da bi imele tudi poštne delavke proste sobote, potem lahko pričakujemo še dodatne zahteve te vrste.

Kaj kmalu se oglasijo lahko še trgovci, ki bodo rekli, da ob sobotah ne bodo prodajali, za njimi še gostinski delavci, potem železničarji, piloti pa kmetje, novinarji, zdravniki in vsi, ki morajo delati, ko to zahteva narava dela in velika večina drugih delovnih ljudi počiva. In po logiki, ki jo zastopa Cestnik, do tega niti ne bi bili neupravičeni. Saj so tudi med njimi družinski očetje in matere, ki imajo ravno tako družinske dolžnosti. Iz teh delovnih okolij doslej še ni bilo slišati, da bi morali ukiniti delo ob sobotah in nedeljah, še nihče se ni pritoževal, da je tarča nezadovoljstva strank ipd. Kako pa bi tudi izgledalo, če bi v skladu s „socialistično moralo“ še železničarji in natakariji in zdravniki dosegli, da ob sobotah ne bi delali?

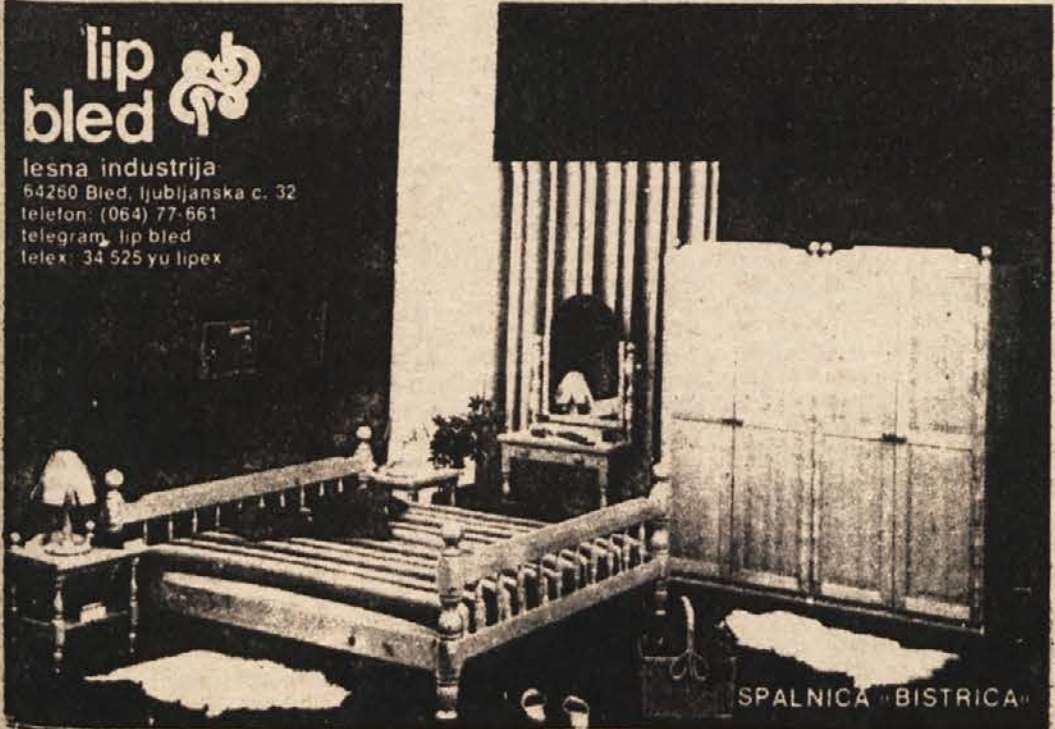
Zato za poštne delavce (saj na pošti vendarle ne delajo samo ženske, matere in gospodinje) ni rešitev v krajanju poslovnega časa, ampak v izboljševanju delovnih razmer, v boljši organizaciji dela, v boljšem nagrajevanju. Njihove boljše storitve pa bodo pripomogle, da bodo manjkrat tarča nezadovoljstva, kar pa se zdaj pogosto dogaja, saj kvaliteta uslug na pošti vse bolj pada. Le tako bodo poštne delavke lahko pokazali svojo moč, ne pa da meni nič tebi nič, ukinjajo sobotne časopise, tako kot so nekoč že ukinili nedeljsko izdajo Dela.

Pismo E. Cestnika niti ne bi zaslužilo posebne pozornosti, če bi ne kazalo na krepitve mišljenja, kako je treba pri nas s kar največjo lagodnostjo opraviti delo in za to prejeti dobre osebne dohodke.

J. SIMČIČ
NOVO MESTO

»Dolenjski list« v vsako družino

POHIŠTVO LIP BLED

lesna industrija
64250 Bled, ljubljanska c. 32
telefon: (064) 77-661
telegram: lip bled
telex: 34 525 yu lipex

SPALNICA „BISTRICA“

Naraven les s svojo strukturo in barvo daje toplino in svojstveno prijetnost pohištvu LIP Bled, ki s svojo bogato obliko sprosta in osvobaja človeka v domačem ambientu. Pohištvo LIP Bled s svojimi razkošnimi oblikami in dimenzijami poudarja trdnost in trpežnost, z barvami pa nam pomaga pri usklajevanju in pozitivni prostora.

Pohištvo LIP Bled je izdelano iz prvovrstnega masivnega smrekovega lesa, površinsko obdelano v naravni barvi lesa ali z lujili in lakirano s prozornim nitro lakom v polmatizirani.

Pohištvo LIP Bled prodajajo v vseh večjih trgovinah s pohištvom. Prepričajte se in zadovoljni boste!

ZLATOPOROČENCA — 8. februarja sta 50-letnico poroke v krogu svojih najdražjih obhajala Marija in Stanko Zemljak s Konjskega. Za seboj imata težko življenje. Ob začetku vojne sta morala preko Rajhenburga v pregonstvo s petimi majhnimi otroki, najmlajša, Anica, je imela komaj tri tedne. Sicer imajo v rodbini že enega pravnuka in 16 vnukov. (Foto: A. Železnik)

Neurejeno zbiranje

Jugoslovani smo po številu izdanih značk med prvimi na svetu. Večina zbiralcev zbira značke le po številu, samo da jih ima čimveč, neglede na kakovost, pomembnost, namen izdaje itd. Za izdelavo značk je bilo lani izdanih nad 500 milijonov dinarjev. Tako trdijo poznavalci tega sodobnega konjička. Žal je bilo veliko te vsote izdane za nekakovostne in kičaste značke. V Kočevju je veliko zbiralcev. Dobro bi bilo, da bi ustanovili društvo. Vodili naj bi ga značkarji, ki se na to spoznajo, da bi lahko pravilno usmerjali zbiranje. Le tako bi nastale lepe in smiselne zbirke.

ANDREJ ARKO

Darinka Nose

Stane Vidmar

Franc Palčar

Srečko Turk

Ignac Muhič

Franc Prijatelj

Šmihel pri Žužemberku se v zgodovini prvič omenja leta 1136. Je gruščasto naselje, stisnjeno okrog velike cerkve. Ljudje so se pred vojno bavili predvsem s kmetovanjem, vinogradništvom in tudi čebelarstvom. Imeli so dve trgovini in nekaj gostišč. Vas je znana po tem, da so v njej odkrili rimske stavbe, nagrobnike in rimske novce. Sola je bila ustanovljena že 1885.

Močno strma in ovinskasta cesta povezuje vas s Pajčno, od koder je asfaltna povezava v smeri Novo mesto in Ljubljana. V začetku februarja 1944 je v župnišču nekaj časa nastanjen štab 7. korpusa, zato so Nemci prve dni marca 1944 Šmihel bombardirali. Več hiš je bilo porušenih in požganih. Poleti 1944 pa je bila v vasi parti-zanska podoficirska šola.

Danes ima Šmihel z bližnjimi zaselki 140 gospodinjstev, 2 gostilni, 1 trgovino, solo štirirazrednico. Kmetijstvo naza-đuje, krajani pa se vsak dan vozijo na delo v Ljubljano, Ivančno gorico, Žužemberk in Novo mesto. Veliko je zaposlenih, s kmetijstvom pa se ukvarjajo le v prostem času. Na vsem šmihelskem območju ni nobenega trdnega kmeta. Na zunaj je vas posodobljena, ima že precej velikih, po mestno grajenih hiš, spada pa h krajevni skupnosti Žužemberk. Lani so dobili vodovod.

V tej vasi smo bili z uredništvom prvič v gosteh 9. februarja letos. S krajani smo se sešli v gostilni Darinke Nose in moremo reči, da smo bili novinarji Ria Bačar, Zdenka Lindič-Dragaš in Ivan Zoran kar prese-nečeni nad dobrim obiskom. Prišli so mlajši, krajani srednjih let in starejši. Večinoma so kritizirali vseppek, ni pa bilo nikogar iz krajevne skupnosti in tudi vaške organizacije so bile slabo zastopane.

Bolj ko se je pogovor razvijal, bolj so ljudje postajali glasni in očitno je bilo, da je tu pravzaprav vsak zase. Ni govora o slogi in dobrih sosedskih odnosih, kakršne smo srečevali drugod. Krajani so nam naštevili veliko osebnih težav in sporčkov, se pridušali, da se jim godi neznan-ska krivica, vsi pa bi radi od širše družbe celo vrsto ugodnosti.

Kot je dejal Anton Pirc, predsednik vaške organizacije SZDL, edini uradni zastopnik družbenopolitičnega življenja na našem „letečem“ uredništvu, bodo krajani celo od-rekli krajevni samoprispevek, če ne bodo dobili sodobne ceste po desni strani Krke do Žužemberka pa telefona in sodobnejše ter večje trgovine, najmanj, kar je, pa asfaltna skoz vas. Po njegovi besedah Šmihelčane krajevna skupnost Žužemberk zastopavlja, zato razmišljajo, da bi se organizirali po svoje. Verjetno ob tem ne razmišljajo, kako bi bilo s kadri, saj je več kot na dlani, da ravno dela-voljnih, sposobnih in zagrehtih aktivistov v tem kraju manjka.

Uredništvo v gosteh: Šmihel pri Žužemberku

NESLOGA ODVRAČA NAPREDEK

Ignac Mrvar

Domala vsi so se pritoževali nad trgovino, češ da prostor v gasilskem domu ne ustreza, ker lokal nima niti vode, je pretesen in nima dovolj izbire. Kakšno je stanje kmetijstva v tem kraju, pa je lepo razbrati iz besed edine trgovke: „Ob petkih vozijo meso iz Skofje Loke, zelenjavo dovažajo iz Ljubljane. Včasih so ženske iz teh krajev nosile jajca na trg v Ljubljano, zdaj jih iz Ljubljane vozijo v Šmihel in večina jih kupuje v trgovini.“

SLABA CESTA VSEM PIJE KRI

Najbolj žgoča je vsekakor cestna problematika. Na vsem šmihelskem območju ni niti za pedenj cestišča, ki bi omogočalo varno vožnjo. Najhujše preglavice delajo ovinki, ki se začno že na levem bregu Krke, tam, kjer napačen napis „Šmihel“ opozarja, da je treba z asfaltna zaviti na makadam in nato strmo navzdol proti mostu. Onkraj mostu so ovinki tako ostri, da se avtobusi skoznje stežka prebijajo do vasi. Krajani so pričakovali, da bo te nevarne ovinke zravnila že minula petletka, pa tudi, da bodo dobili asfalt vsaj v Šmihelu. Iz vsega tega ni bilo nič. In še marsičesa ne bi imeli, če ne bi sami poprijeli.

Karel Maver iz Drašče vasi, ki se že devetnajst let vozi v Litostroj, kjer je topilec, je povedal, da so pred šestimi leti, ko so širili in gramozirali cesto Dečja vas – Šmihel – Pajčna, samo njegovi sovaščani brezplačno delali 1600 ur. Takrat je v njegovo vas sploh prvič pripeljal avtobus. Zdaj pa je ta cesta zelo slaba, saj je nihče ne vzdržuje. Do lani so jo Litostrojci de-

Danica Kastelic

lavci in jo pozimi tudi pluzili. Prošnje, ki so jih naslavljali na krajevno skupnost, so ostale brez odmeva. Boje se, da avtobusi ne bodo hoteli več prihajati, če ne bo poskrbljeno za varno vožnjo. Na omenjeni cesti je namreč kar osemnajst avtobusnih prog, vozijo pa se delavci, šolarji in tudi drugi kra-jani. Po Mavrovem mnenju se za prevoze ne bi bilo treba toliko bati, če bi zgradili novo cesto na desnem bregu Krke, povezovala pa bi kraje Šmihel, Deščo vas, Budganjo vas in Stransko vas. Ta cesta je v načrtu, le začetek gradnje je, kot se zdi, še hudo daleč.

Podoben problem je nastal zaradi vodovoda, pri gradnji katerega so pomagali tudi krajani, vendar ne vsi. O tem, kdo je delal in koliko brezplačnih ur je opravil, nimajo nikakršne evi-dence, vodo pa hočejo imeti vsi. Franc Turk iz Klečeta meni, da se je zaradi tega vnela med krajani besedna vojska, ki ji ne vidijo konca. Prostovoljno delo so namreč šteli za obveznost posamezne domačije pri gradnji. Olje priliva na ogenj neplačana škoda, narejena med gradnjo glavnega vodovoda, ko je bilo treba teren mirirati. Čeprav so se jasno dogovorili, da bo škoda plačana takoj, ko bodo opravili glavno delo, ni še nihče videl odškodninskega dinarja.

Premajhno odškodnino pa dobivajo kmetje, ki jim pridelke pospravlja divjad, posebno divji prašiči. Alojz Lobe s Plešivice je dejal, da je letel iz iovske dru-žine samo zato, ker je na ses-tanku lovcev povedal, da se ne strinja s takim obravnavanjem škode, ki jo kmečkemu človeku povzročajo hostne živali.

Rafael Lavrič

Poleg cestne in vodovodne problematike, ki sta najbolj žgoči, so bile pripombe na javno razsvetljavo. Šmihel sicer ima nekaj luči, ampak ne gorijo, medtem ko si Drašča vas, Klečeta in Dešča vas lahko ponoči svetijo le z luno.

HVALA JE IZJEMA

Kazno je, da drobnjarije, zaradi katerih je posamezna hiša prizadeta, močno kvarijo družbenopolitično vzdušje kraja. Danica in Ciril Zaletel sta odločno izjavila, da negresta na volišče, ker jima je inšpekcija lani podminirala komaj začeto gradnjo kašče. Trdita, da je stala na kamniti in nekmečki zemlji, da pa je naokrog vse polno vikendov na lepih kmečkih parcelah. Vsi so zrasli na črno, porušili pa so samo njihovo kaščo. Glasen je bil tudi Rafael Lavrič zaradi zemlje, češ da jo uničujejo vozila z dova-žanjem blaga v trgovino. On je dal na razpolago zemljo le gasil-cem za veselico, zdaj jo uporab-ljajo še drugi, in ker ga nihče ni vprašal za odškodnino, je ves besen. Tretji je trdil, da mu je krajevna skupnost zasegla pes-kolom, ki je bil krasen vir do-hodka, pa tudi ni dobil nič. Po lastnih besedah nima niti to-liko, da bi prispeval za napel-javo vodovoda.

Ob takih osebnih zgodbah, ki jih pišemo nepreverjene z druge strani, le po besedah krajanov, pa sta današnje življenje v kraju in širše na moč hvalila le dva zdomca. 83-letni Ignac Muhič, najstarejši krajan Klečeta, ki vsaj 10 let skrje, si je v fran-coskih rudnikih prislužil pokoj-nino. „Tako dobro še nisem

Karel Maver

nikdar živel,“ je zatrjeval pa se miril druge, ki so trdili drugače. Druugi zdomec je bil Alojz Gla-vič. Slučajno je doma na obis-ku, sicer pa že 13 let dela v Nemčiji. „Ko pridem domov, samo gledam, kako ljudstvo dobro živi. Kdor se vozi na delo, ga pride avtobus iskat domala pred hišo, res pa je, da je veliko zemlje v pušči.“

TUDI MLADI SO NEMOČNI

Čeprav je v Šmihelu in oko-liških zaselkih kar precej mla-dih, najmanj tretjina, tega po življenjskem utripu teh krajev ni čutiti. Sami se tega dobro zavedajo, a načina, da bi bilo drugače, nekako ne znajo najti. Mladi so sicer zraven pri vseh akcijah za napredek, a čutijo, da to ni dovolj. Pomagali so graditi cesto, vodovod, pozimi posipavajo cesto, saj sicer ne morejo iz vasi drugače kot peš, tudi pri napeljevanju zelenega telefona ne bodo odpovedali, radi pa bi še kaj drugega. Ni-majo nikakršnih možnosti za zabavo in razvedrilo, čeprav drži, da tudi prostega časa ni veliko. Kulturnega življenja ni, proslave in prireditve pa so le tiste, ki jih pripravljajo v šoli. Edina zabava jim je poletno kopanje v Krki. Če se hočejo ukvarjati s športom, morajo v Žužemberk. Igrišče so si začeli sami urejati, a so jim prepo-vedali in je načrt padel v vodo. Za svojo dejavnost in sreče-vanje nimajo nobenega pros-tora. To so s kančkom jeze omenjali vsi naši sogovorniki, Ciril Muhič, Zdravko Zaletel, Marjan Pimat, Janez Gregorič, Janez Vidmar, Srečko Turk, čeprav nekateri ne sodijo več v

„uradno“ mlado generacijo. Enotni so si bili, da bi raje šli v telovadnico ali svoj klub, kot pa v gostilno, ki jim ostaja edino shajališče, edina zabava. Mla-dinsko sobo oz. klub, ki ga tako zelo pogrešajo, in na to valijo precejšen del krivde za svojo nedejavnost, so že imeli. Prostor pa so morali dati trgovini. Takrat so jim rekli, da le za-časno, a se to vleče že nekaj let. Vedo, da je trgovina nujna, a jih vse skupaj le ježi. V načrtu imajo razširitev gasilskega doma, kjer naj bi spet dobili prostor, pa je vse še v zraku.

Zavedajo se, da jim vsega, kar želijo, ne bo nihče prinesel na krožniku in da so za sedanje razmere tudi sami krivi. Kljub temu jih boli, da v krajevni skupnosti Žužemberk, v sestavu katere so, s svojimi željami in potrebami prevečkrat naletijo na gluha ušesa. Podpora pa bi potrebovali. Čeprav niso daleč od centrov, se počutijo kot na koncu sveta, odmaknjeni in pozabljeni.

Tudi organizirani niso naj-bolje. So v vrstah žužemberške osnovne organizacije ZSMS, ki se zanje ne menijo pretirano, sami pa se ne znajdejo najbolje. Tudi niso dovolj povezani med sabo. Prav to, da tem ljudem manjka občutka za skupnost in slož-nost, je krivo, da ni napredka. Srečko Turk pravi, da ga nepo-vezanost v krajevni skupnosti zelo moti, odkar je prišel v Šmihel. Posamezne vasi še ne-kako organizirajo akcije, nič pa ne steče skupno. Poleti je bilo veliko hrupa o tem, kako jim bodo pri cesti pomagale mla-dinske delovne brigade in žužemberška mladina. Brigadirji so se enkrat res pridružili peš-čici domačinov, to pa je bilo tudi vse.

Med mladimi je nekaj takih, ki se vozijo v šolo v Ivančno gorico in Ljubljano, večina pa je že zaposlenih in jih avtobusi vsak dan odpeljejo na delo v Žužemberk, Ivančno gorico, Ljubljano, nekaj tudi v Novo mesto. Poleg tega obdelujejo zemljo in pravega prostega časa res ni. Zmeraj pa se ga nekaj najde, a te praznine ne morejo zapolniti. Kljub vsem proble-mom in težavam mladi ostajajo v teh krajih. Kmetijstvo je sicer le „za povrh“, saj je ni hiše, kjer ne bi bil vsaj eden zaposlen.

Zemlja je slaba, kamnita in kmetije majhne, tako da ne dajejo dovolj. „Poleg tega v kmetijski zadruzi kar pozab-ljajo, da tudi mi rabimo gnojila in še kaj,“ pravi Ciril Muhič, tudi sam polkmet. Ciril je nekaj let delal v Nemčiji, nato pa je živel in delal v Ivančni gorici. Ker je življenje v mestu postalo drago, je prišel nazaj, a zapos-litve ni pustil. Tudi z drugimi je tako. Muhič je prepričan, da bi se dalo marsikaj narediti, več dobiti tudi iz zemlje. Pobratni bi morali kamenje, da bi lahko obdelovali s stroji, ki jih mnogi že imajo. Tudi pri tem bi morali biti bolj složni in povezani, in ne živeti vsak sam zase. A to se sedaj zdi skoraj nemogoče.

Martin Kolar

Marjan Pirnat

Danica Zaletel

Ciril Zaletel

Ciril Muhič

Zdravko Zaletel

ZACETEK Z RAZSTAVO — Iskrina delavca Sandi Grulja in Jože Hribar v pogovoru z organizatorjem kulture Poldetom Miheličem (v sredini) ob postavitvi njunih slikarskih poizkusov v sejni sobi tovarne v Bršljinu (Foto: Janez Pavlin)

Niso le opazovalci

V novomeški Iskri klije tudi kulturna dejavnost

Med redkimi so delovne organizacije v novomeški občini, kjer delo organizatorja kulture ni le na papirju, temveč se je njegova skrb za kulturno izobraževanje že globoko zajedla v delovni vsakdanjik. Za eno takih bi lahko šteli tozdr Iskre — tovarno napajalnih naprav v Bršljinu.

V sejni sobi te tovarne so pretekli četrtek zaprli slikarsko razstavo svojih delavcev Sandija Grulja in Jožeta Hribarja, ki se v prostem času ukvarjata s slikanjem. Razstava je bila prvič primer v tej delovni organizaciji s 500 zaposlenimi, ko bi naj delavci v kulturi ne bili le opazovalci in uporabniki, marveč aktivni v tovrstnem življenju.

Avtorja sta se po tej poti prvič predstavila javnosti. Kontrolor Sandi Grulja iz Tomazje vasi pri Šmarjeških Toplicah je razstavil oljne podobe s fantazijskimi motivi, elektromehanič Jože Hribar iz Novega mesta pa se navdušuje bolj za portretno slikanje.

Ob razstavi velja zapisati imel direktorja tovarne ing. Ivana

Longarja, ki jo je zapisal v knjigo vtisov: „Razstava je prijetna popestritev kulturnega življenja naših delavcev. Na tak način bi bilo potrebno popularizirati tudi ostale oblike kulturnega udejstvovanja delavcev, saj pri tako številnem kolektivu ne manjka takih, ki se ukvarjajo z ročnimi deli, glasbo, kiparstvom, petjem in drugimi oblikami amaterizma.“

O direktorjevi pripombi že razmišlja kulturni animator Iskrinih delavcev Polde Mihelič in namerava že v najkrajšem času med delavci izpeljati anketo o pripravljenosti, da bi delali na kulturnem področju.

V Iskri bodo letos pripravili tri proslave skupaj z vojaki in pionirji osnovne šole iz Bršljina. Obiskali bodo ljubljansko Opero in abonmajske predstave v Novem mestu. Se posebej se pripravljajo na obisk v Ravnah, saj nameravajo prav z ravnskimi železarji skovati tesnejše kulturne stike.

J. P.

„Spričevalo“ polletja ne navdušuje

Komentirano poročilo novomeške organizacijske enote Zavoda SRS za šolstvo o polletnem uspehu v prvih letnikih srednjih šol usmerjenega izobraževanja opozarja, da izobraževanje za delo ne poteka brez pomanjkljivosti — Kaj pravi prof. Jože Škufca?

Za 2156 učencev v prvih letnikih srednjih šol usmerjenega izobraževanja v dolenski in posavski regiji so se z nedeljo izteklo tritedenske zimske počitnice. V ponedeljek se je pouk nadaljeval, vendar s 47 učenci manj, ker so v prvem polletju izstopili. Učenci nekaterih oddelkov so začeli ta dan dvotedensko delovno prakso. Slednja je obvezna za vse prve letnike, opravili pa jo bodo do konca šolskega leta. V delovnih organizacijah se bodo pod vodstvom posebej usposobljenih delavcev vključili v življenje in delo tako, da bodo spoznali tudi samoupravne odnose.

Novomeška organizacijska enota Zavoda SRS za šolstvo je pripravila obširno komentirano poročilo o značilnostih usmerjenega izobraževanja v prvem polletju. Avtor poročila, pedagoški svetovalec prof. Jože Škufca, pravi:

„V primerjavi s prvimi ocenjevalnimi obdobjem v novembru 1981 so se vzgojno-izobraževalni rezultati v prvih letnikih srednjega usmerjenega izobraževanja izboljšali za 10 odstotkov. Toda še vedno je povprečen uspeh komaj 63-odstoten, kar pomeni, da je več kot tretjina učencev neuspešnih. Približna polovica „cvekarjev“ ima po eno nezadostno oceno, zato neuspeha, zlasti še, ker gre za polletje, ne gre motriti prehud kritično. Kljub temu moram poudariti, da usmerjeno izobraževanje pozna tako imenovane negativne selekcije, zato je treba učence usmeriti v tiste smeri izobraževanja, ki so primerne njihovim sposobnostim in interesom. Le v skrajnih primerih bi negativno ocenjeni učenec lahko letnik tudi ponavljal, vendar samo enkrat, ali pa bo zanj nujno oskrbeti zaposlitev. Za vse to

bodo morale skrbeti predvsem same šole kot najbolj odgovorne.

Kar zadeva poročilo, naj pripomnim, da so ga ravnatelji srednjih šol že obravnavali, v naslednjih dneh pa ga bodo podrobno pretresali tudi v učiteljskih kolektivih ter na skupnem posvetu predstavnikov osnovnih in srednjih šol. Prav tako bodo dobile to poročilo vse občinske izobraževalne skupnosti in občinske konference SZDL.“

V okviru dogovorjene mreže šol v dolenski in posavski regiji 17

Prof. Jože Škufca: „Najrazličnejše ugotovitve kažejo, da bo treba o mreži šol srednjega usmerjenega izobraževanja še večkrat razpravljati.“

srednjih programov in trije skrajšani programi. Izvaja jih enajst šol, ki so vključene v 14 posebnih izobraževalnih skupnosti. V šolskem letu 1982/83 bo taka mreža še ostala vendar ji bo dodan še lesarski program v Novem mestu. Tudi število oddelkov v posameznih usmeritvah oziroma programih ne bo bistveno drugačno.

Slabi obeti za „hišo sanj“

V Vibi, slovenski „hiši sanj“, se je naposled premaknilo vsaj toliko, da so kljub težkim razmeram in pomanjkanju denarja spet stekle filmske kamere. Končujejo film „Učna leta izumitelja Polža“, ki ga je režiral Jane Kavčič. Na montažni mizi je „Deseti brat“ v režiji Vojka Duletiča. Pred kratkim so začeli snemati „Razseljeno osebo“, poteka pa tudi snemanje osmih kratkih filmov.

Vsi ti filmi so še iz lanskega programa, medtem ko ima Viba letos v načrtu pet celovečernih in petnajst kratkih filmov. Tu niso upoštevani filmi, ki jih načrtujejo skupaj s televizijo, in ne posebni oziroma naročeni filmi. Seveda je malo verjetno, da bo vse to uresničeno, saj je republiška kulturna skupnost za Vibo predvidela vsega 58 milijonov dinarjev, kar je pol manj, kot predvideva plan.

Slovenskemu filmu se po vsem tem tudi letos ne obetajo nič kaj prida časi.

„SPOZNAJMO SE“ V BREŽISKI OBČINI

V okviru medobčinske kulturne akcije pod geslom „Spoznajmo se“ sta si gostovanja kulturnih skupin do zdaj izmenjali le črnomaljska in brežiška občina. V soboto, 13. februarja, so folklorne skupine, tamburaši in pevci iz Črnomlja, Vinice, Butoraja in Gribelja uspešno gostovali v Artičah in Dobovi. Kdaj se bodo odpravile na gostovanjsko pot kulturne skupine iz drugih občin dolenske in posavske regije, še ni znano, akoravno so se občine že seznanile z medsebojno kulturno ponudbo.

kultura in izobraževanje

Tudi naši zraven

Literarno gibanje, ki ga poznamo kot srečanja pesnikov in pisateljev začetnikov, ima pri nas že lepo tradicijo. Nič manj kot deset let vabi Zveza kulturnih organizacij na območje okrogle mize in literarne večere vse, ki se poskušajo s peresom, in prav toliko časa žirije predlagajo najboljše avtorje za ključni, republiški nastop. Slednji je vsako leto v Gradišču, manjšem kraju v Slovenskih goricah.

Letošnje srečanje, ki se je končalo ob koncu minulega tedna v omenjenem kraju, je bilo jubilejno, zato so na njegovo redno izbranih povabili še nekatere avtorje s prejšnjih srečanj, zlasti tiste, ki so se medtem že precej uveljavili. V Lenu so si literati začetniki med drugim lahko ogledali tudi razstavo revij in drugih publikacij, ki objavljajo literarnopriskevke.

Dolenski avtorji v Gradišču niso redki udeleženci. Malone vsako leto do zdaj so žirije predlagale za nastop v Gradišču tudi začetnike iz dolenske in posavske regije. Tokrat se je republiškega srečanja udeležila mlada pesnica Lilijana Potisk iz Brestanice, izbrana na območnem srečanju, ki je bilo v avli novomeške tovarne zdravil Krka. Njeni prispevki so bili med najboljšimi tudi v Gradišču, zato ni naključje, da so jih v zbornik „Prve stopinje“ desete srečanja uvrstili na uvodno mesto. Potiskova je nekaj verzov objavila tudi v Literarnih listih, ki jih je začel izdajati krški Literarni klub, katerega članica je. Čeprav je težko prerokovati, vseeno lahko zapišemo, da bomo pesmi Lilijane Potisk še lahko brali.

I. Z.

I. Z.

Kakšna bi bila rešitev za jerebovce?

Odbor za glasbeno dejavnost pri novomeški ZKO razpravljal o problematiki zborovskega petja — Izboljšati se bo morala tudi gmotna pomoč za ljubiteljsko delo

Splošno znano je, da ima zborovsko petje med ljubiteljskimi kulturnimi dejavnostmi posebno mesto in prednost. Označimo ga lahko za skoraj nepogrešljivo vzgojno sredstvo. S pevsko literaturo domoljubne, socialne, revolucionarne in etične vsebine predstavlja zborovsko petje močan idejnovzgojni dejavnik patriotizma, humanizma in etike, s tipičnim načinom dela v zborih pa si pevci prisvajajo mnogo vrlin, kot so delavljivost, natančnost, doslednost, poštrevnost, tovarištvo, nesebičnost, kolektivnost itd.

Vseh teh posebnosti in prednosti se je zavedal odbor za glasbeno dejavnost pri ZKO, ko je pred kratkim razpravljal o problematiki na tem področju kulturne dejavnosti v občini Novo mesto, še posebno pa o težavah, v katerih se je znašel moški pevski zbor Kulturnega društva Dušan Jereb.

Odbor za glasbeno dejavnost je ocenil delo dosedanjega moškega pevskega zbora „Dušan Jereb“ kot izredno pomemben prispevek pri povojnem razvoju kulture. Hkrati je menil, da je do sedanjih težav nujno moralo priti, ker pevski zbor v preteklih letih ni nenehno vključeval v svoje vrste mlajših pevcev in se sproti pomlajeval. Danes je povprečna starost članov pevskega zbora 52 let, kar nujno vpliva na kvaliteto, vključevanje mlajših pevcev k taki starostni stopnji pa je izredno težavno.

Za rešitev nastalih težav predlaga odbor ponovni poizkus vključevanja mlajših pevcev, vendar ob podpori vseh odgovornih družbenih dejavnikov. Če ta poizkus ne bo uspel, pa odbor meni, naj bi se starejši pevci vključili v mešani pevski zbor društva upokojencev ter s svojimi dolgoletnimi izkušnjami prispevali k boljši kvaliteti tega zbora, mlajši pa naj bi se vključili v enega izmed treh pevskih zborov, ki delujejo v organizacijah združenega dela v Novem mestu (Krka, IMV, Pionir). Ta zbor bi lahko nadaljeval tradicijo pev-

skega zbora „Dušan Jereb“ im morda celo prevzel njegovo ime.

V zvezi z dejavnostjo ostalih pevskih zborov v občini je odbor za glasbeno dejavnost pri ZKO sprejel naslednja stališča oziroma ugotovitve:

Število pevskih zborov iz leta v leto raste. Ta hip je v občini Novo mesto mimo dveh moških oktetov kar 26 otroških, mladinskih, ženskih, mešanih in moških pevskih zborov. Številčnosti pevskih zborov nihče ne nasprotuje, vendar mora vzporedno s tem nenehno rasti tudi skrb za kvaliteto raven teh zborov.

Nezadovoljiva kvaliteta izvedb pevskih programov našim zborom ni omogočala, da bi se v zadnjih 15 letih udeleževali republiških revij in tekmovanj, še manj pa, da bi se uvrstili med najkvalitetnejše pevske zборе v republiki.

Znano je, da kvalitetni pevski zbori večinoma vključujejo 50 do 60 pevcev. Za novomeško občino pa je značilno, da imajo pevski zbori v

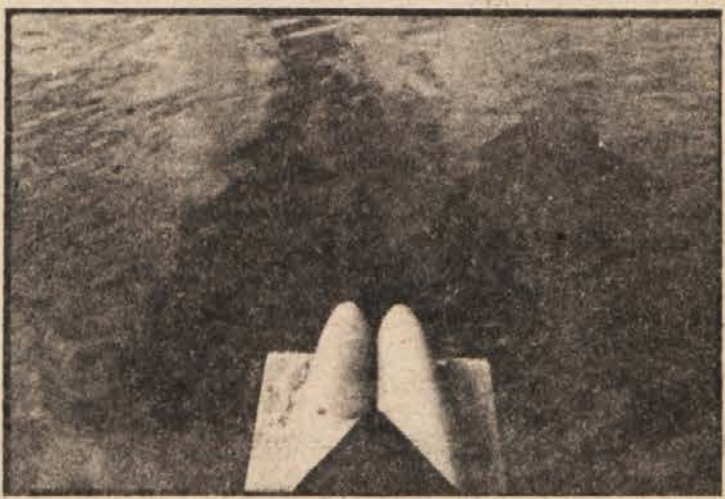
poprečju 20 do 30 pevcev in da so večinoma tudi glasovno neurejeni, saj jim dostikrat manjkajo posamezni glasovi. Zaradi tega bi bilo smotno razmišljati o združitvi posameznih pevskih zborov.

Z večanjem števila pevskih zborov raste tudi potreba po novih zborovodjih. V občini Novo mesto ne bomo nikdar imeli toliko zborovodij, kolikor je pevskih zborov. Za ustrezno kvaliteto pevskega zbora lahko jamči le zborovodja, ki vodi en sam pevski zbor.

Odbor za glasbeno dejavnost pri ZKO predlaga, naj bi se na ožjem področju mesta ne ustanovljali novi pevski zbori, ampak naj bi se obstoječi zbori številčno krepili. Na ta način bi bilo lažje rešljivo tudi vprašanje strokovno usposobljenih zborovodij, katere bi usmerjali v te številčnejše in kvalitetnejše pevske zборе.

Spremeniti bo treba dosedanja odnosa pri vrednotenju in tehtanju koristi, ki jih ima družba od te vrste najbolj množične ljubiteljske kulturne dejavnosti. Temu področju bo potrebno v prihodnje namenjati tudi več denarja. Od drobtin, ki odpadajo od kulturne mize za ljubiteljske dejavnosti, za enkrat ni pričakovati večjih uspehov.

BORIS SAVNIK

OBJEKT, FOTOGRAFIJA, TEKST — Jutri ob 18. uri bo v razstavišču „Pri slonu v gosteh“ v Novem mestu otvoritev razstave fotografij znanega nemškega fotografa Ulricha Tillmanna, predstavnika tako imenovane nove nemške fotografije. Na ogled bodo dela, nastala po letu 1979. Razstava bo odprta do 11. marca.

SUGMAN NAVDUSIL

Znani slovenski dramski igralec Zlatko Sugman, ki v zadnjem času veliko gostuje po podeželskih odrih z Mikelnovim „Neposrednim prenosom“, je minuli teden s to monosatio dvakrat nastopil tudi v Novem mestu. V petek popoldne je najprej razvedril pedagoške delavce novomeške občine, zbrane v Domu JLA, zvečer pa druge obiskovalce v Domu kulture.

KURENT NAVDIHUJE — Kurent kot kralj pustovanja oziroma kurentovanja je navdihnil že več slovenskih besednih in likovnih umetnikov. Med slednjimi je poleg Franceta Miheliča, akademskega slikarja, ki je Kurentu posvetil cikel svojih najboljših del, mladi ptujski naivni slikar Boris Zohar edini, ki ga vprašanje Kurenta najbolj zaposluje. Razstavo njegovih kurentovsko uglašenih podob so ljubitelji likovne umetnosti lani videli v Trebnjem, Žihar pa je Kurent slikal tudi na trebanjskem taboru, od koder je pričujoči posnetek.

Ob razstavi „novih podob“

V Dolenski galeriji razstavlja mladi slikar Jože Slak, dolenski rojak — Nov plod sodelovanja med galerijami

V Dolenski galeriji so minuli petek zvečer odprli razstavo likovnih izdelkov akademskega slikarja Jožeta Slaka, dolenskega rokaja iz Jablana pri Mirni peči. Na tej skupni prireditvi Dolenskega muzeja iz Novega mesta in Obalnih galerij iz Pirana je po uvodni besedi umetnostnega zgodovinarja in kritika Andreja Medveda nastopil sansoner Marko Breclj s kitaro.

Za dela, s katerimi se komaj 31-letni avtor predstavlja prvič javnosti svoje rodne pokrajine, je že na prvi pogled značilno, da se po obliki, vsebini in sploh načinu izražanja razlikujejo od vseh, ki jih je bilo do zdaj moč videti v novomeški galeriji. Ta različnost je tako prevladujoča, da razstava zadovolji samo obiskovalce, ki so pripravljeni priznati, da je lahko slika tudi brezoblična, zato pa barvno izredno mikavno „za pet“ fantazijski trenutek, prenesen v vidno obliko.

Razstavljeni dela sodijo v zvrst tako imenovanih „novih slik“, kičarta, za katerega je, kot pravi Andrej Medved, značilno, da pomeni „dvig banalnih materialov in doživetij na

raven vrhunskega estetskega užitka“. Jože Slak je še z nekatereimi avtorji predstavnik tiste slovenske slikarske generacije, ki pomenijo na prehodu v sedanje desetletje najodločnejši premik našega sodobnega slikarstva v smeri tako imenovane „nove podobe“.

I. Z.

Ena od sicer nepodnaslovljenih slik oz. „novih podob“ kakršne ustvarja Jože Slak.

Draga želja po maščevanju

4 leta in 4 mesece zapora za Davorko Bečirovič iz Ljubljane, ki ji je novomeško sodišče dokazalo ponarejanje listin, goljufije in tatvine

Na enotno kazen 4 leta in 4 mesece zapora je obsodil senat novomeške enote temeljnega sodišča Novo mesto 40-letno Davorko Bečirovič iz Ljubljane. Bečirovičevi so dokazali ponarejanje listin, goljufije in tatvine.

Bečirovičeva je nekega dne poleti 1979 našla v Novem mestu pred trgovino „Nova moda“ osebno izkaznico na ime Marije Skube. Sprva jo je nameravala vrniti, potem pa se je premislila. Z britvico je iz osebne izkaznice izrezala sliko Marije Skube, vanjo vstavila svojo fotografijo ter s tako ponarejeno osebno izkaznico in ponarejenimi prijavnostno-odjavnimi listki odprla 8 hranilnih knjižic na ime Marija Skube. V vsako od njih je naložila nekaj malega denarja, nato pa sama povečevala vloge in salda.

Ko je Davorka Bečirovič tako prišla do hranilnih knjižic, v katerih je

povečala vloge in salda, je 15. oktobra 1979 izpolnila 8 dviznih listkov po 4.000 dinarjev. Listke je spravila „v promet“ v poslovalnicah Jugobanke in Kreditne banke v Mariboru. Delavci bank je s tem spravila v zmotno glede istovetnosti, denar so ji izplačali neupravičeno.

Bečirovičeva je vsa omenjena kazniva dejanja odkrito priznala. V zagovoru je navajala, da je takrat živel v nemogočih razmerah, mož ji je nagajal z maltretiranjem, tožbami na sodišču, ovadbami in obrekovanji. Ko je prišlo do sporov tudi v delovni organizaciji, v kateri je bila zaposlena, je zbolela na živcih in se tudi zdravila. Njeno stanje se je še poslabšalo, ko ji ovađeni od bivšega moža, na sodišču ni uspelo dokazati nedolžnosti glede kaznivih dejanj razžalitev, obrekovanj in tatvin. Po besedah Bečirovičeve se ji je vse bolj vcepjal občutek osamljenosti in preganjanja. Kot odgovor na vse se ji je porodila želja po maščevanju. Uresničila jo je z omenjenimi goljufijami, ponarejanjem in tatvinami. Ko Bečirovičeva danes mirneje ocenjuje svoje početje, vse storjeno obžaluje. Pri odmeri posameznih in na koncu enotne kazni je sodišče obtoženki štelo kot olajševalno odkrito priznanje in obžalovanje, ki ga senat ocenjuje kot iskreno, skrb za mladoletnega otroka in obljubo, da

bo oškodovani banki povrnila škodo. To dejansko že dela, ko od služka v kazensko popravno domo, kjer prestaja kazen, banki mesečno nakazuje po 100 din.

Predkaznovanost je sodišče Bečirovičevi seveda štelo v slabo, prav tako pa tudi dejstvo, da je goljufije in tatvine storila v škodo družbenega premoženja.

M. B.

KDO POTREBUJE KABEL?

V noči na 12. februar-so bili tatovi na obisku med bloki na Cesti herojev v Novem mestu. Delavci Novomontaže, ki so tam polagali električni kabel, so po končanem delu kolot s kablom pustili kar na delovišču. Zjutraj so ugotovili, da si je neznan tat ponoči postregel z nekaj metri kabla.

OB 1.300 MARK IN TRI URE

Med 4. in 11. februarjem je bil Anton Potočnik iz Grada na obiskih v tujini, je nekdo vlomil v njegovo hišo. Tat je stanovanje razmetal in odnesel 1.300 nemških mark, 4.000 din in tri ročne ure.

VEČNA TEMA — Hoja po progi je terjala že veliko starih in mladih življenj in jih bo, sodeč po fotografiji, žal, tudi v prihodnje. (Foto: J. Pavlin)

Spet dve nesreči s traktorjem

Enkrat ranjen sopotnik, drugič pa voznik, ki je moral v bolnišnico

Franc Kavšek iz Zagorice pri Mirni peči je 11. februarja popoldne vozil traktor s prikolico za prevoz mleka od Mirne peči proti Selom. Na prikolici je sedel Alojz Metelko s Sel. Ko je traktorist zavijal v Sela, je zapeljal na nasip, traktor se je prekucnil po strmini in obstal na boku. Metelko je bil laže ranjen, gmotne škode pa je za 30.000 din.

V soboto pa se je pri delu s traktorjem poškodoval 19-letni Franc Brulc in Dol Suhadola. Brulčevi so vlekli iz gozda drva. Ko je popoldne v gozdu ostal še zadnji hloh, se je Franc Brulc sam odpravil ponj s traktorjem. Med vožnjo po gozdni poti je zapeljal na rob in traktor se je prevrnil. Med prevračanjem je voznik padel izza volana in se ranil po glavi. Odpeljali so ga v bolnišnico.

TEPEL TUDI ALKOHOL

V novomeški bolnišnici so 13. februarja pripeljali 46-letno Marijo Juršič iz Vel. Cerovca. Zenska je imela zlomljeno roko. Med zbiranjem obvestil so miličniki ugotovili, da je Juršičeva tako hudo poškodovala njen mož Ivan, vmes pa je bil tudi alkohol. Ivan Juršič bo moral pred sodnike.

PRETEP V METROPOLU

Novomeški miličniki so 13. februarja popoldne pridržali do iztreznitve 19-letnega Stefana Mitroviča iz Novega mesta in 25-letnega Antona Cesarja iz Sentjurja. Fanta sta razgrajala in se pretepala v hotelu Metropol v Novem mestu. Zaradi prevroče krvi bosta morala pred sodnike za prekrške.

VLOMILEM V ŠOLO NA SLEDI

V noči na 10. februar je bilo vlomljeno v črnomaljsko osnovno šolo. Vlomilci so vdrli skozi okno in v ravnateljstvo pisarni vse razmetali. Premetali so tudi omaro v zbornici. Odnegli so 4.800 din in v kuhinji pospravili več konzerv. Storitcem so na sledi.

Gasilci v sleherni dom

Sevniški gasilci bodo med preventivno akcijo obiskali 1.200 domov

Sevniško gasilsko društvo se je odločilo obnoviti pred leti opuščeno, vednar koristno akcijo pregledov domačij. Analize požarov in drugih z njimi povezanih nesreč namreč dostikrat kažejo, da bi bilo v mnogih primerih mogoče preprečiti divjanje rdečega petelina.

Sevniški gasilci so svoj veliki požarni okoliš razdelili med dvajset popisnih četvork, sestavljenih iz članov gasilske operativne. Vsaka izmed njih bo morala obhoditi okrog 60 hiš. Na sestanku operativne so gasilci z razumevanjem sprejeli to nelahko nalogo. Skupine so sestavili tako, da je v vsaki praviloma vsaj en nižji gasilski častnik.

Pobuda sevniških gasilcev zasluži pozornost tudi zato, ker so v ta namen založili posebne tiskovine, ki bodo hkrati zapisnik ob ogledu.

SPOSOJENO TRNJE

Na sestankih, na katerih razpravljajo o osebnih dohodkih, je vse več kruhoborcev, ki ne govorijo iz svoje glave, temveč iz svojih želodcev.

(V VEČERNJH NOVOSTI)

Delo bolj važno kot pomoč?

Denarna kazen za Jožeta Makovca iz Dol. Dol, ki je podrl kolesarko Maro Kovačević — Ko ga je prosila, naj jo pelje v bolnišnico, odgovoril z zmerjanjem

Na 4.000 din denarne kazni je obsodil senat novomeške enote temeljnega sodišča Novo mesto 22-letnega Jožeta Makovca iz Dolenjih Dol pri Škočjanu. Makovec je kot voznik osebnega avta povzročil prometno nesrečo, v kateri je bila hudo ranjena kolesarka Mara Kovačević. Po nesreči ranjenke ni hotel odpeljati v bolnišnico, čeprav ga je prosila.

Dokazano je, da je Makovec 16. julija 1980 ob 13.45 vozil s „škodo“ iz metliške smeri proti Novemu mestu in v Gotni vasi v križišču s cesto, ki vodi proti parkirišču IMV, zavijal v levo in pri tem z zadnjim delom svojega avta trčil v kolo, na katerem mu je pravilno nasproti pripeljala Mara Kovačević. Pri padcu si je Kovačevićeva zlomila desno podlaktico in bila zato 8 tednov na bolniški.

Kovačevićeva je peljala za kolono osebnih avtomobilov, Makovec pa je čakal priložnost, da bi zapeljal v letvo. Pri tem je spregledal kolesarko, kar je senat ocenil kot nezavestno malomarnost.

Makovec je takoj po trčenju pristopil h Kovačevići, ob kateri je bila Darinka Fideršek. Vprašal je Kovačevićo, če jo kaj boli. Ranjenka ga je skupaj s Fiderškovo prosila, naj jo odpelje v bolnišnico, ker jo je desna roka v podlaktici začela hudo boleti. Makovec je Kovačevićo zmerjal. Ni je hotel odpeljati v bolnišnico, češ da njemu „šit“ pomeni več kot ona in da bo sicer zamudil delo. Kovačevićeva se je s pomočjo Fiderškove nato sama napolila po zdravniško pomoč. Do bolnišnice sta komaj prišli, ker je Kovačevićo že obhajala nezavest. Senat ni imel razloga, da bi ne verjel Kovačevići in Fiderškovi. Obtoženi Makovec se je namreč zagoovarjal, da je kolesarka sicer tožila o bolečinah, niti ona niti njena znanca pa ga nista prosili za prevoz v bolnišnico.

Pri izreku kazni je senat Makovcu štel v olajšavo priznanje, da je povzročil nesrečo, nekaznovanost in mladost, obžalovanje in dejstvo, da se je v začetku zanimal za poškodovano žensko.

POGORELO DO TAL

Na gospodarskem posloppu Ivana Lekšeta iz Senuš je 9. februarja popoldne začelo goreti. V posloppu je bilo seno in listje. Kljub pomoči sosedov in gasilcev je zgradba, velika 11 krat 14 metrov, pogorela do tal. Škode je za 70.000 din. Vzrok ognja še ni znan.

NESREČA PRI DELU

Med popoldansko izmeno se je 9. februarja v rudniku Kanižarica poškodoval pri delu 38-letni Franc Požek s Hrasta pri Vinici. Požek je z lopato nakladal premog na transporter. Lopata se mu je zataknila za transporter, z ležišča se je sprožil kovinski del in ga zadel v glavo. Možaka so morali zaradi rane na licu odpeljati v novomeško bolnišnico.

vankino počutje. V slabo pa so Makovcu šteli njegov poznejši odnos

do Kovačeviće, ko jo je zmerjal in odklonil prevoz v bolnišnico. Sodišče je menilo, da so olajševalne okoliščine takšne, da bo tudi z omiljeno kaznijo dosežen namen kaznovanja. Zato je Makovcu namesto predpisane zaporne kazni izreklo denarno. Temeljni javni tožilec se je zoper sodbo pritožil.

JE ZAŽGALA CIGARETA? — Prejšnjo sredo zjutraj je izbruhnil požar v stanovanju Mire Badovinac v Metliki. Vse kaže, da je ogenj povzročila cigareta. Čeprav so metliški gasilci hitro in učinkovito posredovali, je v stanovanju zgorela oprema, Badovinčeva, ki je došla opekline, pa je v novomeški bolnišnici. Škodo so ocenili na 100.000 dinarjev.

Med tatovi tudi otroci

Lani je na novomeškem območju prišlo navzskriž z zakonom 200 Romov — Velik odstotek otrok in mladoletnikov

Lani je novomeška uprava za notranje zadeve posebej spremljala kriminaliteto med Romi. Zabeleženo je, da je lani 200 Romov storilo 133 kaznivih dejanj, od tega 115 premoženjskih in 18 zoper življenje in telo. Nekatera teh dejanj, zlasti ropi, roparske tatvine in vlomi, so bila storjena na zelo drzen in grob način.

Presenetljiv je podatek, da je med dvema stotnjama romskih storilcev kaznivih dejanj kar 30 odstotkov mladoletnikov in otrok, 27,5 odstotka storilcev spada v starostno skupino med 18 in 25 leti, petina Romov, ki so imeli opravka z zakonom, je stara od 25 do 30 let, kriminaliteta med starejšimi letniki pa upada.

Ceprav so več let trajajoča družbena prizadevanja za odpravljane romske problematike že dala nekaj pozitivnih sadov, pa večina najvažnejših vprašanj ni rešenih, zaradi pomanjkanja denarja se njihovo reševanje celo odmika. Zlasti Romi iz naselij v okolici Novega mesta, Žužemberka in Semeča so težko prilagodljivi in težko spreminjajo način življenja. Med njimi je tudi največ Romov, ki so imeli opravka s sodiščem, tudi zaradi medsebojnih krvavih obračunov.

Nekateri Romi so se v zadnjih letih motorizirali, kar preganjanje storilcev iz njihovega okolja še bolj zaplete, saj so zaradi vozil hitreje gibljivi. Pojavlja pa se tudi nova vrsta kaznivih dejanj: tatvine razervnih delov, goriva in celo vozil. Poleg tega Romi večinoma slabo poznajo cestnoprometne predpise in s tem ter zaradi dotrajanih vozil ogrožajo promet.

M. B.

HVALEVREDNO, VENDAR ... — Ko so prejšnji teden zamenjali ostrejšo in strešno opeko na hiši zraven rotovza na novomeškem Glavnem trgu, so delavci poskrbeli za pokrit hodnik, ki naj bi pešcem nudil varen prehod. Do tu je vse lepo in prav: hiša je pokrita z novo streho, ki ima starinsko opeko (bobrovce), vendar pa smo na uredništvu kot sosedje opazovali tudi nevarno početje dviganja strešnih tramov z neustrezno dvigalno napravo, ki je kdaj pa kdaj tovor komaj komaj zmogla. Če bi se kateri od težkih tramov zrušil na zavarovani prehod, bi pod njim kljub varnostni strešici ne ostalo nič živega. (Foto: MiM)

KRONIKA NESREČ

ZA 80.000 DIN ŠKODE — Terezija Mirčič iz Gorenje vasi je 9. februarja popoldne vozila z osebnim avtom od Sentjorneja v Novo mesto. V Žabji vasi je zavijala v levo, ko je na semaforu gorila zelena luč. Iz mesta je tedaj navedeno pripeljal z osebnim avtom 38-letni Ivan Lekšeta iz Senuš. Vozila sta trčila, gmotne škode pa je bilo za 80.000 din.

TOVORNJAKA TRČILA — Turek Tacettin Gunar je 10. februarja popoldne vozil tovornjak s priklopnikom od Zagreba proti Ljubljani. Pri Zdinji vasi je prehitel tovornjak, ko je nasproti prav tako s tovornjakom pripeljal Anton Žabjek iz Ljubljane. Vozila sta trčila, gmotne škode je bilo za 200.000 din.

MIMO PREHODA — Željko Matijević iz Ljubljane je 8. februarja zvečer peljal z osebnim avtom iz Drnovega proti Cerkljam. V Hrastju je srečal traktor in zasoncni luči in pri tem spregledal 45-letnega Ivana Uhanča iz Hrastja, ki je šel čez vodo izven prehoda za pešce. Huje ranjenega Uhanča so odpeljali v bolnišnico.

PADEL Z MOTORJA — Joža Zagorec s Pahca je 8. februarja popoldne peljal z osebnim avtom po Ulci tal. Voznik je padel z motorja. Med vožnjo ga je zadel v glavo kovinski del in ga zadel v glavo. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico.

ŽG Ljubljana—ZTO Novo mesto, tozda za vleko vlakov n. sub. o. Novo mesto, Kolodvorska 9

razpisuje po sklepu DS tozda za vleko vlakov Novo mesto dela in naloge.

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

DIREKTORJA

tozda za vleko vlakov Novo mesto.

Imenovan je lahko kandidat, ki poleg sološnih pogojev, ki jih določa zakon, izpolnjuje še naslednje:

- da ima najmanj srednjo izobrazbo strojne ali elektro smeri,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- da ima ustrezne organizacijske samoupravne in moralne kvalitete za uspešno vodenje temeljne organizacije,
- da ima strokovni železniški izpit o urejenosti in varnosti prometa po pravilniku 646 o strokovni usposobljenosti delavcev določenih poklicev na JŽ.

Mandatna doba traja štiri leta.

Pismene prijave z ustrežno dokumentacijo o izpolnjevanju pogojev sprejema razpisna komisija 15 dni po objavi na naslov: ŽTO, tozda za vleko vlakov Novo mesto, Kolodvorska 9.

Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 30 dneh po zaključku oglasa.

95/7-82

PIONIRJU ODBOJKARSKI TURNIR — Pred bližnjim nadaljevanjem tekmovanja v odbojgarskih ligah je bil v soboto v novomeški športni dvorani pregledni turnir, na katerem so nastopile moške sesterke Bleda, Fužinarja, bihaškega Signala in domačega Pionirja. Presenetljivo so zmagali odbojkarji Pionirja, za njimi pa so se uvrstile ekipe Fužinarja, Bleda in Signala. Uspeh Pionirja zasluži posebno pozornost, saj so gostujoče ekipe članice 1. B ZOL, Pionir pa nastopa v 2. ZOL in je tudi prvič na svoji uspešni poti premagal prekaljeno ekipo Fužinarja. (Foto: J. Pavlin)

Na začelju se spet zapleta

Po porazu Novomeščanov v 16. kolu II. ZKL in uspehu Ježičanov znova negotovo pri dnu — Katastrofa Novomeščank v SKL

Novomeški košarkarji so v soboto v 16. kolu II. zvezne košarkarske lige gostovali na splitskih Gripah, od koder so se, kot je bilo pričakovati, vrnili praznih rok. Že čez dva dni čaka ekipo Novolesa novo težko srečanje, ko jim prihaja v goste moštvo Novega Zagreba. Morebiten podvig bi bil izredno dobrodošel, saj je ekipa Ježica po uspehu nad Puljanko znova zmanjšala razliko na vsega dve točki.

DALVIN — NOVOLES 94:86 (57:42) — Poročila iz Splita govore, da je bilo srečanje, ki mu je prisostvovalo kakšnih 200 gledalcev, nezanimivo, saj sta se srečali dve nenakovredni ekipi. Domači košar-

karji so bili veliko boljši in njihova zmaga ni bila nikoli ogrožena. Novomeščani so bili tokrat res brez moči, čeprav jim ne gre očitati nedorbenosti. V košarkarskem znanju pač niso bili kos rutiniranim Splečanom, ki se bore za vrh na prvenstveni razpredelnici.

Novoles: Cerkovnik 10, Skube 20, Bajc 7, Kek 4, Golobič 7, Seničar 4, Lalič 20, Plantan 14.

S tem porazom ostajajo Novomeščani skupaj s Heliosom na 10. mestu, vendar se je predzadnja, Ježica, približala na vsega dve točki razlike. Ježičani igrajo v soboto doma s Heliosom, Novomeščani pa, kot že rečeno, z Novim Zagrebom. Marsi-

kaj bo po sobotnem kolu jasnejše.

MENGES — NOVO MESTO 109:51 (54:34) — V nadaljevanju prvenstva v SKL za ženske so Novomeščanke v 12. kolu gostovale v Mengšu in močno izgubile. Prvo katastrofo gre pripisati dejstvu, da ni igrala najboljša članica Bunčeva, ker je na pripravah reprezentance staknila poškodbo, pa tudi dejstvu, da so dekleta med 14-dnevnim premorom dokaj nerodno trenirale. Najboljši pri gostjih sta bili Zuretova z 18 koši in skakalka Srebrnjakova.

V naslednjem kolu gostujejo Novomeščanke v Kopru, kjer točki nikakor nista nedosegljivi.

KOČEVJE — RUDAR 78:96 (38:51) — Tudi po 11 odigranih kolu v SKL za moške ostajajo Kočevci praznih rok. Tokrat so jih visoko premagali igralci Rudarja in za Kočevce ostaja le malo upanja, da bodo na prvenstvu osvojili kak par točk.

Delavski svet ŽTO, tozda za upravljanje in vzdrževanje prog Novo mesto

razpisuje (reelekcija) delovno mesto

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA za štiri leta.

Kandidat mora imeti najmanj srednjo strokovno izobrazbo gradbene smeri, najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega tri leta na delih, za katera se zahtevajo organizacijske in vodstvene sposobnosti, družbenopolitične in moralne vrline, izpolnjevat mora pogoje iz varnosti železniškega prometa in opravljen železniški strokovni izpit.

Rok za priglasitev je 15 dni od objave na razpisno komisijo.

93/7-82

BETI METLIKA

Razpisna komisija DS TOZD KONFEKCIJA METLIKA

objavlja prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

individualnega poslovnega organa — DIREKTORJA TOZD KONFEKCIJA METLIKA

Pogoji:

- višja ali srednja strokovna izobrazba ustrezne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delih in nalogah,
- organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- moralna in politična neoporečnost.

Razpis je v veljavi 15 dni od dneva objave. Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 20 dneh po končanem razpisu. Delovno razmerje bo sklenjeno za obdobje 4 let.

Prijave zbira kadrovska in splošna služba s sedežem v Metliki.

96/7-82

DOLENJSKI VELESLALOM

V soboto, 13. februarja, je bilo v Kranjski gori odprto prvenstvo Dolenjske v veleslalomu, na katerem se je pomerilo 120 tekmovalcev. V posebnih skupinah so bili najboljši: cicibanke: Kusič, cicibani: Žunič, mlajše pionirke: Škedelj, mlajši pionirji: Koprivnik, starejše pionirke: Račević, starejši pionirji: Grandovec, mlajše mladince: Kordiš, mlajši mladinci: Jasnič.

DOSLEJ NAJMOČNEJŠI ROKOMETNI TURNIR

Tradicionalni ženski rokometni turnir, ki ga vsako leto ob 8. marcu, dnevu žena, organizira RK Novo mesto, bo letos zagotovo najmočnejši, kar jih je bilo doslej. Na turnirju bodo namreč poleg selekcije Dolenjske nastopile še ekipe beogradskega Radniškega, evropskega prvaka, članska državna reprezentanca, ki bo tačas na pripravah v Novem mestu in reprezentanca SRS.

Zvedeli smo...

da prireja trgovska hiša Maximarket iz Ljubljane v soboto, 27. februarja, ob 10,30 že X. VELESLALOM CIBANOV na smučišču Podles v Kranjski gori za POKAL MAXIMARKET.

Prijavijo se lahko cicibani in cicibanke, rojeni v letih 1973, 1974, 1975 in mlajši. Kategorizirani tekmovalci nimajo pravice do nastopa. Prijavnina je 30 dinarjev in jo je potrebno vplačati ob prijavi, ki jih sprejema športni oddelek (II. nadstropje) trgovske hiše Maximarket samo osebno.

Žrebanje štartnih števil bo 25. februarja 1982 ob 17. uri v kletnem prehodu trgovske hiše Maximarket.

Vsa potrebna navodila bodo prejeli tekmovalci ob prijavi.

Jože Kerin: cilj je prva republiška liga

Brez dvorane jurišajo na vrh

Pri ŠD Podbočje dajejo ton košarkarji — Govori J. Kerin

V Podbočju poznajo Jožeta Kerina, 34-letnega tehnika in vodjo proizvodnje v Iskrinem tozdu Kostanjevici, pravzaprav vsi vaščani. „Kako tudi ne, ko pa gre za manjši kraj!“ bo kdo dejal, a pri Jožetovi priljubljenosti vsekakor velja poudariti, da ne izhaja le iz preprostega, mirnega značaja, marveč iz predanosti športu.

— Sami ste se raje posvetili organizacijski plati v športnem življenju kraja.

— „Res je. Gimnazijci so pričeli igrati košarko in leta 1975 so dozoreli nekateri pogoji za ustanovitev športnega društva v Po dbočju. Največja pogumnost je veljala košarki. Od 1975 do 1979 smo zmagovali v dolenjski ligi. Zadnje leto smo imeli celo selekcijo mladincev, ki je zmagala brez poraza.“

— Postaviti na noge novo dejavnost ni tako enostavno. Kdo va n je priskočil na pomoč?

— „Pri ustanovitvi nam je veliko pomagala medobčinska zveza v Novem mestu in tudi z novomeškimi košarkarji imamo dobre odnose. V začetku je bil to čisti amaterizem. Prvi trener je bil Jože Černoša, drugi — Tone Pirc je dal več poudarka na kolektivno igranje in moč, zdaj je naš trener Ljubljčan Janez Alič, sicer zaposlen v šentjernejski Iskri.“

Pravite, da ste se, kar zadeva igralce, oprli bolj na lastne sile? — „Pravzaprav so to res sami domači fantje. Iz Krškega je prišel s 16 leti le center Jazbec. To je izjemno enoten, homogen kolektiv. Tudi razumevanje in navdušenje krajanov sta precejšnja spodbuda, da v 2. slovenski košarkarski ligi — vzhod že tretje leto jurišamo na vrh lestvice. Že prvo sezono smo bili drugi do tretji, potem je cela prva peterka o dšla k vojakom in smo se uvrstili v sredino. Zdaj so se fantje vrnili in ne skrivamo pričakovanj, da bi se lahko uvrstili v prvo republiško ligo.“

Devet zimskih atletskih odličij?

V soboto pričetek letošnje atletske sezone

V soboto in nedeljo se bo z zimskima dvoranskima prvenstvom v Ljubljani in Celju ter naslednjo soboto s prvenstvom SRS v metih v Novi Gorici pričela letošnja atletska sezona. In kaj lahko od teh nastopov pričakujejo najboljši dolenjski atleti?

Se posebno v Novem mestu od letošnje atletske sezone veliko pričakujejo. Za zimске nastope so Novomeščani dobro pripravljene, saj so vadili vse od lanskega decembra, najboljši med njimi pa so se januarja in februarja udeležili republiških in zveznih priprav. Do sedanja forma in rezultati kažejo, da Novomeščani v zimskem prvenstvu SRS kandidirajo kar za 9 republiških naslovov. Pogledajmo, kdo: Keržan na 60 m, Kranjčič v troskoku, Cujnik v metu kopja, Okleščen v metu diska, Malnar v metu kladiva in Primc med mladinci v metu krogle in diska. Dve zlati odličiji se nasmihata tudi dekletom: Greti Hren v teku z ovirami in Križetovi v skoku v višino. Škoda le, da Novomeščani zaradi premalo denarja ne morejo na zimska prvenstva prijaviti večjega števila tekmovalcev.

J. MIKEC

64 EKIP NA TURNIRJU

V novomeški športni dvorani poteka že nekaj časa velik nogometni turnir, na katerem nastopa kar 64 ekip iz vse Slovenije. Turnir se igra ob nedeljah, ko se zanimiva srečanja vrstijo domala ves dan.

DRŽAVNA REPREZENTANCA V NOVEM MESTU

Od 1. pa vse do 8. marca bo v Novem mestu na pripravah ženska državna rokometna reprezentanca. Naše najboljše rokometarice bodo med osemdnevnimi pripravami odigrale več propagandnih srečanj za popularizacijo rokometu v Trebnjem, Šentjerneju in Črnomlju.

ITAS — DUPLJE 16:10 (8:5)

V prijateljski rokometni tekmi so igralke Itasa (sicer prvakinje jesenske republiške lige) v trening tekmi premagale ekipo Dupelje s 16:10 (polčas 8:5) Najboljša strelka Kočevja je bila S. Jerič (7).

Za rokometarje ni počitka

Sevniški rokometarji se pripravljajo za nastope

VREME UBOGALO — Medtem ko je ves minul teden dolina pokrivala megla, se je vrh Lisce kopal v soncu. Omejeno število dni priprav so lahko zato izkoristili za vaje dopoldne in popoldne. (Foto: A. Železnik)

Sevniški rokometarji so v jesenskem delu tekmovanja v II. slovenski ligi nicali same zmage. Zagrizeno se nameravajo boriti v spomladanskem delu, ko želijo načrt o preporodu sevniškega rokometarja dokončno kronati z zmago na prvenstvu.

Zato zima zanje ni čas počitka. Trener Janez Simončič je kljub slabim možnostim za zimске priprave v Sevnici pripravil poseben načrt. „Male telovadnice so omogočale le delo s trojkami,“ omenja težave, ker pač mesto ne premore športne dvorane, Telovadnico so uporabili še za, nekatere oblike telesne priprave igralcev, med drugim so dvigali uteži.

10. februarja je moštvo 14 članov in treh mladincev odšlo peš na Liso. Sestopili so v nedeljo popoldne. Fantje, kolikor niso dijaki, so si za delovne dni vzeli dopust. Za spremembo krvne slike, čemur naj bi služile take priprave v planinah, bi morali delati vsaj še dobrih 500 metrov višje, trajati pa bi morale tudi dlje časa. Sevničani so načrt pač uskladili s svojimi denarnimi možnostmi. Planinci so jim za bivanje odstopili Jurkovo kočjo.

Trener Simončič je po položajnih petih dneh porazdelil prepletajoče se prvne tako imenovanih osnovnih in posebnih priprav. Poglavitna faza se zač-

nja sedaj, zadnji mesec pred prvenstvom. „Tu bomo dajali poudarek na rokometno tehniko in taktiko. To bodo tudi prijateljska srečanja. Navezali smo stike s Slovanom za tekmo 18. februarja,“ pravi Simončič.

A. Z.

VRATARJEV ODRIV — Med pripravami sevniških rokometarjev so skrbno merili višino odriava, to je tako imenovani abalakov test! Na sliki: uspešen skok vratarja Antona Možica.

TELEVIZIJSKI SPORED

19. II. petek

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Angleščina, TV gledališče
10.00 POROČILA
10.05 TV V ŠOLI: Zgodovina, Risanka, Ne vprašajte mene, Mali program, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute
16.55 SMUČARSKI TEK NA 10 KM, posnetek tekmovanja za ženske iz Osla
17.25 POROČILA
17.30 KAJ JE NOVEGA NA PODSTREŠJU
18.00 TELESTART 81, glasbena oddaja
18.30 OBZORNIK

18.45 ČLOVEKOVO TELO: BIOLOŠKI NAČIN MIŠLJENJA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 A. Marodić: NAŠA KRAJEVNA SKUPNOST

Zadnja od sedmih humorističnih oddaj ljubljanskih televizijcev ima delovni naslov Kulturo ljudstvu.
20.55 NE PREZRITE
21.10 TI DNEVI, TA LETA: FILMSKA KRONIKA 1952
21.55 SPREMLJAJMO, SODELUJMO, športna oddaja
22.05 NOČNI KINO: DON JUAN
Režiser pride v malo mesto, da bi na tamkajšnjem odru pod njegovim vodstvom uprizorili opero Don Juan. Režiserjeva zamisel je na moč osebna, zato pride navzkriž z glav-

ni pevci, do se večjih zapletov pa privede ljubzenska zveza med režiserjem in mlado pevko. Kakor v operi, tako je možakar kaznovan za donjuanovstvo, in to kljub temu da je predstava uspela. O tem bor govori vzhodnonemški film, ki ga je posnel Siegfried Kuehn, glavne vloge pa igrajo Hilmar Thate, Beata Tyszkiewicz, Ewa Szykulska in Helmut Strasburger.

2

16.55 Test - 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Nihče kakor jaz - 18.15 Koraki - 18.45 Zvezde, ki ne ugasnejo - 19.30 Dnevnik - 20.00 Glasbeni atelje - 20.50 Zagrebška panorama - 21.05 Vidiki - 21.55 Nasmejana ženska (italijanski film)

20. II. sobota

8.20 POROČILA
8.25 POTOVANJE ŠKRATA SPANČKOLINA
8.35 CIBIBAN, DOBER DAN: PEKARNA
8.50 S. Rozman: OBLAČEK POHAJACEK
9.05 KAJ JE NOVEGA NA PODSTREŠJU
9.35 PISANI SVET: NENAVIDEN DOGODEK V GOZDU
10.05 ZGODOVINA LETALSTVA
11.00 ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE
11.10 OTROK IN IGRA: IGRA IN IGRACE KOT VZGOJNA METODA IN SREDSTVO
11.30 PO SLEDEH NAPREDKA

12.00 VELESALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka z Bjelašnice
13.30 POROČILA
14.25 ZELJEZNICAR: HAJDUK, prenos nogometne tekme
16.15 SMUČARSKI TEK NA 30 KM, posnetek tekmovanja za moške iz Osla
16.45 CIBONA: ZADAR, prenos košarske tekme
18.15 MUPPET SHOW (gostuje BEVERLY SILLIS)
18.45 NAŠ KRAJ: MARKOVCI PRI PTUJU
19.00 ZLATA PTICA: ŽGODBA PERZIJA ALIJA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 VOJNA MED MOŠKIMI IN ŽENSKAMI, ameriški film

Napolj slep risar se poroči z ločenko, nato pa ima nenehne težave z ženinim bivšim možem. Glavno vlogo igra Jack Lemmon, to pa je že

kar dovolj za izvrstno komedijo. Ob njem nastopajo še Barbara Harris, Jasen Robards, Herb Edelman in drugi, režiserske posle pa je opravil Melville Shavelson.
21.40 ZRCALO TEDNA
21.55 ZABAVNOGLASBENA ODDAJA
22.40 POROČILA

2
16.20 Test - 16.35 Otroška oddaja - 17.35 Vroči veter - 18.30 Tek na 30 km za moške (posnetek iz Osla) - 19.00 Praznični dnevi slovenske folklore - 19.30 Dnevnik - 20.00 TV kasete: Zafir Hadžimanov - 20.30 Poezija - 21.05 Poročila
21.10 Človek in čas - 21.40 Športna sobota - 22.00 Izziv novega

21. II. nedelja

8.10 POROČILA
8.15 ŽIVŽAV
9.05 PREBUJAJOČA SE DEŽELA
11.10 TV KAZIPOT
11.30 ČEZ TRI GORE: VOKALNI OKTET TOSAMA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
13.10 SMUČARSKI SKOKI, prenos iz Osla

16.00 NOČ PO IZDAJI, ameriški film
17.30 ZAKAJ IN ZATO
18.00 ŠPORTNA POROČILA
18.15 SESTANEK V NEBOTIČNIKU
19.10 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 NEPOKORJENO MESTO

Na sporedu bo prva od štirinajstih oddaj zagrebške nadaljevanke, ki bo govorila o dogodkih in osebah iz predvojnega Zagreba pa tudi o usodi hrvaškega glavnega mesta med zadnjo vojno. Oddaje so zrealizirali štirje

režiserji, številna pa je tudi igralna ekipa.
21.30 ŠPORTNI PREGLED
22.15 POROČILA

2

15.20 Anton Čarovnik (vzhodnonemški film) - 16.45 Nedeljsko popoldne - 18.30 Dinamo: Crvena zvezda (reportaža o nogometni tekmi) - 19.00 Risanke - 19.30 Dnevnik - 20.00 Zgodbe o jazu - 20.45 Včeraj, danes jutri - 21.00 Kritična točka - 21.35 Človek hoče navzgor

22. II. ponedeljek

8.45 TV V ŠOLI: Koledar, Povej mi, povej, Solski muzej, Sodobna afriška književnost
10.00 POROČILA
10.05 TV V ŠOLI: Materinščina, Risanka, Naši kraji, Prvaki v matematiki, Risanka, Iz sporeda šolske TV, Zadnje minute
15.35 KMETIJSKA ODDAJA
16.35 SMUČARSKI TEK NA 5

KM, posnetek tekmovanja za ženske iz Osla
17.05 POROČILA
17.10 MESTA: STOCKHOLM
18.00 DELEGATSKI VODNIK

Današnja oddaja bo govorila o občini kot družbenopolitični skupnosti, o sestavljenosti njene skupščine, o delovanju organov in nalogah delegatov na občinski ravni.
18.20 SPEKTER: ONESNAŽEVANJE ZRAKA
18.30 OBZORNIK
18.45 HIT MESECA, mladinska oddaja
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.00 35 MM - FILMSKA DELAVNICA
21.30 MINIATURE: FRAN TRATNIK
21.45 V ZNAMENJU

2

17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Lukičiada - 18.00 Miti in legende - 18.15 Vsi so naši otroci - 18.45 Glasbena medigra - 18.50 Športna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.00 Znanost - 20.55 Zagrebška panorama - 21.15 Lice ob licu

23. II. torek

9.00 TV V ŠOLI: Koledar, Varnost v prometu, Zivnorea v Liki, Dnevnik 10
10.00 POROČILA
10.05 TV V ŠOLI: Rastlinski laboratorij, Risanka, Književnost in jezik, Govori D. Petričić, Risanka, Glasbeni pouk, Zadnje minute
16., 5 ŠOLSKA TV: Zimske operacije 1943/44, Streha v naravi
16.45 SMUČARSKI TEK NA 15 KM, posnetek tekmovanja za moške iz Osla

17.15 POROČILA
17.20 POTOVANJE ŠKRATA SPANČKOLINA
17.30 JUGOSLOVANSKI NARODI V PESMI IN PLESU: LJUDSKI OBICAJI V BIH
18.00 PUSTOLOVŠČINA
18.30 OBZORNIK
18.45 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 ODPRTO ZA USTVARJALNOST

Hrana je postala ena najpomembnejših strateških surovin zdajšnjosti. V drevisnji oddaji bo govor o tem,

kako se lotiti posla, da bi doma pridelali čim več hrane. Očitno je, da brez posegov znanosti v kmetijstvo ciljev ne bo moč doseči.
20.40 NANA
21.40 V ZNAMENJU

2

17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Pionirski TV studio - 18.15 Knjižni klub - 18.45 Glasbena medigra - 18.55 Jugoslavija: Kuba (prenos rokometne tekme s svetovnega prvenstva) - 20.45 Anglija: Severna Irska (prenos nogometne tekme) - 21.30 Zagrebška panorama

24. II. sreda

9.00 TV V ŠOLI: Koledar, Vstaja jugoslovanskih narodov, Na Sutjeski, Zanimivo potovanje
10.00 POROČILA
10.05 TV V ŠOLI: Biologija, Risanka, Poklici, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute
16.40 SMUČARSKI TEK NA 4 x 5

KM, posnetek tekmovanja za ženske iz Osla
17.10 VELESALOM ZA MOŠKE, posnetek tekmovanja na Bjelašnici
17.40 POROČILA
17.45 CIBIBAN, DOBER DAN: NA TOPLI PEČI
18.00 KATKA
18.30 OBZORNIK
18.45 KERNJAKOVE PESMI
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.00 FILM TEDNA: CIKLUS
Z iranskim filmom se na Slovenskem redko srečamo, zato si bo gotovo zanimivo ogledati delo, ki je naperjeno proti korupciji v Iranu. Dogajanje, ki kaže podkupovanje v neki bolnišnici, ni prikazano zgolj politično, film premore tudi umetniške vrednote. Zrežiral ga je Darius Mehrjui, igrajo pa Ismail Noham-mad, Said Kangarani, Ezat Ertezami in drugi.
21.40 MINIATURE: KOSITER
22.00 V ZNAMENJU

25. II. četrtek

8.55 TV V ŠOLI: Koledar, Dihanje, Sonce, Nalezljive bolezni
10.00 POROČILA
10.05 TV V ŠOLI: Kemija, Risanka, OZN, Domača naloga, Risanka, Pravičica, Zadnje minute

14.55 ŠOLSKA TV: Zimske operacije 1943/44, Streha v naravi
16.25 POROČILA
16.30 SLALOM ZA MOŠKE, posnetek z Bjelašnice
16.45 SMUČARSKI TEK NA 4 x 10 KM, posnetek tekmovanja za moške iz Osla
17.15 S. Rozman: OBLAČEK POHAJACEK
17.30 KUHINJA PRI VIOLINSKEM KLJUČU: O VIOLINI

18.00 MOZAIK KRATKEGA FILMA
18.30 OBZORNIK
18.45 MLADI ZA MLADE: IMETI PROBLEME...
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 BOBU BOB
21.30 ČELE KULA, balet
22.00 V ZNAMENJU

ZAHVALA

V 74. letu nas je za vedno zapustila draga mama, babica, prababica, sestra in teta

IVANA LEGAN

roj. Sadar
iz Stavče vasi 3 pri Dvoru

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter pokojno v velikem številu spremili do njenega poslednjega doma. Posebna zahvala delovnim organizacijam Iskra Keko Žužemberk, Novoles TG Dvor, Varnost - TOZD Novo mesto, Itas Kočevje in KK Kočevje. Zahvaljujemo se sodelavcem vseh imenovanih podjetij za denarno pomoč, dr. Kocutarju za dolgoletno zdravljenje in lajšanje bolečin, tov. Glihi za govor pri odprtem grobu in pevcem ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: sinovi in hčere z družinami, sestra Lojzka in Rezka z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

MARIJE BRUDAR

iz Gotne vasi 2

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom in znancem, ki ste našo drago mamijo spremili na zadnjo pot, ji darovali vence in cvetje ter z nami sočustvovali. Enaka zahvala sodelavcem v kolektivih: Novoles TPP, Tovarna obutve, Tovarna zdravil „Krka“, krojaštvo Kovačič in PM Brežice - Bizeljsko. Hvala dr. Vodniku za številne obiske in zdravljenje na domu, pevcem iz Stopič za zapete žalostinke in župniku za poslednje spremstvo in pogrebne svečanosti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage mame, babice in prababice

FRANČIŠKE SKOBE

roj. Pleterski

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem, vaščanom in sosedom, ki so z nami sočustvovali, pokojno darovali cvetje in jo tako številno spremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja Dolenskovim za nesebično pomoč, pevcem Avtomontaže iz Ljubljane za čustveno in doživeto zapeti pesmi in govorniku za ganljiv govor. Hvala vsem za izraze sožalja.

Hčerke Fanika, Marichen, Marta, Bibijana in Štefka ter sinova Žani in Rudi z družinami, vnuki in pravnuki
Celje, Mokronog, Ljubljana, Melbourne, Novo mesto, 10. februarja 1982

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, dedka, brata in strica

IVANA FINKA

z Broda 15 pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in vsem, ki ste ga z nami spremljali na zadnji poti ter njegov grob prekrili s cvetjem. Posebno se zahvaljujemo Občinski gasilski zvezi Novo mesto, gasilskim društvom Smihel - Novo mesto, Novo mesto, Stranska vas, Stopiče, Lakovnice, novomeški godbi, pevskemu društvu Smihel in govornikom ter družbenopolitičnim organizacijam in delovnim organizacijam. Še posebej se zahvaljujemo duhovnikom za pogrebni obred. Iskrena zahvala zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka bolnišnice v Novem mestu za nego in lajšanje bolečin med težko boleznijo. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

JOŽEFA PAPEŽ

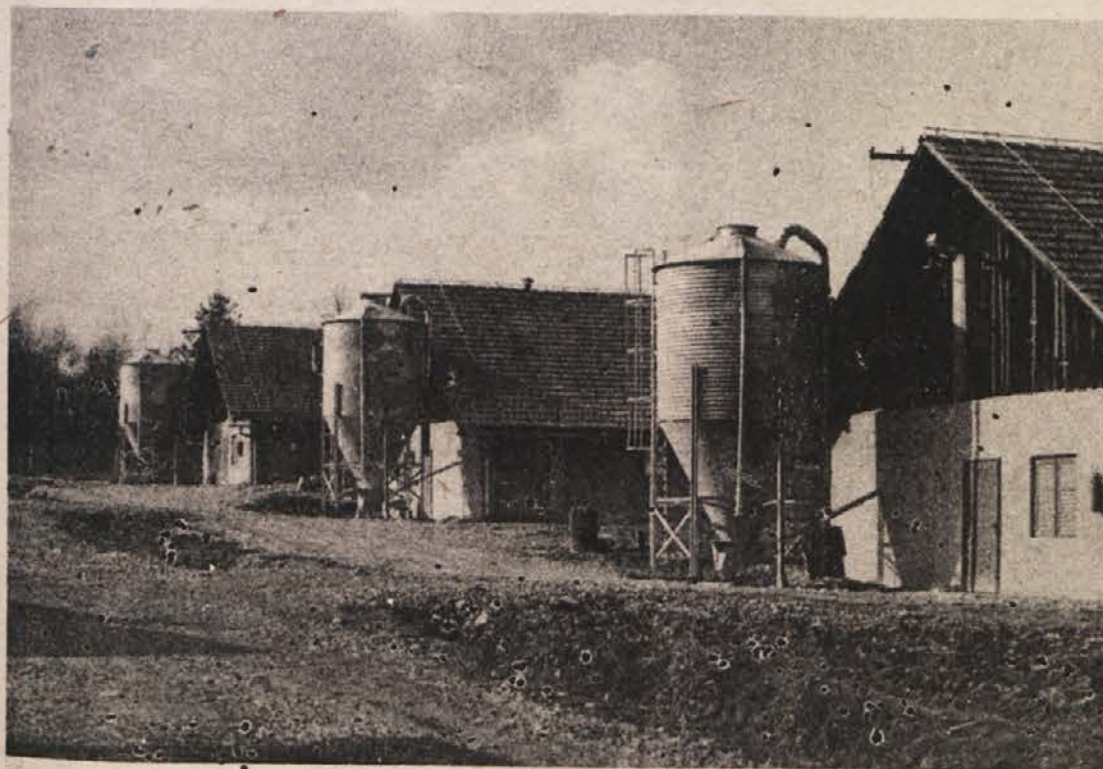
i z Črnomlja, Kolodvorska cesta 47

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvalo smo dolžni tudi zdravnikom zdravstvenega doma v Črnomlju, duhovniku za opravljeni obred ter godbi za zadnje slovo. Vsem še enkrat hvala!

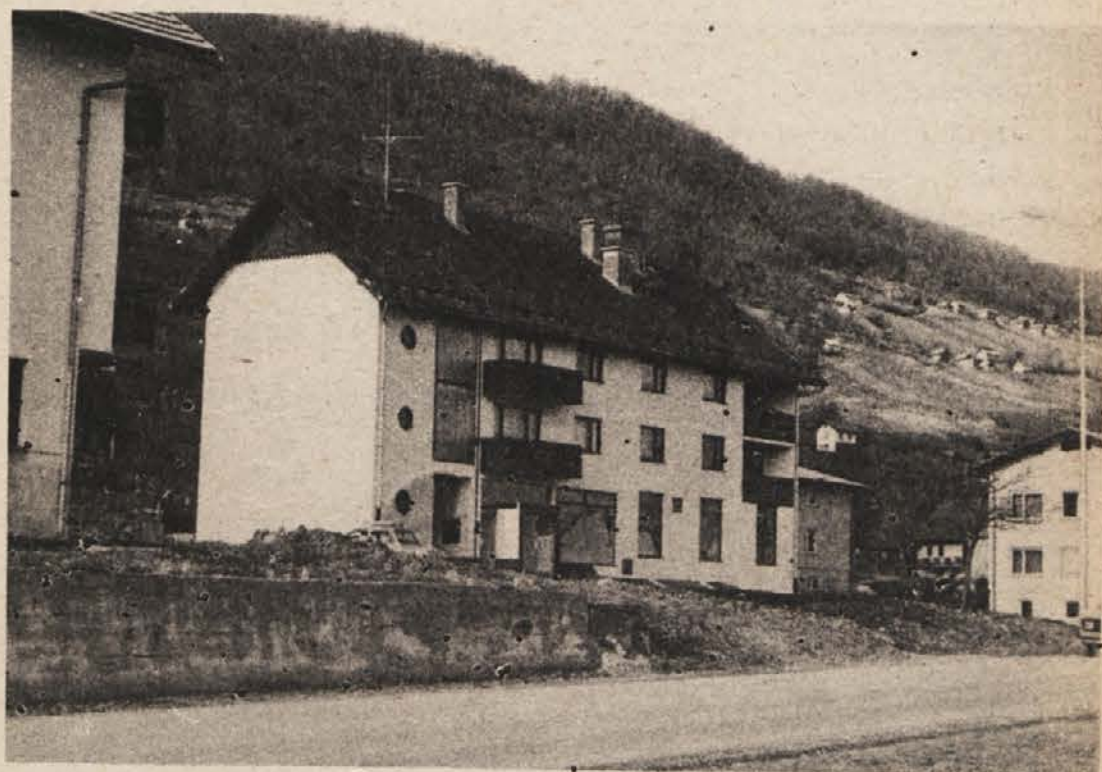
Žalujoci: hčerka Fančka, hčerka Zofka in sin Janko z družinama

Več prizadevanj za uresničitev načrtov

Kokošja farma na Krasincu—KZ ČRNOMELJ

Nov stanovanjski blok v Semiču

Letos mineva že 38 let, odkar je v Črnomlju (19. in 20. februarja 1944) zasedal Slovenski narodnoosvobodilni svet in položil temelje državnosti svobodne Slovenije v demokratični zvezi z bratskimi narodi in narodnostmi Jugoslavije. V spomin na dan prvega zasedanja SNOS in v spomin na obdobje, ko so napredne sile zadajale okupatorjem zadnje udarce, tri nas pa smo gradili osnove nove republike, praznujemo vsako leto 19. februarja naš občinski praznik. Zgodovinski pomen zasedanja in tega obdobja sploh je velik in trajen. Ohranjamo ga kot revolucionaren čas, ki je imel odločilen vpliv na izgradnjo ljudske oblasti, zato nas ti spomini še posebej zavezujejo, da sedaj na teh zgodovinskih vrednotah narodnoosvobodilne borbe gradimo, razvijemo in plemenitimo duha samoupravne socialistične skupnosti.

Občinski praznik pa je hkrati priložnost, da z vsakoletnim kritičnim presojanjem doseženih rezultatov dela na vseh področjih družbenega in ekonomskega življenja preverimo uveljavljanje daljnosežnega izročila tega zgodovinskega zasedanja.

Nahajamo se v drugem letu uresničevanja srednjeročnega plana za obdobje 1981–1985. To je v času, ko že lahko ocenimo družbenoekonomski trend v občini za doseganje zastavljenih

razvojnih ciljev. Značilnost preteklega leta je bila prav zaradi statusa občine, ki se je pravkar izklopala iz manj razvitih, aktivnost, usmerjena v uveljavljanje gospodarskega razvoja, dogovorjenega s plani in resolucijo, prizadevanja za družbeno ekonomsko stabilizacijo, povečanje izvoza ter razvoj dohodkovnih in delegatskih odnosov.

Kljub relativno hitremu razvoju občine v zadnjem in začetku tega planskega obdobja, saj je v tem času leta napredovala po stopnji družbenega proizvoda na prebivalca z 51. na 40. mesto v SRS, se čuti v zadnjem letu neka stagnacija. Cilji, ki so bili zastavljeni z resolucijo 1981, niso bili v celoti doseženi. Tako smo zaostali za načrtovano rastjo družbenega proizvoda, v produktivnosti, v zaposlovanju, rasti realnih OD, še posebej pa je bil občuten izpad v investijski porabi. Posledica te stagnacije je tudi redna zmanjšana rast splošne in skupne porabe – razvoja infrastrukture, družbenih objektov ipd. Opisani izpad je bil predvsem posledica nedoseganja planirane proizvodnje v GORENJU in proizvodnih težav v ISKRI.

Problemi, ki so se pojavili že v prvem letu planskega obdobja, se nadaljujejo tudi v drugo leto, tako da je že sedaj realizacija srednjeročnega plana vprašljiva. Prizadevamo pa si z

vso odgovornostjo da nas zaostreni gospodarski pogoji ne bi zaustavili pri gospodarskem napredovanju občine. Resolucija za leto 1982 je na realnejših temeljih, njeni trendi pa so po-

vsem dosegljivi. Garancija za to so smotrne naložbe v letu 1981 in načrti za leto 1982.

Rezultati se kažejo in se bodo še pokazali pri povečani proizvodnji v tovarni kompresorjev

Gorenje, pri funkcioniranju v preteklem letu odprte hale v Iskri Semič; v letu 1982 bo začela obratovati tudi proizvodna hala ISKRE v Adlešičih, v preteklem letu zgrajena farma piščancev KZ Črnomelj že obratuje s polno zmogljivostjo, z dobrim startom v leto 1982 pa so začele tudi nekatere pomembnejše delovne organizacije v občini, kot so BELT, KOVINAR, Rudnik.

Izgradnja objektov infrastrukture in družbenega standarda je sicer počasneje napredovala, vendar ponekod le zadovoljivo. Pohvalimo lahko napredovanje izgradnje kolektorja v Črnomlju in vodovoda v Adlešičih, kjer so prispevale svoj delež mladinske delovne brigade, izredno uspešno izgradnjo mostu Sodevci – Blaževci v sodelovanju z nekaterimi sosednjimi občinami in JLA. Zgrajenih je bilo preko 30 stanovanj z ustrežno infrastrukturo, prostori za telefonsko centralo v Semiču, TV pretvornik na Vinici itd. Ne moremo pa se pohvaliti z napredovanjem modernizacije cestnega omrežja, kjer imamo še veliko neizvršenih obvez. Na tem področju je bil v preteklem letu zgrajen le del partizanske magistrale na relaciji Vrhovci – Marindol. Sredstva občinskega samopriskpeva, za katerega se bomo dogovorili v letu 1982, bodo zato dragocen prispevek k

izgradnji prepotrebnih komunalnih objektov in naprav.

Ob vsem navedenem se moramo zavedati, da bodo uspehi odvisni le od naše skupne volje in zavzetosti. Pri vsaki akciji pa moramo imeti pred očmi širši družbeni interes in uresničevati usmeritve, ki smo si jih skupno zadali s planom.

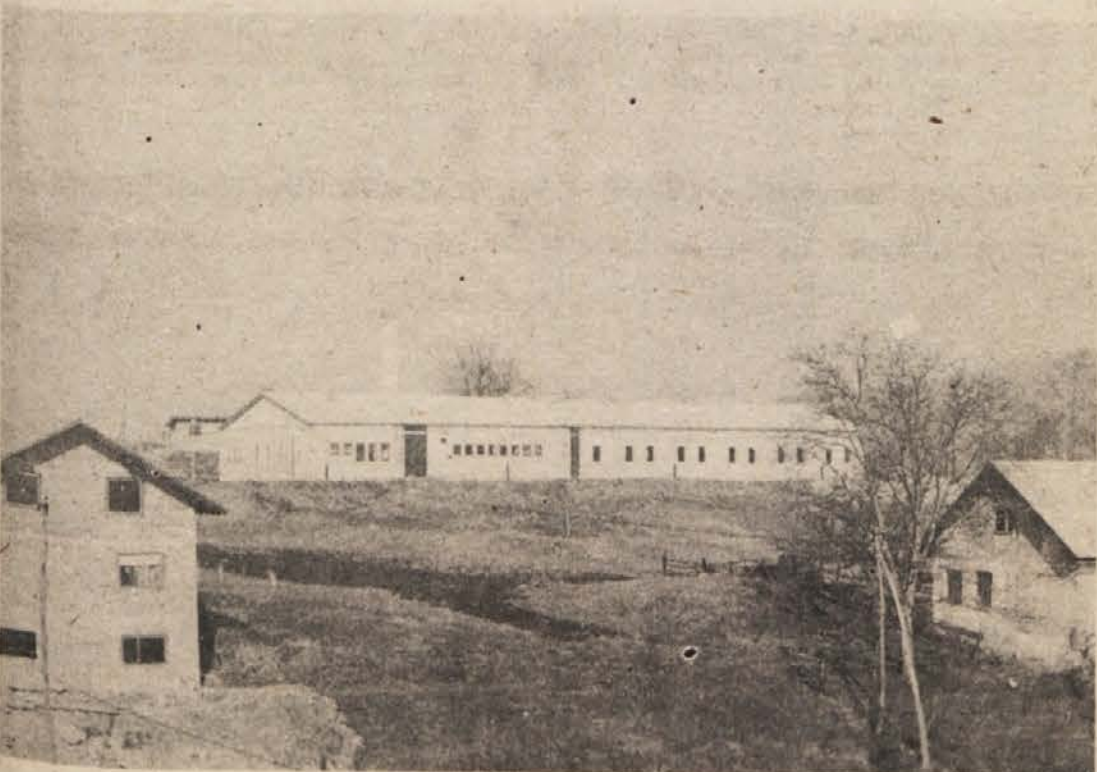
Te zahtevne naloge bomo lahko uresničevali le ob enaki ali še večji zavzetosti, kot je bila v preteklem obdobju, na samoupravnem in delegatskem področju, zlasti pa z aktivnim uveljavljanjem družbeno-ekonomskega položaja delavcev v združenem delu. Osveščenost in pripravljenost delovnih ljudi za izboljšanje naše stvarnosti se kaže tudi v njihovi aktivnosti v pripravah na volitve, saj se zavedajo, da bo skupne probleme lažje reševali s pravimi ljudmi na pravem mestu. Z novo delegatsko strukturo bomo še pogumneje premagovali ovire pri hitrejšem napredovanju samoupravnega in ekonomskega razvoja, krepili našo samoupravno in samozaščitno sposobnost ter tako zavarovali in očuvali bratsko skupnost narodov in narodnosti Titove Jugoslavije.

S to željo čestitamo vsem delovnim ljudem in občanom naše občine za letošnji praznik.

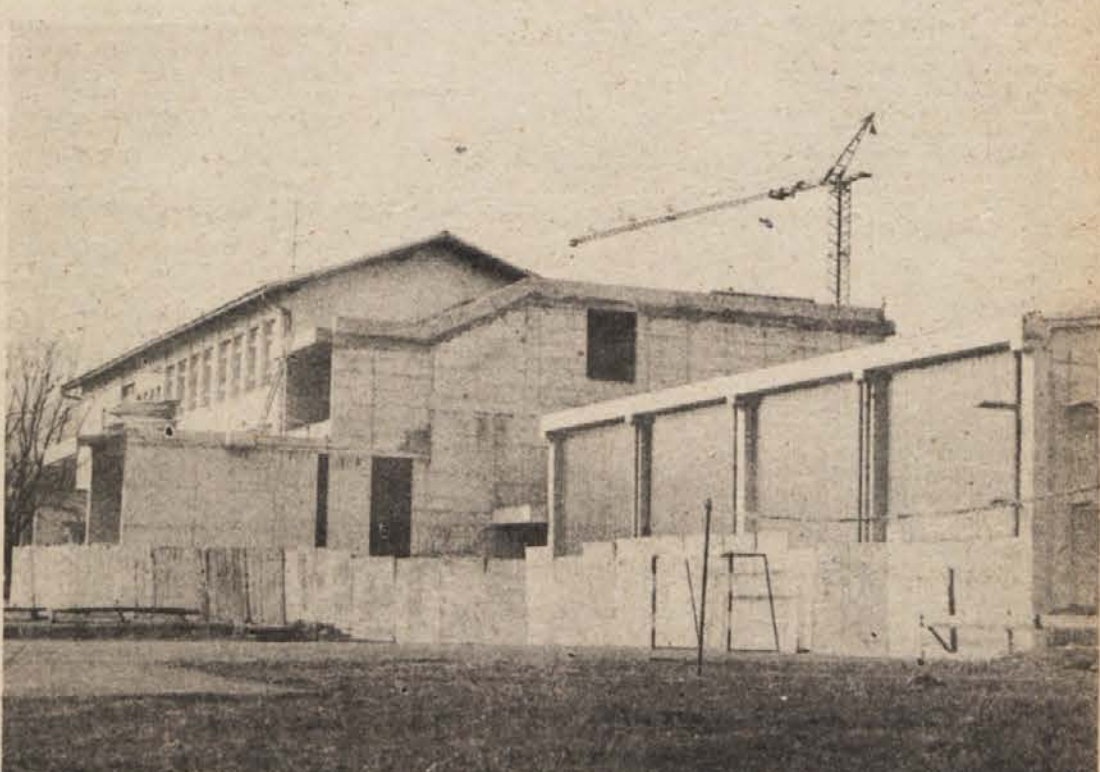
NIKO POŽEK
predsednik
skupščine občine Črnomelj

OB PRAZNIKU OBČINE ČESTITAJO OBČANOM:

- Občinska konferenca SZDL
- Občinska konferenca ZSMS
- Občinska konferenca ZK
- Občinski sindikalni svet
- Občinski odbor ZZB NOV
- Skupščina občine

Nova hala Iskre v Adlešičih

Osnovna šola v Dragatušu

**Delovna organizacija za gradbeništvo,
obrt, komunalno in industrija
gradbenega materiala**

ČRNOMELJ

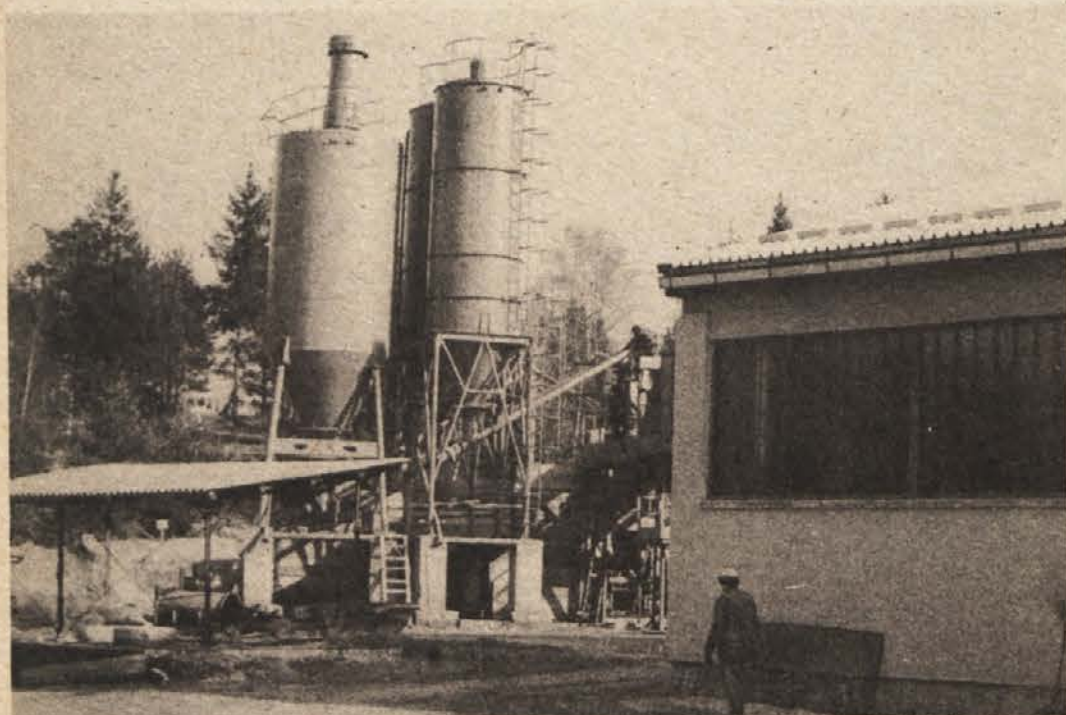
GOK Črnomelj slavi v letošnjem letu 35-letnico. Ob tem visokem jubileju ugotavljamo, da je bila prehojena pot težka, toda uspešna. Dosežena stopnja razvoja, procesi povezovanja ter kadrovska in materialna usposobljenost trdno zagotavljajo obstoj in uspešnost tudi v bodoče.

GOK Črnomelj združuje z letošnjim letom gradbeno, obrtno in komunalno dejavnost ter industrijo gradbenega materiala. S tem je uspešno končano povezovanje organizacij gradbeništva in komunale.

*****

USPEŠNO PREHOJENA 35- LETNA POT GOK ČRNOMELJ

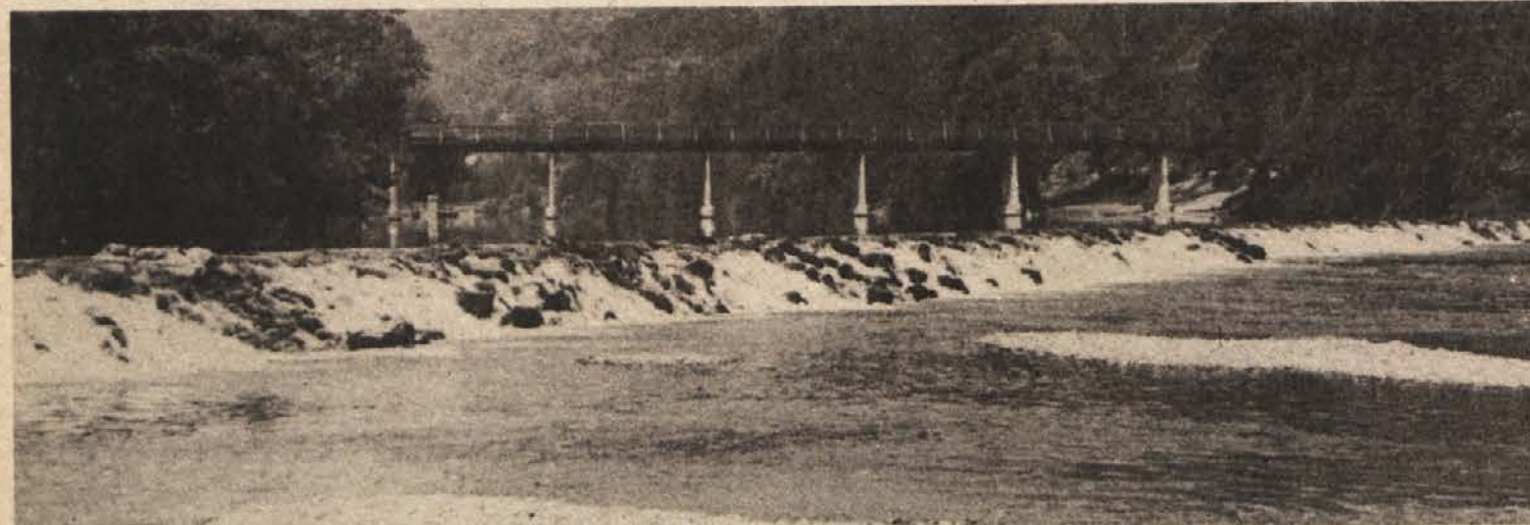
*****

TOZD INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA v Kanižarici oskrbuje z gradbenim materialom in izdelki

Delavci TOZD KOMUNALA skrbijo za komunalne objekte in storitve

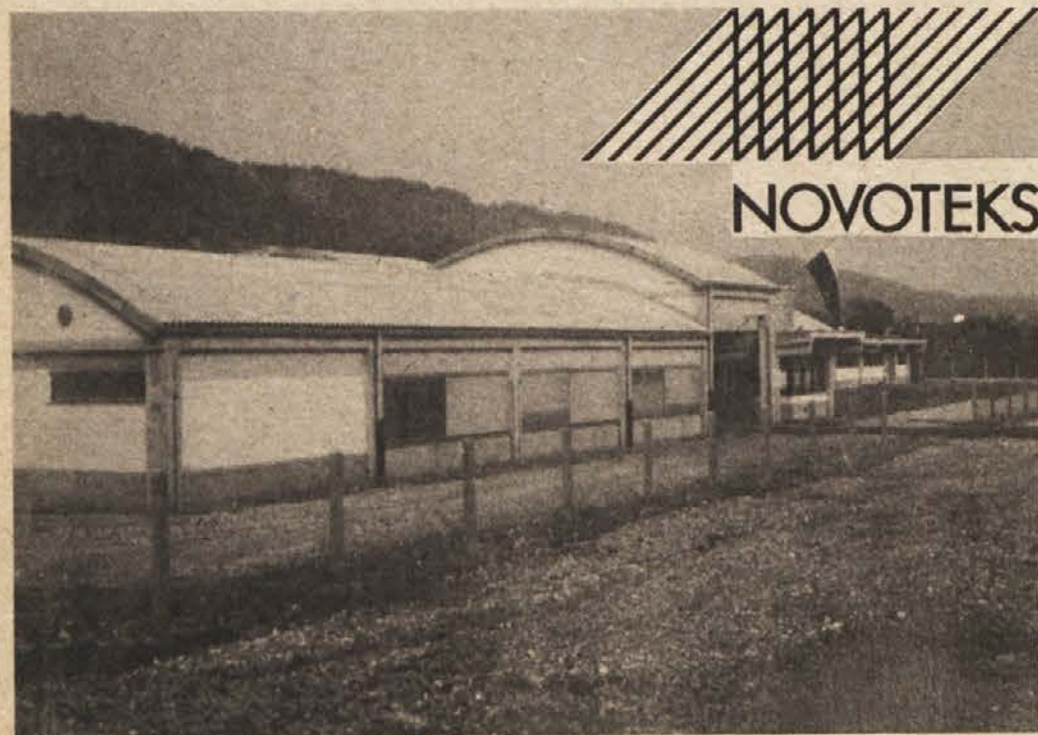
Partizanski most čez Kolpo so zgradili naši delavci TOZD BEGRAD in TOZD OBRT prej kot v treh mesecih

*****

**Za praznik občine
Črnomelj čestitamo**

**vsem občanom,
naročnikom naših storitev,
investitorjem
in poslovnim sodelavcem.**

*****

NOVOTEKS

NOVOTEKS – TOZD KONFEKCIJA VINICA
VSEM OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE ČRNOMELJ IN JIM
ZELIMO VELIKO USPEHOV IN NOVIH DELOVNIH ZMAG!

 »BELA KRAJINA«

OBRTNA ZADRUGA ČRNOMELJ
Ul. 21. oktobra 17 b
p.o. tel.: (068) 51-614

Obrtno združenje občine Črnomelj

**Občanom čestitamo ob prazniku občine Črnomelj
in se priporočamo s svojimi storitvami**

**tozd
konfekcija
Črnomelj**

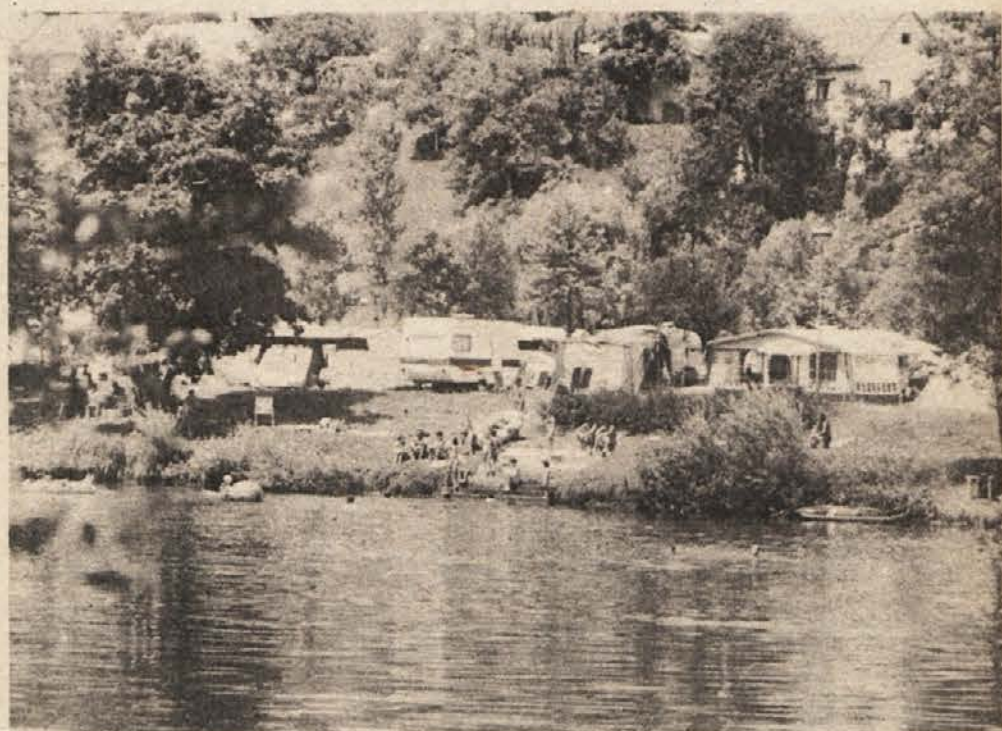

PROIZVODNI PROGRAM:

kopalke, trenirke, telovadni dresi, spalne srajce, pižame, obleke za prosti čas
ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE ČRNOMELJ VSEM OBČANOM IN DELOVNIM LJUDEM!

INTEGRAL

CAMPING KOLPA VINICA – prijeten prostorček za oddih in rekreacijo na bregovih tople in čiste Kolpe

DO GOLF TURIST Ljubljana
TOZD GOSTINSTVO „BELA KRAJINA“
ČRNOMELJ

Hotel Bela krajina, gostišče Na Dragah, gostišče Veselica, kopališče v Metliki, penzion Lahinja, restavracija Grad in bife Kolbezen v Črnomlju, penzion Smuk v Semiču, camping Kolpa Vinica in kopališče Podzemelj. Pralnica in kemična čistilnica v Črnomlju

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE ČRNOMELJ IN SE PRIPOROČAMO

PEKARNA ČRNOMELJ

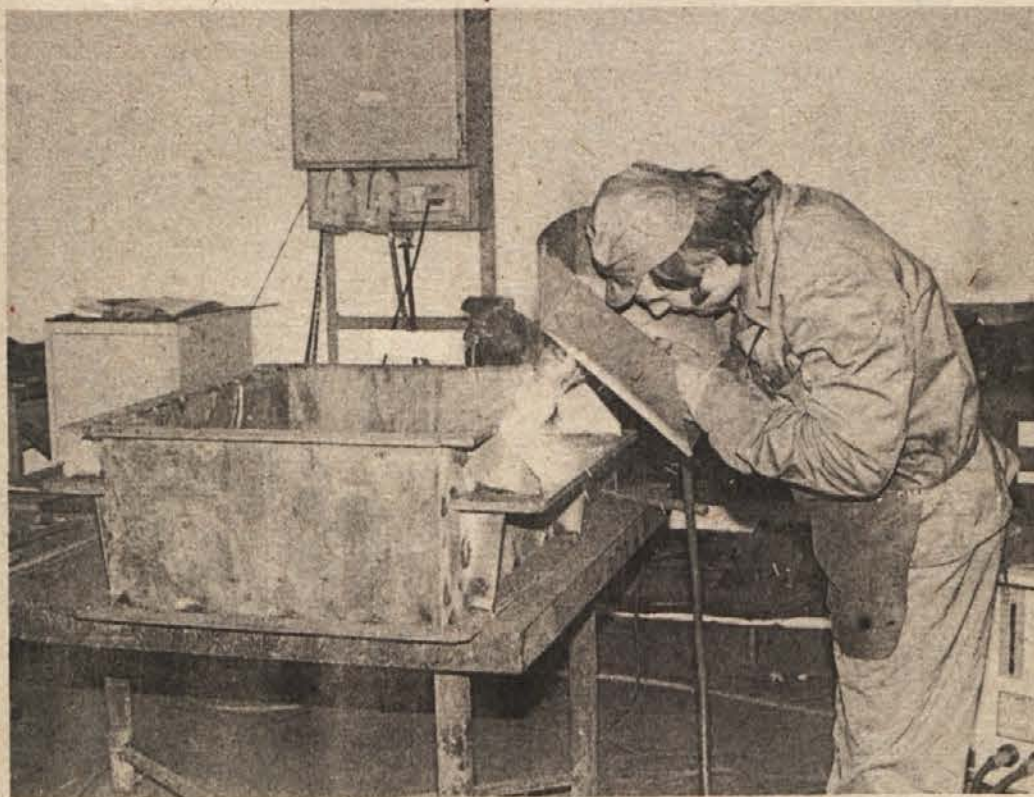
DNEVNA PONUDBA:

- mlinci z jajci
  - krofi
  - keksi
  - potice
  - izdelki po naročilu.
- Trajneje svež **TURIST** kruh.
Občanom čestitamo za praznik občine Črnomelj.

**SLOVENIJA CESTE – TEHNIKA,
LJUBLJANA**

**TOZD „KOVINAR“
ČRNOMELJ**

PROIZVODNI PROGRAM:

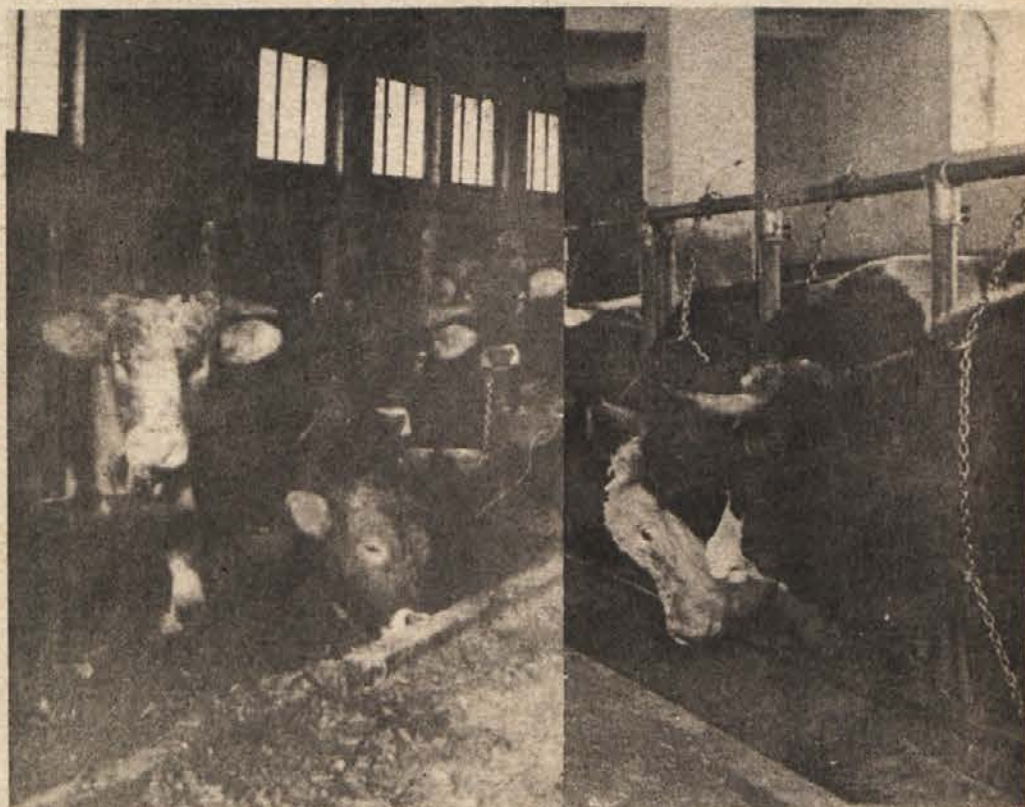
- STROJI IN OPREMA ZA RUDARSTVO IN GRADBENIŠTVO
- OPRAVLJANJE USLUG KOVINSKOPREDELOVALNE STROKE

OBČANOM IN POSLOVNIM PARTNERJEM ČESTITAMO OB PRAZNIKU OBČINE ČRNOMELJ

Kmetijska zadruga Črnomelj

Kmetijska zadruga Črnomelj s temeljnimi zadrugnimi organizacijami „KMETIJSTVO“ Črnomelj, Dragatuš, Semič in Adlešiči, tozd tovarna „BELSAD“, tozd „ZIVINOMESO“ in DSSS čestita kooperantom in poslovnim partnerjem za praznik občine Črnomelj ter jim želi obilo delovnih uspehov.

Pitanje govedi obrat Lokve – KZ ČRNOMELJ

**INDUSTRIJA
KONDENZATORJEV
SEMIČ**

s temeljnimi organizacijami:

TOZD TOVARNA ELEKTRONSKIH KONDENZATORJEV

TOZD TOVARNA ENERGETSKIH KONDENZATORJEV

TOZD TOVARNA MEHANSKIH DELOV IN NAPRAV

TOZD TOVARNA KONDENZATORJEV ZA ODPRAVO

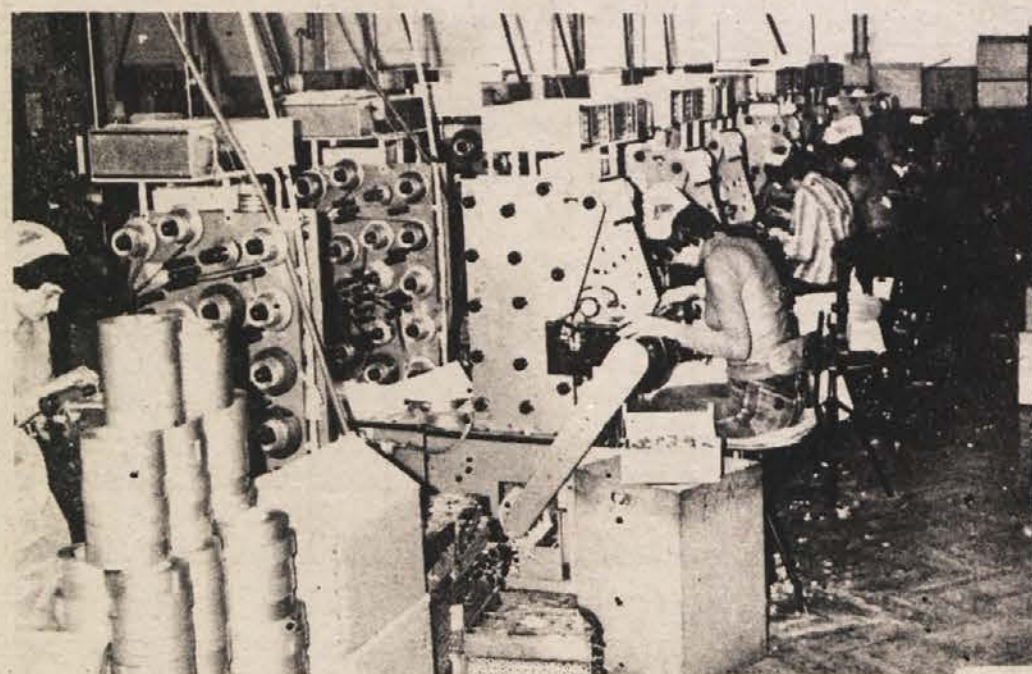
RADIOFREKVENČNIH MOTENJ

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

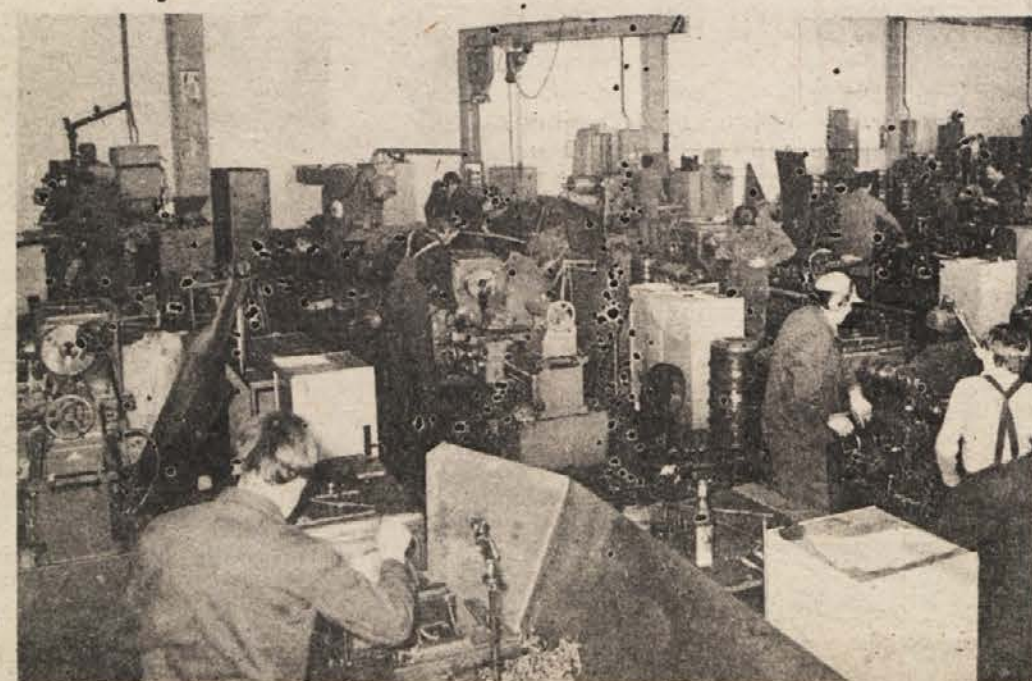
„Iskra“, industrija kondenzatorjev, Semič, je s 1500 zaposlenimi in s približno 1.350 milijoni celotnega prihodka največja delovna organizacija v občini Črnomelj. Svojo dejavnost opravlja v proizvodnih prostorih v Semiču, Črnomlju in Adlešičih. Proizvodnja je stekla v novih prostorih v Semiču. Zgrajena pa je tudi proizvodna dvorana v Adlešičih, ki jo je potrebno še dokončati in opremiti, kar pa ob zaostrenih gospodarskih in investicijskih pogojih ne bo lahko.

V treh tozdih teče proizvodnja kondenzatorjev za potrebe profesionalne in zabavne elektronike, elementov za odpravo radiofrekvenčnih motenj, kondenzatorjev za fluorescenco in elektromotorske pogone ter kompenzacijo jalove energije v elektroenergetiki. Zelo pomembna je proizvodnja strojev in opreme, ki se proizvaja ne le za lastne potrebe, ampak tudi za druge uporabnike. Poudariti je potrebno, da je vsa tehnologija in konstrukcija strojev plod lastnega raziskovalnega in razvojnega dela.

S planiranimi 15 milijoni dolarjev izvoza je Iskra pomemben izvoznik in se je uveljavila na zahtevnih tujih tržiščih.

ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ZA PRAZNIK OBČINE ČRNOMELJ!

BELOKRANJSKA ŽELEZOLIVARNA IN
STROJNA TOVARNA

**BELT
ČRNOMELJ**

DELOVNIM LJUDEM OBČINE ČRNOMELJ ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK, OBLETNICO ZASEDANJA SNOS – POMNIK SLOVENSKE DRŽAVNOSTI.

sozd
revirski energetski kombinat
edvarda kardelja, trbovlje
Rudnik rjavega
premoga Kanižarica - Črnomelj
p. o.
68340 Črnomelj

**OBČANOM ČESTITAMO ZA
PRAZNIK OBČINE ČRNOMELJ**

Rešitev iz prejšnje številke

Ni bogat tisti, ki veliko ima, temveč tisti, ki veliko daje.
E. FROMM

Sproščenost je znamenje premoči, kakor je domišljava samozavest znamenje poprečnosti.
S. PRUDHOMME

Kdor zaničuje današnji dan, dokazuje, da včerajšnjega ni razumel.
M. MAETERLINCK

kalij	ribja kost	prebivalec	am. m. ime	angl. pivo	južni sad	zver	gospodar
plug	hrib pri Beogradu	turist	rever	pod			
tavčar		eg. bog sonca	tvor	strojilo	vrh z zanko	himalaj	koza
prizadejte osebo ponosa				john osborne			
nagova					srb. mime		
raziskovalec		gr. zbor		am. m. ime			

d l	glasen smeh	5. sklon	izolacija	naša tov. avtomobil	d l	izloček	ustnih zlez	rim. državnik	kosilo	indonez. otok
vrsta tkanine					nekd. zmj					
padavina					evr. veletok					
spremenitev v kamen					m. ime					
sv. pis. oseba					elektroda					
letopis					drevo					

Drevesna skorja za rakete

Človek uporablja plutovino že 5.000 let — Najlepši kosi za steklenice šampanjca — Dobra tudi za veselje

Človek še ni izdelal umetne snovi, ki bi se lahko kosala z navadno skorjo, v katero se oblači sredozemski htast plutovec. Skorja tega drevesa ima vrsto odličnih lastnosti: je odličen toplotni in zvočni izolator, ne prepušča vode, odlično plava, nima vonja ne okusa, prijetna je za dotik n hojo, za nameček pa jhye odporna proti ognju in skoraj neobrabljiva. Po vsem tem sodeč, je pravi naravni zaklad in tisti čudoviti izdelek narave, ki človeku dokazuje, da se lahko od narave še veliko nauči.

Človek je ni izdelal umetne snovi, ki bi se lahko kosala z navadno skorjo, v katero se oblači sredozemski htast plutovec. Skorja tega drevesa ima vrsto odličnih lastnosti: je odličen toplotni in zvočni izolator, ne prepušča vode, odlično plava, nima vonja ne okusa, prijetna je za dotik n hojo, za nameček pa jhye odporna proti ognju in skoraj neobrabljiva. Po vsem tem sodeč, je pravi naravni zaklad in tisti čudoviti izdelek narave, ki človeku dokazuje, da se lahko od narave še veliko nauči.

Pluto so prvi uporabljali stari Egipčani v tretjem tisočletju pred. n. št. Egipčanski ribiči so kose plute navezovali na ribiške mreže, podobno kot to dandanes še vedno počnejo nekateri. Za njimi so po pluti posegla tudi druga sredozemska stara ljudstva in jo uporabljala ne samo za plovec pri mrežah, temveč tudi za zamaške vrčev, loncev in celo čebelnih panjev. Tudi pete pri sandalah so podgalali s plutovino.

Človek je ni izdelal umetne snovi, ki bi se lahko kosala z navadno skorjo, v katero se oblači sredozemski htast plutovec. Skorja tega drevesa ima vrsto odličnih lastnosti: je odličen toplotni in zvočni izolator, ne prepušča vode, odlično plava, nima vonja ne okusa, prijetna je za dotik n hojo, za nameček pa jhye odporna proti ognju in skoraj neobrabljiva. Po vsem tem sodeč, je pravi naravni zaklad in tisti čudoviti izdelek narave, ki človeku dokazuje, da se lahko od narave še veliko nauči.

Kasneje so na koristno plutovečo skorjo skoraj pozabili. Šele v 17. stoletju so jo ponovno odkrili lekarnarji, ki z zamaški iz voska niso bili preveč zadovoljni. Za njimi so koristnost plutovinastih zamaškov odkrili tudi drugi in kmalu je postala vsakdanji gost. Tisti čas so zobozdravniki uporabljali pluto tudi kot polnilo v ustih. S plutovinastimi vstavki so popravljali zunanji videz lica, da se ni videlo udrtin zaradi izgubljenih zob.

Človek je ni izdelal umetne snovi, ki bi se lahko kosala z navadno skorjo, v katero se oblači sredozemski htast plutovec. Skorja tega drevesa ima vrsto odličnih lastnosti: je odličen toplotni in zvočni izolator, ne prepušča vode, odlično plava, nima vonja ne okusa, prijetna je za dotik n hojo, za nameček pa jhye odporna proti ognju in skoraj neobrabljiva. Po vsem tem sodeč, je pravi naravni zaklad in tisti čudoviti izdelek narave, ki človeku dokazuje, da se lahko od narave še veliko nauči.

Danes je snov vsestransko uporabna, saj iz nje delajo tako zamaške za fina vina, kot plošče za talne obloge in zaščito vesoljskih ladij. Mešanico sintetične gume in plute uporabljajo za tesnila v avtomobilskem motorju, za izdelavo ročajev pri ribiški palici, na loparjih ipd. Razumljivo, da poraba plute strahovito raste, saj se je od leta 1900 počelverila, naravne zaloge pa niso bistveno večje. Sredozemski hrast se namreč ne prilagaja človekovim potrebam, marveč raste in tvori plutovinasto skorjo tako počasi, kot to počne že tisočletja.

Človek je ni izdelal umetne snovi, ki bi se lahko kosala z navadno skorjo, v katero se oblači sredozemski htast plutovec. Skorja tega drevesa ima vrsto odličnih lastnosti: je odličen toplotni in zvočni izolator, ne prepušča vode, odlično plava, nima vonja ne okusa, prijetna je za dotik n hojo, za nameček pa jhye odporna proti ognju in skoraj neobrabljiva. Po vsem tem sodeč, je pravi naravni zaklad in tisti čudoviti izdelek narave, ki človeku dokazuje, da se lahko od narave še veliko nauči.

Plutovec je nizko drevo in raste na Portugalskem, v Španiji, v Severni Afriki, najdemo pa ga tudi v južni Franciji in Italiji. Deblo zraste največ do višine 2 metrov. Mladó drevo tvori močno brazgotinasto skorjo, ki se debeli 25 let, preden jo prvič odstranijo. Tej skorji pravijo deviška, cenijo pa jo predvsem dekoraterji in umetniški oblikovalci, medtem ko industrija bolj ceni kasnejše pridelke. Ko skorjo previdno narežejo v valje in jo razprejo ter odstranijo, je pod njo že gladkejša „ženska“ skorja. V osmih do desetih letih se primerno odebeli in postane „moška“. To je čas, ko plutovec ponovno začno slačiti. Posamezno drevo lahko izkoriščajo do sto petdeset let.

Človek je ni izdelal umetne snovi, ki bi se lahko kosala z navadno skorjo, v katero se oblači sredozemski htast plutovec. Skorja tega drevesa ima vrsto odličnih lastnosti: je odličen toplotni in zvočni izolator, ne prepušča vode, odlično plava, nima vonja ne okusa, prijetna je za dotik n hojo, za nameček pa jhye odporna proti ognju in skoraj neobrabljiva. Po vsem tem sodeč, je pravi naravni zaklad in tisti čudoviti izdelek narave, ki človeku dokazuje, da se lahko od narave še veliko nauči.

Z bakterijami do več mesa

Biokemiki so s cepljenjem genov izdelali novo cepivo zoper parkljevko — Mikroskopsko majhne delavke

Ameriškim biokemikom je uspelo narediti nekaj, kar bo v bližnji prihodnosti omogočilo večjo prirajo mesa v svetu. S pomočjo sodobnih metod genskega inženiringa so proizvedli cepivo, ki je poceni in učinkovito zoper parkljevko, nadežno bolezen, ki vsako leto povzroči živinorejcem občutno škodo. Bolezen napada govedo, ovce, svinje, in četudi jo z dragimi zdravili, ki pa niso povsem nenevarna, ozdravijo, bolna žival izgubi na teži in kvaliteti mesa, pa tudi priraja mleka pri govedu zelo upade.

valskem organizmu. V nadaljnjih raziskavah so našli gen, ki je odgovoren za tvorbo proteina VP 3. S t. i. cepljenjem genov jim je uspelo gen vsaditi v bakterije, ki so potem proizvedle na milijone kopij proteina VP 3. Delo teh mikroskopsko majhnih živih bitij je dejansko novo cepivo.

Dosedanja cepiva proti parkljevki so izdelovali iz omrtničenih virusov, ki bolezen povzročajo. Izdelava je bila draga, bilo pa je tudi nekaj tveganja, saj se je večkrat zgodilo, da niso bili omrtničeni vsi virusi v cepivu in so namesto zdravitve povzročili poslabšanje bolezni ali celo pogin cepljene živine. Novo cepivo ne more povzročiti česa takega. Delajo ga iz proteina VP 3, ki se nahaja v povrhnjici virusa parkljevke. Odkrili so, da ta protein spodbuja samozaičitni sistem v ži-

Hitro celjenje

Letošnja zima s snegom ni preveč radodarna, kar je dobro vsaj za to, da so nezgodni oddelki in mavčarice po naših bolnišnicah nekolikaj manj zasedene s polomljenimi smučarji, in tudi škoda, ki jo prinaša dolgotrajno zdravljenje polomljenih nog, je manjša. V bodoče pa kaže, da bo zdravljenje težkih zlomov hitrejša in tudi cenejša. Tako vsaj obljublja vest, ki prihajajo iz Sovjetske zveze.

Sovjetski travmatolog in ortoped Gavrila Ilizarov je povsem ovrgel zakoreninjeno mnenje, da je kost najbolj počasi zaraščajoče se tkivo in da ima najmanjšo sposobnost obnavljanja. S tisočimi operacijami je dokazal, da je kost zelo aktivna, vendar le pod določenimi pogoji. Po svoji metodi, ki pa je še zavita v skrivnost, sovjetski strokovnjak brez skalpela učinkovito zdravi zelo zapletene zlome, podaljšuje kosti, nadomešča dele, ki so jih morali odstraniti zaradi prevelike poškodovanosti ali tumorjev. Kako mu to uspe, iz poročila v reviji Sovjetski horizonti žal ni mogoče razbrati, a upanje na lepše čase za „polomljenje“ le zbuja.

Posnetek skrivnostnega Saturna.

Vroča, a redka

Medtem ko vesoljska avtomatska sonda Voyager 2 hiti skozi vesoljske praznine Uranu naproti, pa na Zemlji znanstveniki še vedno niso obdelali vseh podatkov, ki jih je poslala na Zemljo med srečanjem s skrivnostnim Saturnom lanskega avgusta. Med najnovejšimi odkritji je ugotovitev, da je oblak ioniziranih plinov, ki obkrožajo Saturn, na nekaterih mestih najbolj vroča snov v našem osončju, če seveda izvzamemo samo površino Sonca.

Pri obdelavi zbranih podatkov so v raziskovalnih laboratorijih Hopkinsove univerze ugotovili, da doseže temperatura na nekaterih mestih več kot pol milijarde Celzijevih stopinj. Saturnova plazma ima torej ponekod tristokrat višjo temperaturo kot Sončeva korna.

Najbolj vroča mesta so odkrili v plazmi blizu Saturnovih lun Dione in Rھےje. Zanimivo je, da je vesoljski Popotnik 2 potoval skozi silno vročo maso brez škode, saj je snov izjemno redka. Naštel so vsega približno 90 delcev v prostorskem metru.

Tekoči premog za avtomobile

Avtomobili na premogov prah ali na tekoči premog

Ze pred letom dni smo pisali o poskusih v avtomobilski industriji, da bi izdelali avtomobil na premogov prah. Pred tedni je velika tvrdka General Motors Corporation demonstrirala svoj prvi model avtomobila s turbinski motorjem, ki ga poganja izjemno fin premogov prah, vendar napovedujejo, da bo model zrel za velikoserijsko proizvodnjo šele prihodnje stoletje.

„Se prej bomo na cestah zagledali avtomobile, ki jih bo pogonjal tekoči premog,“ trdi Howard H. Kehrl, podpredsednik GMC. Svojo trditve opira na naslednja dejstva: obdelava premoga v tekoče gorivo je že skoraj povsem razvita in cenejša od mletja v fin prah, premogovo tekoče gorivo ne zahteva bistvenih posegov v sedanji stroj avtomobilskega motorja. Tudi razpečavanje goriva ne bi zahtevalo bistveno drugačnih črpalk, kot smo jih vajeni danes.

Seveda pa je ena plat zadeve, ki je danes težko sprejemljiva. Izgorevanje premogovega prahu in tekočega goriva iz premoga veliko huje onesnažuje zrak kot sedanja naftna goriva. Avtomobilski konstruktorji bodo morali izdelati učinkovit prečiščevalni sistem. Nedvomno pa je velika prednost avtomobilov na premog v tem, da so zaloge premoga velike.

MARJAN BREGAR ILIR SE VRAČA

Ta hip se je zgodilo nekaj nenavadnega. Še preden je bučna družba zapustila šotor, je Gaj nenadoma prebledel. Kapljice ledenega potu so se zasvetile na njegovem čelu. Zaječal je, se zgrabil za prsi in omahnil.

Navzoči so priskočili, ga položili na ležišče. Obležal je brez znamenja življenja. Tedaj pa se je iz ozadja pognala postava...

Vatuza! Vrgla se je v Anesto, jo podrla na tla. Segla ji je z žilavo roko v nedrje...

Vse se je zgodilo v trenutku. Ničče ni mogel ugotoviti, je res, ali se spreneveda, ko je Vatuza vstala in visoko molela svojo desnico...

„Poglejte, kaj sem našla pri njej! Strup! je zavpila, in kazala majhno stekleničko prisotnim. „Zastupila ga je!“ je zaoralo po šotoru.

Častniki so obstopili Anesto. „Barbarka!“ je zadonelo grozeče. „Še hip!“ je zadrhtela kneznja, „In vse bo končano...“

Poslednji živec v njej se je napel. V drobcu sekunde je šinilo skozi njene možgane sto misli. Naj zavpije: Vatuza laže!? Ne! Naj prosí za usmiljenje. Ne! Naj... Ne, ne! Tu ni rešitve! In skočila je na stol, za hip obisjana z iskro upanja...

„Priznam!“ je kriknila, „Ujeli ste me! Dala sem mu strupa!“

Vatuza je onemela, častniki obstali. „Sforite z menoj, kar hočete!“ je hitela Anesta. „Vendar vedite, Gaj še ni mrtev! In JAZ ga še lahko rešim...“

Pomočala je. „Izbirajte!“ je dejala resno. „Moja smrt — ali njegovo življenje?“ Ozrla se je naokrog. Čutila je, da zmaguje.

Davkarija ima nove naloge

Pri davkoplačevalcih je največ dolga v prispevku za starostno zavarovanje kmetov — Letos prevzeli celotno izterjavo

Že v letu 1981 je novomeška uprava za družbene prihodke prevzela celotno odmero in izterjavo prispevkov za interesne skupnosti družbenih dejavnosti, z letom 1982 pa bo take posele opravljala tudi za vse interesne skupnosti materialne proizvodnje: za stanovanjsko, komunalno in zemljiško skupnost. Tako bodo vsi prispevki in davki vodeni ter obračunani na enem mestu. O delu in težavah te službe je dal vrsto zanimivih podatkov Zvone Šušteršič, direktor uprave za družbene prihodke.

Zvone Šušteršič: „Če kdo ne more plačati prispevka za starostno zavarovanje kmetov, bo naredil prošnjo za zmanjšanje ali odpis, posebna komisija pa jo bo reševala.“

— Prispevek za starostno zavarovanje kmetov je ne le v novomeški, ampak tudi v drugih slovenskih občinah običajno slabše izterjavo. Kako je bilo s tem lani?

„V letu 1981 je bilo odmerjenih za 22 milijonov dinarjev prispevkov za starostno kmečko zavarovanje, plačanega pa je bilo manj kot 13 milijonov ali 57 odstotkov. Približno tako je izterjava že vsa leta. Kljub temu da nam predpisi dajejo možnost, se rubežev in vknjižb nismo posluževali. Letos bo pri tem pla-

čevanju nekaj sprememb, ker je skupnost starostnega zavarovanja kmetov sprejela pravilnik, ki predpisuje merila in pogoje za znižanje teh prispevkov v upravičenih primerih, kot tudi za vknjižbo na zemljo. Posebna komisija bo prošnje obravnavala in jih reševala. V vseh primerih, kjer ta prispevek več let ni bil plačan, pa bomo izvedli vknjižbo za zemljo.“

— Koliko pa je bilo lani predpisanih vseh kmečkih davkov od zemlje in morda z dohodkom od gozda?

„V občini je bilo 9194 zavezancem tega prispevka odmerjenih vsega skupaj 5,6 milijona dinarjev davkov, plačanega pa je bilo le 86 odstotkov. Davki na zemljo in gozd so komaj vredni omembe, pač pa je kmet veliko bolj obremenjen z drugimi prispevki od zdravstvenega do vodnega, za krajevno skupnost itd. Vse skupaj pa nanese seveda več.“

— Kaj menite o novi predlagani obdavčitvi kmetijske dejavnosti? Bo res moral kmet voditi poslovne knjige?

„Novi predlog zakona je sprejemljiv, toda v njem je še precej nejasnosti glede spremljajočih predpisov in meril za določanje načina obdavčitve. Poslovne knjige pa so neupravičen borbav, ker smo ravno pred dnevi ugotovili, da prideta za tako poslovanje v poštev v vsej občini samo dva krajana. Seveda je dobro, če ima kmet zase neko evidenco o porabljenih gnojilih itd., kar pa so vestni gospodarji tako in tako že delali.“

— Prevzemate nove naloge. Ali jim boste tudi kadrovske kose?

„Glede kadrov smo v hudi zagati. Zaradi stabilizacijskih ukrepov ne smemo povečevati števila zaposlenih, ob zdajšnji zasedbi pa ne bomo mogli dovolj učinkovito delati, zlasti pa ne izvajati vseh ukrepov po dogovoru o uresničevanju davčne politike.“

R. B.

NAJZASLUŽNEJŠIM PRIZNANJA — Uroš Dular, predsednik novomeške občinske skupščine, izročila državna odlikovanja na prigodni svečanosti

Do kdaj samo iz rok v usta?

Perilo iz mirnopaške Beti bodo tudi letos nosili v Sovjetski zvezi, kupce pa imajo tudi na Zahodu — Izvoz povečujejo za 1 odst. in delajo ob sobotah

Betin tozd v Mirni peči, kjer delajo predvsem perilo za oba spola, se je lani kot vsi ostali tekstilci boril s težavami zaradi pomanjkanja surovin. Tudi v letošnjem letu ne bo brez težav.

Resda v mirnopaški „Beti“ 110 zaposlenih lani nobenkoli ni šlo na prisilni dopust zaradi pomanjkanja surovin in tudi proizvodnja po več ur ni stala, ni pa dosti manjkalo, da bi do tega prišlo. Pomanjkanje bombažne preje je najhujša negotovost za to tovarno, ki je lani navzlic vsem težavam ugodno končala poslovno leto. Sklenili so nekaj samoupravnih sporazumov z domačimi dobavitelji preje, zato bo letos nekaj količin preje zagotovljenih, ne pa

Priznanja za izjemen trud

Društvom in krajanom podeljena državna odlikovanja

V petek, 12. februarja, je bila v slavnostni dvorani novomeške občinske skupščine slovesnost ob podelitvi državnih odlikovanj, s katerimi je predsedstvo SFRJ odlikovalo zaslužne občane in društva za njihov izjemen prispevek bodisi v revoluciji ali v povojni graditvi in za delo na delovnem mestu. Odlikovanja je izročil Uroš Dular, predsednik občinske skupščine, ki je v nagovoru čestital odlikovancem, Dolenjski oktet pa je poskrbel za program in slavnostno vzdušje.

Medaljo za vojaške za slave so prejeli: Alojz Derganc, Franc Jenkole, Miroslav Levstik, Jože Tomšič in Jože Turk. Medaljo zaslug za narod je dobil Bogdan Zupanc. Red za vojaške zasluge s srebrnimi meči: Jože Majerle, Dragomir Milojević in Zdenko Pečar.

Red dela s srebrnim vencem so prejeli: Jože Bezeg, Franc Brule, Albina Kosec, Angelca Nenadič,

Alojzij Tešar in Anton Verstovšek. Red zaslug za narod s srebrno zvezdo: Gasilski društvi Dol. Toplice in Šentjerneji ter Jože Malnarič in Marija Potočar. Največje priznanje pa je tokrat dobil Jože Udovič, in sicer red zaslug za narod z zlato zvezdo.

V GLOBINO PROBLEMOV

Za danes, 18. februarja, sklicuje konferenca osnovnih organizacij sindikatov v Zdravstvenem centru Dolenjske problemsko konferenco, ki naj bi razgrnila zdravstveno problematiko z vseh strani. Na konferenco so vabljeni tudi predstavniki starih dolenjskih občin in medobčinskih družbenopolitičnih organizacij kot gostje iz Ljubljane.

OBCNI ZBOR UPOKOJENCEV

V nedeljo, 28. februarja, bo ob deveti uri v Domu svobode v Straži občni zbor Društva upokojencev Straža-Dolenjske Toplice. Društvo vabi vse člane in druge upokojence v teh krajih, da se ga udeležijo v čim večjem številu.

Ohranili bodo stare posebnosti

Gostišče Rotovž le v zasilni prenovi, medtem študija za temeljito adaptacijo

Lani je Krkino gostinstvo kupilo hišo, kjer imajo že več let gostišče Rotovž, in ker je bila stara stavba zanemarjena, so se za zdaj lotili le popravila strehe in nekaterih manjših del v lokalu. V nekaj tednih bo gostišče spet poslovalo, novost pa bo za zdaj le v tem, da bodo nabavili nekaj igralnih aparatov, namenjenih mladini, in pa biljard.

Študija za temeljito obnovo gostišča Rotovž je v delu, na večja obnovitvena dela pa računajo šele čez dve leti, ko bodo iz finančnih ozirov taka dela možna. V tej gostilni, znani še iz predvojnih časov, ki je bila tudi zgodovinskega pomena za mesto, želijo ohraniti stare posebnosti in pristnost nekdanje mestne gostilne.

Enako študijo pripravljajo v Krki za odkupljeno Mušičevo domačijo v Kandiji, ki je zaenkrat tudi le zaščiten pred propadom in čaka boljših časov za temeljito obnovo. Idejno zamisel za bodočo ureditev Mušičevine je dal arhitekt Braco Mušič, pomeni pa za Novo mesto svoje vrstne rešitev in privlačnost.

Ali so borci dovolj aktivni?

Na konferencah obračun dela in podelitev značk

Februarja so se začele na vsem območju novomeške občine letne konference krajevnih organizacij ZB NOV. V vseh 28 krajevnih borčevskih organizacijah obravnavajo letna delovna poročila in programe za delo v letu 1982. Ob tej priložnosti kritično ocenjujejo aktivnost članstva in njegovo socialno zdravstveno stanje, ki zaradi let postaja vse bolj pereče.

Med borci je vse več takih, ki se čutijo osamljene, in četudi ne potrebujejo nobene gnotne pomoči, se je treba zanje bolj zavzeti. Do prigovora in zamer na prihaja večkrat zato, ker nekaterim uspe vsako leto, nekaterim celo po večkrat v enem letu priti na zdravljenje, drugi pa ne pridejo na vrsto.

Sicer pa povsod razen o teh stvarih razpravljajo še o splošnem družbenem vzdušju glede na gospodarsko stanje, o pripravah na bližnje volitve in letošnji kongres.

Na letnih konferencah bodo podeljevali tudi značke ob 40-letnici OF, dobili pa jih bodo borci in aktivisti, ki imajo priznano posebno dobo v dvojnem številu neprekinjeno do 15. maja 1945.

TAVČAR O SINAJU

Hortikulturno društvo Novo mesto bo v sredo, 24. februarja, ob 17. uri priredilo v novomeškem sindikalnem domu zanimivo predavanje „svetovnega popotnika“ Staneta Tavčarja iz Kranja z naslovom „Moja pot na Sinaj“. Vabljeni!

Novomeščani so za znižanje

Zbori novomeške občinske skupščine bodo v republiški skupščini sprožili vprašanje glede možnega znižanja 0,5-odstotnega davka delovnih organizacij

Delegati zbora združenega dela novomeške občinske skupščine so 10. februarja širše razpravljali zlasti o osnutku odlokov iz davčnega področja ter o izhodiščih za letošnjo splošno porabo v občini.

Osnutki novih odlokov o obdavčevanju nasploh prinašajo nekaj novosti, ki so bile delegatom natančneje razložene. Ne gre pa za novosti samo na območju novomeške občine, temveč v republiki sploh, zlasti za uskladenost obdavčevanja v regiji. Po novem bo bistveno vlogo igrala učinkovitost davčne službe, ki bo morala po odloku, če bo sprejet, zagotoviti najmanj 95-odstotno izterjavo vseh davkov v občini. Glede na dosedanje prakso se zdi to težko dosegljiv cilj. Znano je namreč, da je bila doslej najboljša izterjava samo 85-odstotna. Do prihodnje seje bodo te osnutke oblikovali v predloge odlokov, potem bodo o njih glasovali.

Največ razprave pa je bilo o tako imenovanem „dodatnem“ davku 0,5 odstotka, ki ga plačujejo delovne organizacije in je po mnenju delegatov previsok glede na to, da standard delavcev prehudo pada, in tudi zato, ker gre dobršen del tako zbranih sredstev v republiko, kjer pa so premalo natančno določeni nameni koriščenja. Novomeščani bodo preko svojih delegatov v republiški skupščini načeli vprašanje, če je možno ta davek zmanjšati.

Drugo neskladje se je delegatom zdelo pri izhodiščih za splošno porabo. Letošnji občinski proračun bo predvidoma razpolagal z 200 milijoni dinarjev. Ob tem, ko ni mogoče kriti tudi upravičenih zahtev porabnikov in bo zlasti trda predla

pri investicijah, pa je po drugi strani skoro zagotovljen presežek v dohodkih, ki pa spet pretežno ne sme biti porabljen v domači občini, namensko za pridelavo hrane in vlaganja v kmetijstvo, ampak se združuje za take namene v republiko. Tudi glede tega bodo skušali doseči drugačno dovoljeno porabo.

SPRIČEVALO SKRBI ZA OKOLJE — Ob glavni cesti iz mesta do železniške postaje je več košev za odpadke, ampak dogaja se, da so le-ti prazni, kup papirja in odpadkov pa je stresen zraven na tleh. Da jih lahko veter raznaša in da se mimoidoči lahko obregajo ob nesnago! Kdo to počne, najbrž ni potrebno ugibati. (Foto: R. Bačar)

ZACELI BODO Z ZDRAVSTVOM

Osnutek za delo zborov občinske skupščine Novo mesto v letu 1982 je v krajevnih skupnostih, združenem delu in v družbenopolitičnih organizacijah naletel na precejšnjo pozornost. Do prvih dni februarja je na osnutek prišlo že 50 predlogov in pobud, kaj naj bi zbori letos obravnavali. O osnutku programa je tekla beseda tudi na zboru združenega dela 10. februarja. Poudarili so, da bo glede na lanske izkušnje letos manj zadev prišlo v razpravo pred občinske zbere, da pa je v več primerih upoštevati možnost skupnega zasedanja z zbori posameznih interesnih skupnosti. Že v prvem trimesečju je napovedana skupna seja, na kateri bodo prestresli problematiko zdravstva.

ODBOR ZA MLADINSKI KONGRES IMENOVAN

Zbori novomeške občinske skupščine so na ločenih zasedanjih pretekli teden imenovali 45-članski pripravljalni odbor za kongres ZSMS Slovenije, ki bo letos oktobra v Novem mestu, prav v prazničnih dneh. V zboru združenega dela so zlasti poudarili, naj pri odločitvah in okeševalnih akcijah za to priložnost pomaga mladina s prostovoljnim delom in naj bo kongres v organizacijskem smislu na dostojni ravni, vendar po zunanjem videzu bolj skromen glede na stabilizacijo.

Novomeška kronika

NOVOMEŠKI REKORD — Če bi bila za Novo mesto napisana knjiga rekordov, potem bi vanjo gotovo prišlo izredno hitro odstranjevanje porušene davkarne na avtobusni postaji. Ogromne kupe stare opeke in drugega materiala so odstranili v treh dneh, kar je doslej naglica brez primere.

POMARANČE IMAJO — V letošnji sezoni so se pomaranče pojavile v mestu pred dobrim tednom dni. Ker so lepe in v primeri s ceno jabolk ne predrage, saj stanejo okrog 60 din kilogram, je razumljivo, da je zanje veliko zanimanje. V trgovinah jih sicer ni dobili ob vsakem času in povsod, ampak če malo povpraša na več mestih, jih kupec lahko nabavi.

BORBA ZA VSTOP — Na avtobus, ki odpelje iz Novega mesta proti Ljubljani med 14. in 15. uro, je vsak dan težko priti, zato potniki krepko uporabljajo komolce, da se zrinejo v vozilo. Nema lokrat pa stoji vse do Ljubljane. Kaj pravijo k temu avtobusni prevozniki?

ŠEST DOJENČKOV — V novomeški porodnišnici so minuli teden rodile z območja mesta: dr. Nada But-Cigler iz Muzejske 14 — Blaža, Majda Ukmar z Ljubljanske 19 — Mileno, Martina Jamnik iz Ločne 12 — Aleša, Marija Vedrič iz Segove 1 — Heleno, Biserka Abramovič, Nad mlina 41 — Aleša in Polonca Praznik s Ceste herojev 36 — Andreja.

ENOSTRANSKA IZBIRA — Novomeška tržnica je bila tudi v ponedeljek, kot že nekaj tednov poprej, založena s sirčki, fižolom, jaci po 7 din, smetano, medtem ko drugih stvari, zlasti zelenjave, domače prodajalke niso prodajale. Niti krompirja ne jabolk ni bilo. Na stalnih stojnicah pa je izbira večja in tudi obrtniki konfekcijske in pletenarske stroke imajo precejšnjo ponudbo.

Eno gospo zanima, če se bo število zaposlenih v vseh občinskih interesnih skupnosti kaj zmanjšalo, odkar so celotno izterjavo in evidenco prispevkov prepustili davčni upravi. Doslej so namreč navajali, da je s tem največ dela...

Prezrta stvarnost?

Za Rome skrbe samo občine, v katerih žive, ne pa tudi širša družba — Slabe izkušnje z zaposlovanjem

Lani je bila v Novem mestu v okviru priprav na nedavno tretjo konferenco slovenskih sindikatov razprava o romski problematiki v naši občini. Takrat so se odločili, da bo Darja Podbevšek, vodja Centra za socialno delo, prikazala delegatom na konferenci to problematiko, ki naj bi našla mesto tudi v konferenčnih dokumentih.

Darja Podbevšek: „Romi danes ne bi bili več tak problem, če jih ne bi vsekozi prepuščali le socialni...“

O zagotovljeni socialni varnosti za Rome ne moremo govoriti. Ta naj bi izhajala iz dela, z njihovim zaposlovanjem pa so precejšnje težave. Ker sami niso sposobni prebroditi razkorak med svojo zaostalostjo in razvojem družbe, jim moramo pri tem pomagati. 44 Romov v novomeški občini je stvarnost, ki je pač ne moremo prezreti, čeprav ljudi kakršnakoli pomoč Romom nemalo razburja. Je reševanje romske problematike le stvar naše občine?

„Ne,“ pravi Darja Podbevšek, „zato smo se tudi odločili priti z romskim vprašanjem na sindikalno konferenco o socialni varnosti. Hoteli smo izpostaviti to obrobno družbeno skupino, za katero skrbijo le ožja okolja oz. občine, kjer Romi so, ne pa tudi širša družba. Pri tem naj bi bili deležni republiške pomoči, solidarnosti sredstev. Doslej so se v reševanje romske problematike vključevale le republiška skupnost socialnega skrbstva, otroškega varstva in delno izobraževalna.“

— Med ljudmi je slišati, da Rome preveč „nosimo po

rokah“, da jim dajemo. Občane v bližini romskih naselij razburjajo njihove kraje pridelkov, krme, njihova izzivanja, pohajkovanje itd. Kaj storiti?

„Romi so zelo zaostali za našim razvojem. Delno so za to zaostali in obrobni krivi sami, ker so težko prilagodljivi, delno pa mi. Do leta 1978 smo stalno spreminjali mnenje, kaj narediti. Takrat so problematiko obravnavali vsi občinski zbori in sprejeli enotno politiko reševanja, ki jo sedaj tudi izvajamo. Za to skrbi posebna delovna skupina, sestavljena iz ljudi z različnih področij. Nekaj rezultatov je že. Romsko vprašanje pa moramo gledati celovito in kolikor toliko sočasno reševati vsa področja. Največji problem je v tem, da Romi nimajo urejenih osnovnih življenjskih razmer, bivališč, vode, elektrike. Jedro problema je seveda Zabajak s skoraj polovico vseh v novomeški občini živečih Romov in z najslabšimi pogoji.“

— Kaj je vendarle bilo narejenega, kaj pa nas še čaka?

„Dokaj v redu tečejo programi vzgoje, izobraževanja, otroško in socialno varstvo, kjer pa ne dajemo pomoči kar vseprek, delno tudi urejanje naselij. Manj uspehov je z zaposlovanjem. Imeli smo že usposabljanje zanje, za kar smo dobili tudi 26 starih milijonov republiških sredstev. Precej se jih je zaposlilo v IMV in Novolesu, a na delu ne zdržijo dolgo. Nekako jim moramo vcepiti, da je prav delo osnova za drugačno življenje. Moram reči, da smo ravno tu veliko zamudili. Naredili naj bi analizo del, ki bi najbolj odgovarjala njihovim psiho-fizičnim sposobnostim in navadam. Zakaj jih trpiti za stroj v zaprt prostor, če bi na zunanji delih lažje in dlje zdržali?“

Če bomo izpeljali sedaj zastavljene programe, mora priti napredek, vsaj pri mlajših, ki so vključeni v šole. Zal ne gre čez noč in nikakor brez strpnosti tako krajanov, kot tudi Romov. Dosti več pa bi že dosegli, če bi se vsekozi vključevali v reševanje problema vsi vsaj toliko, kot se sedaj. Narobe je bilo, da je bila romska problematika vedno prepuščena socialni, ki lahko naredi le manjši del.“

Z. L.—D.

BO KRKA SPET BISTRA? — Delavci gradbenega podjetja Pionir v teh dneh hite z deli pri postavljanju glavnih kanalizacijskih vodov, ki vodijo od Krke do Irče vasi. Veliko dela je že opravljenega, v teh dneh bodo prekopali magistralno cesto proti Straži. Ko bo izdelana celotna kanalizacijska mreža, bodo glavni vod priključili na novomeški S kanal. Se bo potem Krka spet zbistrila? (Foto: J. Pavlin)

Za zdravje premalo denarja?

Sisi družbenih dejavnosti v novomeški občini letos ne bodo širili obsege pravic — Omejena sredstva — Zdravstvo načrtuje izgubo — Krčenje zdravstvenega varstva?

Letošnji programi novomeških interesnih skupnosti družbenih dejavnosti so že znani. V veliki meri jih je krojila zahteva po 25-odstotni nižji rasti sredstev za skupno porabo od rasti dohodka v občini, ki pa ne bo pretirano velika. Jasno je, da s srednjeročnimi plani in sporazumi sprejetih nalog ne bo mogoče uresničiti. Tudi obsega pravic, doseženega v lanskem letu, ne bo moč širiti. Pravzaprav bomo lahko veseli, če nam bo uspelo obdržati lanskoletno raven.

Za vse družbene dejavnosti in investicije naj bi letos v novomeški občini zbrali 1,142 milijarde dinarjev po skupni prispevni stopnji 22,17 odst. Predvidena sredstva bodo razen v občinski zdravstveni skupnosti nekako zadostovala za pokri-

DANES PREDAVANJE O SEMAFORIH

Novomeško Društvo za ceste organizira danes, 18. februarja, ob 16.30 v hotelu Metropol v Novem mestu zanimivo strokovno predavanje Tomaža Kastelca „Semaforizacija in optimalni zeleni val“, ki ga bodo spremljali diapozitivi. Društvo vabi na predavanje vse, ki jih zanimajo najodobnejša dognanja iz načrtovanja in projektiranja sistema semaforne mreže.

vanje dejavnosti, medtem ko so vse investicije še odprte. Pozna se lanskoletno združevanje sredstev za center usmerjenega izobraževanja, saj bo letos treba povrniti že porabljena sredstva. Skupna prispevna stopnja z družbene dejavnosti je nekoliko nižja kot lani, še vedno pa ena najvišjih v Sloveniji. Zaradi gospodarskih težav pa bo še ta sredstva težko dobiti.

Investicij v družbenih dejavnostih letos skorajda ne bo. Za vse bo šlo nekaj manj kot 100 milijonov, od tega skoraj 77 milijonov v izobraževalni skupnosti, ostalo pa v kulturni skupnosti za obnovo doma kulture in zdravstveni skupnosti, ki bi morala nujno zgraditi pralnico. A sredstev za to ne bo dovolj.

Občinska zdravstvena skupnost je tudi s sredstvi za redno dejavnost v najtežjem položaju. Leto 1981 je zaključila s skoraj 12-milijonsko izgubo, od katerih dobra četrtina še nima kritja, čeprav so že lani druge skupnosti prispevale v ta namen del svojih presežkov. Novomeški izvršni svet je že razpravjal o problemu sredstev za zdravstvo, celotna problematika pa bo prišla tudi na zbor združenega dela, ko bo izdelan zaključni račun in analiza uporabe zdravstvenih sredstev. Kako pa zagotoviti dovolj sredstev za zdravstveno var-

stvo, še ni znano. Poleg boljše organizacije dela v zdravstvenih organizacijah bo očitno prišlo tudi do nekaterih omejitev zdravstvenega varstva, še posebno, če se vsi ne bomo obnašali nekoliko bolj gospodarno.

Z. L.—D.

V marcu potujoči vrtec

Vzgojnovarstveni zavod Novo mesto bo tudi letos pripravil 80-urni vzgojni program za petletne otroke, ki ne obiskujejo vrtca. Vsak otrok naj bi bil namreč deležen vsaj osnovne predšolske vzgoje pred vstopom v malo in kasneje v osnovno šolo. Program bodo izvajali dvakrat na teden po tri ure popoldne v vrtcih, kjer bo dovolj prijav. V vsaki skupni naj bi bilo vsaj 15 otrok.

Prijave sprejema do 26. februarja Vzgojnovarstveni zavod Novo mesto, Ragovska 18, pisмено ali po telefonu 25-366. Prijava mora vsebovati ime in priimek, rojstne podatke otroka, bivališče in v katerem vrtcu naj bo program organiziran. Programi se bodo pričeli predvidoma 3. marca, vse pravočasno prijavljene otroke pa bodo o tem še naknadno obvestili.

Dejavnost financira novomeška skupnost otroškega varstva, stari pa bodo prispevali le za malico.

POTREBE SE NAD MOŽNOSTMI

Po resoluciji naj bi letos v novomeški občini zaposlili 1,1 odstotka novih delavcev. Kljub usklajevanju predvidenih kadrovskih potreb temeljnih organizacij se je stopnja povzpela na 2 odstotka, kar pa verjetno le ne bo uresničeno. Skupaj naj bi letos dobilo delo 1.066 novih delavcev, od tega 145 pripravnikov.

Bistveno se je izboljšala tudi izobrazbena struktura potreb, saj je odstotek potreb po delavcih ozkega profila padel na petino.

Kdor trdo dela, se izpoje

Generalni direktor Laboda Zdravko Petan odhaja v pokoj, hkrati pa je praznoval 60-letnico rojstva. Še poln življenjske moči in mladostnega videza se je odločil izpreči. Zakaj?

„Po mojem je pri šestdesetih čas, da odstopiš svoje mesto mlajšim. Kdor je vsa leta trdo delal, se je izpel, ima pa še vrsto možnosti, da svoje izkušnje, delovnost in vse drugo s pridom izkoristi v raznih dejavnostih svojega okolja. Še vedno si lahko sredi vseh družbenih dogajanj in ni treba zato prevzeti kakšnih vidnejših funkcij. Potrošniški sveti, turistična dejavnost hortikultura in podobno se mi zde kot nalazh za ljudi mojega kova, da si še lahko družbeno koristen in se ne čutiš naenkrat odrinjena. Prav nič se ne bojim, da bi mi bilo dolg čas, zlasti ne zato, ker me veseli sadjarstvo, čebelarstvo in še kaj. Tudi doslej sem se bavil s tem, vendar le toliko, kolikor mi je čas dopuščal.“

Tovariš Petan je kot vršilec dolžnosti direktorja začel v Labodu julija 1962. Vsa leta se je vozil v službo iz Krškega. V kolektiv je prišel takrat, ko je bil ta tik pred razsulo, ko je delal v Novem mestu v najemnih prostorih bivše Medičeve tovarnice, v zdajšnji blagovnici Mercator, ko ni bilo kadrov niti urejene organizacije dela. Skladišča so bila na sedmih krajih, polna izdelkov. Tudi nesoglasja v kolektivu so bila znana. Začetni v takih razmerah je prav gotovo pomenilo tveganje, toda: „Prepričan sem bil, da je Labod možno postaviti na noge, in to sem tudi dokazal,“ je rekel.

S kakšnimi prijemi ste zainteresirali kolektiv za boljše delo in drugačne odnose?

„Poudarjal sem, da morajo biti komunisti drugim zgled, da se v tovarni ceni predvsem opravljeno delo. Ker pa se na

šivanje sraje sprva nisem nič razumel, sem spraševal sodelavke. Najprej smo spremenili norme, potem je šlo. Delavci so v meni videli človeka, ki mu ni za stoček, ampak zlasti za napredek. Poprijel sem za razna dela, ki sploh niso sodila k direktorskemu, isto pa sem zahteval tudi od drugih. Eno mojih načel je bilo tudi: Pravega človeka na pravo mesto, daj vsakomur, da se izkaže! Več kot osem let sem bil v službi tudi po 16 ur na dan, potem so se razmere urejale.“

Da je uspel, je dokaz današnji Labod, ki ima skoro 2000 zaposlenih v 6 tozdih in je ena najbolj uglednih konfekcijskih tovarn v državi pa še daleč preko njenih meja. Zgradili so nove tovarne, nabavljali sodobno opremo, širili proizvodni program in se leta 1968 začeli spuščati v izvoz. Danes je nad tretjino celotne proizvodnje namenjene konvertibilnemu tržišču, kjer je najhujša konkurenca. V zadnjih letih pa so svoje izkušnje ponudili še več tovarnam v zadnjih zdihljajih, kot Delti iz Ptuj, novomeškemu Rogu, Tip-top in Ljubljani in kasneje še ljubljanskemu „Krimu“. Vsi ti pod Labodovo streho zelo donosno postujejo.

— Kako sta pridobivali kadre? Ali imate sposobne ljudi, ki vas bodo nadomestili?

„Kdor počasi hodi, ni za mojo družbo, in kdor roke iz žepa v žep predeva, tudi ne. Tisti, ki so se tako obnašali so sami odšli od nas, ostali pa so ustvarjalno usmerjeni s pravic samoupravnim pristopom, kar se mi zdi še posebej važno. Vrsta ljudi je v Labodu sposobnih za najzahtevnejša dela, mislim pa, da smo za novega direktorja izbrali najprimernejšega — Milana Bratožja. Prvi dan februarja sem mu predal ključ, počasi pa predajam vse posle.“

Zdravko Petan, rojen kot dvojček v skromnih razmerah v Arčičah, je zrasel v družini z 11 otroki. Vsi so živi. Sedem je bilo izseljenih v nemška taborišča, trije mlajši z Zdravkom vrt pa so bili v partizanih. Za prvovalno delo in velike uspehe je prejel več visokih odlikovanj in priznanj, posebej pa velja omeniti Kraigherjevo nagrado, najvišje slovensko priznanje dobrim gospodarstvenikom, ki jo je dobil predlani. Šopek cvetja, ki so mu ga izročile delavke za njegov življenjski praznik, pa mu je tudi veliko pomenilo.

R. BAČER

Mladost je lahko tudi delavna

Dober začetek novomeškega študentskega servisa — Mladi v sedmih mesecih zaslužili 2,6 milijona dinarjev — Vsi niso izpolnili obljub — Naročila vnaprej

Novomeški študentski servis že od junija lani uspešno posreduje občasno delo mladini dolenske in posavske regije ter tako pomaga delovnim organizacijam odpravljati ozka grla predvsem v proizvodnji. Lahko rečemo, da je upravičil svoj obstoj.

Vodja servisa Ivanka Ravnikar pravi, da smo s poslovanjem servisa lahko zadovoljni. Videti je, da ga delovne organizacije že poznajo, še bolj pa mladina, ki skuša občasno zaslužiti kak dinar. Servis ima 350 članov, od tega dve tretjini učencev in tretjino študentov. Sodeluje s celo regijo, posebno dobro pa s trebanjsko občino. Največ dela nudijo mladini preko servisa Podjetje za ptt promet, Iskra, Labod, mirenska Dana, GG Makronog, nekaj dela so posredovali članom tudi v Črnomlju, Krškem in na Senovem. Prav tako se dosti obračajo na servis obrtniki. Razočarale pa so nekatere delovne organizacije, ki so pred ustanovitvijo servisa najbolj obljubljale delo, a so potem povsem odpovedale, npr. novomeška „Krka“.

Lani je šlo preko servisa 2,6 milijona dinarjev, ki jih je zaslužila mladina s svojim občasnim delom. To pomeni povprečen zaslužek na vsakega člana okrog 800 starih tisočakov, a niso vsi delali. Povprečno plačilo na uro znaša 52 dinarjev, kar je približno enako kot po drugih slovenskih servisih, čeprav so ume postavke po ceniku novo-

meškega dostu nižje. Očitno so bili „delodajalci“ zadovoljni z opravljenim delom mladih rok in so jim plačevali več. Mladi opravljajo največ lažje fizično delo, pa tudi poučevanje v šolah ni zanemarljivo. Malo je administrativnih del, kar kaže na precejšnje rezerve v združenem delu. Malo so ljudje iskali inštruktorje, varstvo za otroke, kar bi lahko delalo precej članov. Glavnina opravljenega dela odpade na počitniške mesece, čeprav ga je nekaj tudi za sproti. Vsekakor pa povpraševanje mladih precej presega ponudbo delovnih organizacij.

Ker se le ždi, da delovne organizacije pozabljajo na servis, so se na nedavnem sestanku sveta dogovorili, naj bi za tako stalno povezavo skrbela medobčinska gospodarska zbornica preko svojega delegata v svetu servisa. V obojestransko

korist bi bilo tudi, če bi servis nekoliko prej poznal ponudbo del predvsem za čas počitnic. Tako bi bilo najlažje zagotoviti primerne mladince za določeno delo.

Z. L.—D.

Zdravil niti za sproti

Mnoga zdravila na voljo le občasno — V lekarni veliko truda, da bolnik ne odide praznih rok

V naših lekarnah se že dlje časa srečujejo s stalnim ali občasnim pomanjkanjem različnih vrst zdravil in novomeška ni nikakršna izjema. Zaenkrat tudi ni pričakovati bistveno boljše preskrbljenosti z zdravili, saj ima farmacevtska industrija velike težave za zagotavljanjem potrebnih surovin, ki jih v veliki meri uvažamo. Prepoved izvoza zdravil, dokler jih doma ni dovolj, ki je dvignila toliko prahu in straha med proizvajalkami zdravil, lahko problem preskrbe s surovinami in z zdravili le še zaostri.

V lekarni redno zmanjkuje precej vrst zdravil, nekaj tudi takih, brez katerih bolniki nikakor ne morejo (npr. za sladkorno, želodčne bolezni itd.). Tudi s kemikalijami za zdravila, ki jih v lekarni sami izdelujejo, so velike težave. Večina zdravil se si-

cer da nadomestiti z drugimi, ki učinkujejo enako ali podobno, vsa pa ne. Težava je tudi v tem, da ko zmanjka osnovnega zdravila, kaj hitro poiščejo tudi vsa nadomestna zanj.

Kljub vsemu se le redko zgodi, da bolniku ne morejo dati ničesar. V novomeški lekarni se trudijo na vse načine, da bi ublažili pomanjkanje zdravil, kar pa jim daje dosti dela. Brez veliko dobre volje in tesnega sodelovanja z zdravstvenimi delavci bi lahko že vsakega drugega, ki pride v lekarno, odpravili z „nim.mo“. Tako pa za večino le uspe zagotoviti zdravila.

Novomeška lekarna dobiva zdravila kot vse druge po razdelilnem ključu, nikakor pa ne toliko, kot bi glede na potrebe želeli. Tudi če bi bilo dovolj sredstev, o zalogah za vsaj dva, tri mesece ni niti govora. Najbolj potrebna zdravila dobivajo le za sproti, za nekaj dni.

SPOSOBJENO TRNJE

Če je molk zlato, potem so člani samoupravnih delavskih kontrol pravi bogataši. (Iz SLOBODNE DALMACIJE)

Ena knjiga na prebivalca

V brežiški občini med bralci največ mladih ljudi — Te dni izposoja v Pišecah

S 25.580 knjigami je občinska matična knjižnica v Brežicah dosegla pred leti postavljeni cilj eno knjigo na prebivalca. Medtem pa se je v slovenskem knjižničarstvu že uveljavilo novo merilo — dve knjigi na občana. Pri nakupu novih del pomaga manj razvitim Brežicam republiška kulturna skupnost. Od 1880 novih knjig jih je lani kupila 767. Nakup je še vedno premajhen, saj bi morali kupiti letno vsaj eno knjigo na 10 prebivalcev.

Izposoja narašča. Lani je matična knjižnica izposodila 48.065 knjig, kar je za 41 odst. več kot leta 1980. Obiskovalcev je imela 17.100 ali za 38 odst. več kot prejšnje leto. Pozna se, da se knjige dražijo in da je povprečna cena zanjo zdaj že 500 dinarjev.

Prevladujejo mladi bralci. Med njimi je 60 predšolskih otrok iz otroškega vrta, 675 učencev osnovnih šol, 500 srednješolcev in 100 študentov.

Na domačo knjižnico so vezani tudi dijaki novomeških srednjih šol in krške tehnične srednje šole, zato marsikdaj zmanjka zlasti knjig za obvezno čtivo. Letos se to zaradi enotnejšega učnega programa pozna še toliko bolj, saj morajo vsi prvi letniki prebrati ista dela. Nekaterih, žal, ni mogoče kupiti, zato morajo dijaki večkrat poskusiti srečo, preden dobijo zaželeno branje.

Ta teden bo začela delati enota brežiške knjižnice v Pišecah. Iz potujoče knjižnice je dobila 1240 knjig, katerim bodo te dni dodali še kakih 50 novosti. Nove knjige jim bodo tudi pozneje sproti pošiljali, da bodo z vsem na tekočem. Na voljo imajo mladinsko literaturo,

leposlovje za odrasle ter poljudno-znanstvena dela za mladino in starejše bralce. Knjižnica v Pišecah ima prostor v novem večnamenskem domu in je urejena po prostem pristopu in po strokovnih skupinah, kar je za bralce veliko bolj privlačno in primerno.

Druga enota potujoče knjižnice je v Domu upokojevcev v Brežicah. Ta dela že od sredine 1979. leta. Lani je izposodila 919 knjig 252 obiskovalcem. Korak naprej bo gotovo napravljen tedaj, ko bodo zaživele tudi vzajemne knjižnice v delovnih organizacijah. Z njimi niti v brežiški občini niti drugod v Posavju še niso poskusili. V Brežicah pravijo, da zahteva to dodatno delo, za kar pa trenutno nimajo na voljo dovolj ljudi. Zato pa so zaposlenim kar trikrat na teden odprta vrata knjižnice tudi popoldne, saj dela ta ob ponedeljkih, sredo in petkih neprekinjeno od sedmih zjutraj do petih popoldne.

J. TEPPEY

Sproti, nič odlaganja

V ZRVS stalno preverjajo vojaško in politično znanje

Občinska organizacija Zveze rezervnih vojaških starešin v Brežicah je takoj na začetku

leta začela uresničevati program za 1982. Ta mesec je na vrsti seznanjanje članov s politično, gospodarsko in varnostno situacijo v občini. Ta je izhodišče za izbor nalog, ki jim jih narekujejo razmere v tem trenutku.

V izobraževalni program je organizacija ZRVS že januarja sprejela dodatno temo o protioleptičnih sredstvih in boju proti njim, s katero so se predavatelji iz njihovih vrst vključili v usposabljanje občanov za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito. Predavanja so bila do zdaj opravljena v večini krajevnih skupnosti, za starešine pa so izpeljali vajo na terenu.

Člani so se dolžni izobraževati tudi s samostojnim proučevanjem prispevkov v Komunistu in Naši obrambi ter tako slediti vojaškim in političnim gibanjem v svetu. Dobili bodo še druga študijska gradiva, ki jih morajo predelati, da bodo lahko zadovoljili izpraševalce na „izpitih“. Vojaško znanje bo ZRVS preverjala na orientacijsko-taktičnih vajah, ki so stalna oblika dela.

Letos se bodo člani ZRVS še tesneje povezali s šolami in kot mentorji pomagali pri kurirčkovni pošti, pri organizaciji obrambnih dnevo, orientacijskih tekmovanj in delu obrambnih krožkov. Sodelovali bodo v pripravah na množični pohod po poteh Brežiške čete in izurili tekmovalne ekipe za medobčinsko srečanje ZRVS v Posavju. V programu so strelske vaje z vsemi člani komitejev za SLO in člani lovskih družin v občini.

Stike s sosedi onstran republiške meje bodo v prihodnje še popestrili in poglobili.

J. T.

VAJA DELA MOJSTRA — Na tekmovanjih, ki jih prireja ZRVS sodelujejo razen članov tudi mladinci in tekmovalci iz sosednjih občin.

SROMLJANI BODO DREVI NASTOPILI V BREŽICAH

Nocoj ob 19.30 bo Amaterski oder iz Sromelj v Prosvetnem domu uprizoril „Županova Micko“ Antona Tomaža Linhart. S tem delom proslavlja skupina devetletnico ljubiteljskega dela na gledališkem odru. Z „Županova Micko“ je po premieri v domači vasi doslej gostovala v Kapelah, na Zdolah in v Butoraju. 26. februarja bo nastopila v Delavskem domu v Krškem, dan pozneje v Artičah in 28. februarja v Koprivnici.

Kljub pridnosti le povprečni

Avguštinovi z Goleka bodo obnovili hlev

Srečanje z Abrahamom kmetu Ivanu Avguštinu z Goleka 7 ni na obrazu in utrjenem telesu pustilo kakšnih sledov. Zdravje pa je pri delavljem možu, kot je Ivan, že več kakor pol uspeha. Sam sicer pravi, da spada njihova kmetija, ki se razprostira na 12 hektarjih, med povsem povprečne. Na sedmih hektarjih obdelovalne zemlje — od tega je pokrugi hektar vinograda — čudežev res ni pričakovati, a kmetija se vendarle odlikuje po umnem gospodarjenju.

Ivan Avguštin: nova polnilnica Agrokombinata je pridobitev

„Kooperant krškega Agrokombinata sem, odkar obstoji TOK. Oddajam mleko, predvsem pa grozdje. Lani smo pridelali 6 ton grozdja, predlani pa 8 ton grozdja in hektoliter vina. Zbiralnice mleka je pri nas že 8 let. Nihče je ne mara, ker gre pač za zastojno delo. Vsako jutro moraš biti poleg; pozna se, da so na kmetijah ostali pretežno ostareli, mladi pa so si poiskali delo v dolini, saj so bile pred leti na zbiralnici štiri posode mleka, zdaj pa kar dvakrat manj mleka. Res je tudi, da so cene slabe.“

Je morda kakšen napotek, kako priti do večjega zaslužka? „Dobro je treba delati, pa se dobro živi. Držimo se tudi reka, ki pravi, da ne kupuj tistega, česar ne potrebuješ ker boš sicer moral prodati tisto, kar rabiš. Sedanje odkupne cene, ki so še precej daleč od ekonomskih, pač omogočajo le povprečno življenje.“

Razmišljate o večji specializaciji?

„Ta je dvorezen meč. Mi smo lani na pobudo pospeševalca Alojza Bizjaka pričeli še s kumaricami na desetih arih. Dela je veliko, še dobro, da med šolskimi počitnicami pomagajo otroci. Če bi bile odkupne cene izdelkov in reprodromateriala bolj usklajene, da bi videli prihodnost v ožji specializaciji, bi se gotovo marsikdo odločil za ta pomemben korak pri razvoju kmetije. Zaenkrat je tveganje še preveliko. Letos bomo preuredili hlev, kjer bo namesto sedanjih šestih do sedmih glav živine našlo prostor deset glav. Računamo tudi na posojilo TOK Agrokombinata.“

Bi lahko uvedli kakšne druge, sodobnejše prijeme gospodarjenja? „Na Goleku na košno-pašni sistem ni misliti; prevladujejo travniki in senočeti. Imamo traktor, a z njim ne moremo kositi po strmih hribih, zato smo kupili kosilnico. Imamo še plug in obračalnik. Koruza bi rastla na zemlji, kjer danes Kovinarska. Tam smo imeli poldruhi hektar njiv. Zemlje nimamo toliko, da bi ob današnji tehnologiji živela dva. Sin Ivan je v srednji gradbeni štiri v Novem mestu in rad pomaga, pridni pa sta tudi hčerki.“

NAGRAJENO ODREKANJE — Godbenikom delavskega pihalnega orkestra DKD Svoboda s Senovega se je za prijetni večer ob petkovem koncertu v Krškem zahvalil tajnik kulturne skupnosti Mirko Kustec. Ko je izročal šopek dirigentu prof. Janezu Ceglarju (levo), je izrazil prepričanje, žal, maloštevilnega občinstva, da bo odrekanje orkestra ob številnih vajah nagrajeno na prihodnjih nastopih. (Foto: P. Perc)

KAM PRIPELJE PREPIR

V Dolgi Raki sta se 11. februarja zaradi sečnje v gozdu prepirala Justin Pevec iz Dolge Rake in Justin Žarn iz Podulca. Iz prepira se je rodil pretep, Žarn je nekam zadel v glavo, poleg tega pa ga je Pevec brnil v zadnji plat. Drugi dan je Žarn dobil vrtoglavo, odpeljali so ga v novo-meško bolnišnico, kjer so ugotovili, da je njegovo življenje v nevarnosti.

Šole in vrtci pod isto streho?

Zivahna razprava o reorganizaciji šolstva in otroškega varstva v krški občini

Do 30. marca letos naj bi po poprej usklajenih interesih in vrtcih in osnovnih šolah v krški občini pripravili strokovne predloge za reorganizacijo šolstva in otroškega varstva. Javna razprava je doslej pokazala, da se v vrtcih bolj ogrevajo za samoupravno organiziranost, kjer bi bili vrtci tozdi povezani v vzgojno-izobraževalno organizacijo (VIO).

Za enovito organiziranost otroškega varstva se je že soglasno opredelil zbor izvajalcev občinske skupnosti otroškega varstva in za takšno organiziranost se zanimajo celo v eni manjših šol v občini — v Koprivnici. Ponekod v Sloveniji, denimo v Laškem, je že v praksi organiziranost šol in vrtcev v dveh enovitih delovnih organizacijah. Toda eden od poznavalcev in zagovornikov povezovanja šolstva in otroškega varstva pod isto streho magister Franc Bizjak (mimogrede: pripravil je tudi osnutek sporazuma o združitvi

tozov v VIO Krško), meni, da bi moral prevladati interes za celovit, kakovosten in racionalno organiziran vzgojno-izobraževalni sistem v občini.

„V nadaljnji javni razpravi naj bi dosegli večjo enotnost. Ne kaže hiteti, da ne bi prišlo do neustreznih rešitev. Potrebno bo zelo dobro pretehtati razpravo oz. željo vrtcev. Delavci v vrtcih bi morali dobro utemeljiti kje so prednosti take organiziranosti, drugačne od že prej domišljene. Razlagajo, da je strokovnost drugačna. Že od nekaj je želja, da bi se otroški vrtci strokovno povezovali, združili s šolo,“ pravi

predsednica OK SZDL Margareta Marjetič.

Nekateri se sprašujejo, če bo svetovalna služba v VIO otroškega varstva drugačna kot enoviti VIO osnovnih šol in vrtcev. Od novembra lani je sestavljalec osnutkov gradiv za novo samoupravno organiziranost upošteval že 82 pripomb, zvečine gmotne narave. Strah, da bo tozdi izgubil, kar je s svojim delom pridobil, je odveč, poudarjajo pobudniki združitve šol in vrtcev. Na osnovni šoli dr. Mihajla Rostoharja, kjer se nenehno bojujejo za ustrezne prostorske rešitve s preureditvami stare šole, želijo uresničitev načrtov za rešitev šole, saj ne gre le za obljube iz dveh preteklih srednjeročnih obdobji.

Nasploh pa je javna razprava, kakorkoli bi že radi nekateri obsojali raznoterost pogledov, pomembna prav zaradi številnih pobud, ki jih bo moč le z dogovarjanjem spraviti na skupni imenovalec. Skupščina občinske skupnosti otroškega varstva, ki bo do 10. marca, bo verjetno eden pomembnejših korakov v poenotenju stališč.

P. P.

SPOSOJENO TRNJE

Birokrat se duši v delovnem vzdušju. (Iz SATIRIKONA)

KRŠKE NOVICE

„ELABORAT“ ZA POHOD — Za nedavni 11. pohod Krčanov po poteh 14. divizije na Bohor so same pohvale. Občinska konferenca ZSM v Krškem je požela obilo priznanj zavoljo množičnosti in vsebine. Da je takrat odšlo na pohod okrog 150 mladih pohodnikov, teritorialcev in vojakov, imajo „zasluge“ ustrezne priprave na to pomembno družbenopolitično manifestacijo ohranjanja revolucionarnih tradicij NOB. Pri OK ZSM so družno z drugimi predvidenimi sodelavci izdelali zajeten program, ki so ga nekateri zaradi izdelanosti in obsega poimenovali kar elaborat. Sicer pa ni važna „fasada“, temveč vsebina, in tak pogled na akcijo se je dodobra obrestoval.

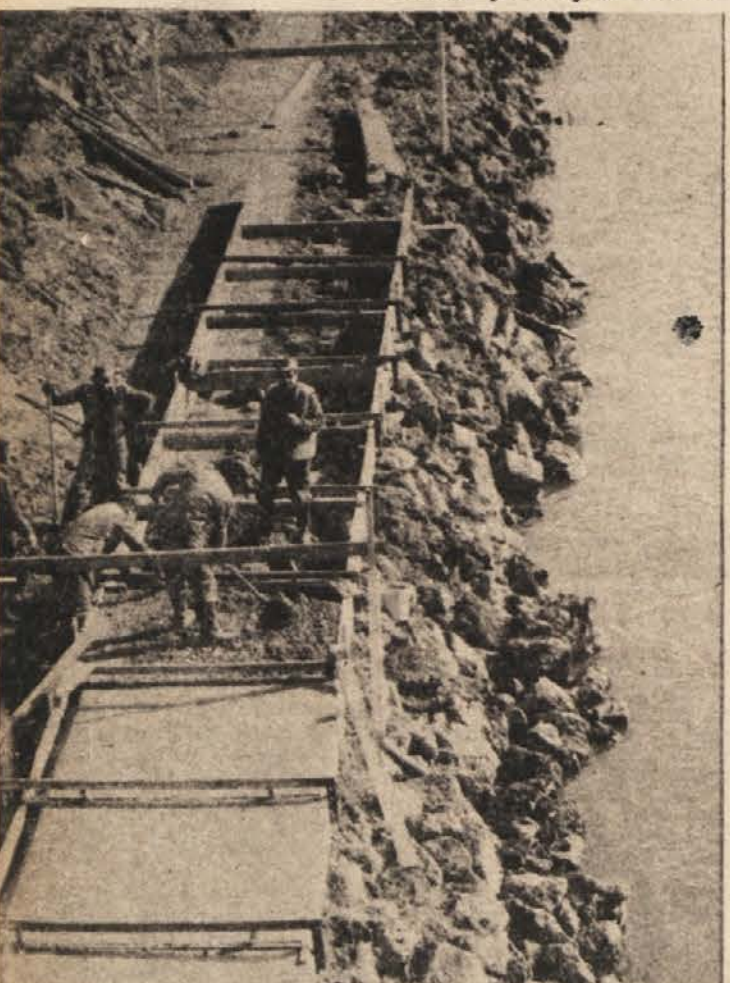
PODBOČJANI BLIZU STOTICE — Košarkarji domačega športnega društva so v soboto v prvenstveni tekmi druge slovenske lige vzhod zlahka premagali Kamničane z 99 :

79, polčas 56 : 43. Najučinkovitejši za KK Podbočje je bil Strgar z 31 koši. Podbočjani so tako trdno na 3. mestu in se še vedno borijo za uvrstitev v prvo republiško ligo. V prihodnjem kolu odhajajo v goste k ptujski Dravi. Zaradi kurentovanja bodo tekmo odigrali že v petek. Morda bo Kurent prinesel novo zmago?

NOBENIH SPREMENB MED TRINAJSTERICO — Krški občinski upravi za družbene prihodke so skupne prihodke v lanskem letu prijavili še zamudniki. Med njimi ni bilo nikogar, ki bi se uvrstil na lestvico trinajstih občanov, ki so lani zaslužili nad 40 starih milijonov. V trdnem vodstvu je torej uslužbenka Westinghousea z blizu 60 stari milijoni dohodka, na lestvici pa so še štiri delavci iz jedrske. Pravijo, da sedmi dodatek k pogodbi (podražitev!) NEK nima nobene zveze s temi dohodki.

IZ ZARAŠČENE KOTANJE — POLJE — Delavec novomeškega Cestnega podjetja Alojz Poljšak se je lotil v soboto odstranjevanja akacije in grmičevja iz kotanje ob lokalni cesti pri Podlogu. Spominja se, da so tam še pred dvajsetimi leti kopali gramoz, zdaj pa naj bi kotanjo zasuli z zemljo iz raznih odkopov. Za kmetijstvo bo pridobiljen približno hektar zemlje, Poljšak in nekateri njegovi sodelavci pa se bodo lahko z drvmi gledi ob zapečku. (Foto: P. P.)

SAVO BODO UKROTILI, da se ne bo več razlivala po poljih. Na sliki je pogled na gradbišče pod starim mestom v Brežicah, kjer bodo dočeli nasip že požira prve kubike betona, gramoz in drugega nasipnega materiala. Z zavarovanjem levega rečnega brega bodo rešili pred poplavami okoli 1000 hektarov plodnih površin. (Foto: Jožica Teppey)

NOVO V BREŽICAH

OKOLJE, DEVETA SKRBE? Krajevne skupnosti se slabo odzivajo na zahtevo, da morajo povsod tam, kjer smeti ne odvažajo, izbrati primeren kraj za odlaganje odpadkov. Bizeljanci so se prvi dogovorili za lokacijo in jo predložili v odobritev skupščini. Kaže, da se drugod teže odločijo ali pa jim ustreza nenadzorovano odlaganje smeti, ne pomislijo pa, da s tem močno kazijo podobo okolja.

KNJIGE TUDI POPRAVLJAJO. Malokdo ve, da bi bila življenjska doba knjig za izposojajo veliko krajša, če jih v brežiški knjižnici ne bi sproti popravljali, zavijali in jih po potrebi tudi na novo zvezali. Nekateri so že tako izdelane, da jih komaj še za silo skrpajo. Gre predvsem za obvezno čtivo, za katero ni ponatisov. Učenci so srečni, da knjigo dobijo, pa čeprav manjkajo v njej cele strani.

IZKORISTILI BODO ZIMSKI ČAS. Mladi kmetovalci bodo imeli že letos priložnost za dopolnilno izobraževanje. Ponuja jim jo Delav-

ska univerza v Brežicah. Priredila bo seminar in jih na njem seznanila z novostmi pri obdelovanju vinogradov, polj in sadovnjakov, prihodnje leto pa bo verjetno odprla oddelke kmetijske šole in tako omogočila mladim obvladati novosti, ki jih prinaša sodobno gospodarjenje v kmetijstvu.

NOVA INTERESNA SKUPNOST? Zamisel za ustanovitev občinske skupnosti za cestno dejavnost bo verjetno v kratkem dobila pristaše tudi v brežiški občini. Izvršni svet je že imenoval iniciativni odbor, katerega predsednik je Stane Ilc. Ta odbor bo pripravil predlog za novo samoupravno organiziranost in možnost za njeno delovanje znotraj komunalne interesne skupnosti.

ZA LUČ PO TISOČ DINARJEV VSAKA HIŠA. V Dečnih selih vaščani postavili sedem svetilk skozi naselje. Investicija je vredna 1,1 milijona dinarjev. Kabel je prispevalo Elektro Krško, vse ročno delo pa so opravili krajinj prostovoljno že lansko jesen.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Tudi lani na čelu uspešnih

Komet posluje že več let dokaj uspešno — Boljši lanski rezultati v precejšnji meri plod večje produktivnosti — Dosegajo nemške norme — Letos večji izvoz

Tako kot že več let nazaj velja tudi za poslovanje Kometa v lanskem letu, da je bilo eno najboljših v metliški občini. Čeprav se niso znani vsi natančni kazalci poslovanja, je moč trditi, da je ta delovna organizacija, ki zaposluje 445 ljudi, v glavnem žensk, tudi uspešno noslovala.

O tem govore tudi tile podatki: dohodek je v primerjavi z letom 1980 porasel za 43 odstotkov, čisti dohodek za 37 odst., ostanek čistega dohodka pa kar za 60 odst. V Kometu priznajo, da gre del tega povečanja na račun višjih cen v lanskem letu, vendar res le del, saj so se lani cene njihovih proizvodov povečale povprečno za 19 odst.; povedati pa je treba, da so vse te rezultate dosegli tako rekoč z enakim številom delavk kot v letu pred tem. V glavnem gre torej to povečanje na račun večje produktivnosti. Res pa je, da so v lanskem letu prodali tudi nekaj več izdelkov, ki so jih naredili v letu pred tem, torej, da so se zmanjšale zaloge. Vsekakor pa velja, da je bila proizvodnja v lanskem letu za 6 odst. večja kot v letu pred tem.

Več kot polovica proizvodnih zmogljivosti Kometa dela za izvoz; v glavnem za tako imenovani „lohn posel“, kjer dosega visoko postavljene nemške norme, pa tudi primerno kakovost. Medtem ko izdelujejo za domači trg v glavnem nadržke in steznike, pa delajo za izvoz tudi druge konfekcijske izdelke.

Vendar se je v lanskem letu izvoz na konfektibilno tržišče v primerjavi z letom 1980 za petino zmanjšal in je znašal 34,6 milijona dinarjev; na klirinško se je povečal za 64 odst. in je bil vreden 20,2 milijona dinarjev; lani je Komet uvozil za 24 milijonov dinarjev reprodukcijskega materiala, kar je slaba četrtina več kot v letu pred tem. Vendar je treba povedati, da znaša pokrivanje konvertibilnega uvoza s konvertibilnim iz-

vozom 145 odst. Klirinški izvoz se je povečal predvsem zato, ker zaradi pomanjkanja materiala niso mogli izpolniti pogodb za leto 1980 in so precej tega dela opravili lani. Za letos načrtujejo, da bodo izvoz na konvertibilno tržišče za 35 odst. povečali, na klirinško pa za četrtino zmanjšali; pokrivanje uvoza z izvozoma naj bi bilo letos 155-odstotno.

A. B.

SREČANJE Z DUHOVNIKI

Prejšnji torek je Socialistična zveza v Metliki pripravila srečanje in pogovor z duhovniki iz občine. Na srečanju so ugotovili, da so odnosi med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi dobri, korektni in da si obe strani prizadevata za čim boljše nadaljnje sodelovanje.

POSVET Z DIREKTORJI

Na nedavnem posvetu z direktorji, ki ga je sklical metliški izvršni svet, je beseda tekla o predlogu resolucije o izvajanju družbenega plana v letošnjem letu, dopolnitvi srednjeročnih planskih dokumentov, aktivnosti ob sprejemanju zaključnih računov in o razpravi v združenem delu o skupni porabi v lanskem letu in planu za letos.

Kmetovati ali ne, to ni vprašanje

„Zemlje ne sme zarasti grmovje,“ pravi polkmet Janez Galovec — Težave z gorivom

Janez Galovec iz Krasince je eden od 1.700 polkmetov v metliški občini. Kot kooperant kmetijske zadruge se ukvarja v glavnem z živinorejo.

„Z ženo sva oba v službi, jaz v Novoteksu, ona v Beti, starši so pa doma. Imamo 6 hektarjev zemlje, od tega 5 ha obdelovalne. Redimo štiri krave, mleko pa seveda oddajamo. Poleg mleka pridelujemo za prodajo krompir, zase pa še vedno ostalo,“ je povedal Galovec. Pravi, da o tem, ali se spleča zemljo obdelovati ali ne, sploh ne razmišlja. „Moramo jo obdelovati, menda je ne bomo pustili, da jo bo grmovje zaraslo, to bi bil greh pa še ljudje bi se vsakemu takemu smejali. Res pa je, da je življenje polkmeta naporno.“

Oba z ženo delava v izmenah, jaz tudi v nočni, na kmetiji se pa samo nič ne naredi.

Tako kot precej kmetov ima tudi Galovec traktor in več priključkov. „Zadnje mesec je težko z gorivom za traktor. Čeprav sem kooperant in imam naročilnico zadruge za 200 litrov nafte že od septembra, te količine doslej nisem mogel dobiti. Zaradi pomanjkanja nafte nam je dajajo le toliko, kolikor je gre v rezervoar, to je manj kot 50 litrov; nam pa je nerodno za vsako hodit v Metliko po gorivo, še posebno pozimi. Na leto porabim 3 do 4 sode nafte, se pravi 600 do 800 litrov.“

Galovec je povedal, da imajo na Krasincu strojno skupnost, za ustanovitev katere so dali pobudo tamkajšnji čisti kmetje. „Stirje, pet kmetov skupaj smo kupili razne kmetijske stroje: sadilnice za krompir in koruzo, škroplilnico, cisterno za gnojnico in druge; tiste stroje, ki jih kmet vsak dan rabi, pa ima vsak svoje.“

A. B.

KOTALKE NAMESTO SMUČI — Pravkar minule zimske počitnice so bile v resnici bolj spomladanske. O snegu ne duha ne sluha, zato so si deklice prejšnjo sredo v Črnomlju Pod lipo na noge privezale kotalke namesto smučí. No, s prvim soljskim dnevom pa je zima pokazala, da se še ne da.

SEZNANITI STARŠE

Na skupni seji sta se pred dnevi sestala center za mladinske delovne akcije in center za obveščanje in propagando pri OK ZSMS Črnomelj; govorili so v glavnem o pripravah na letošnje mladinske delovne akcije. V okviru priprav bodo na osnovnih in srednjih šolah v občini pripravili razstave o mladinskem prostovoljnem delu in o tem prikazali nekaj kratkih filmov. Tako razstave kot filmi bodo namenjeni ne samo mladini, ampak tudi njihovim staršem. Na seji so podprli stališče, naj se učencem prvega letnika usmerjenega izobraževanja udeležba na delovni akciji ne bi štela kot delovna praksa, medtem ko se v višjih letnikih lahko.

SPOSOJENO TRNJE

Preglasno korakate, ne sliši se pohojenih!
(Iz MLADOSTI)

Delo, množičnost in tradicija

AMD Bela krajina uspešna tako na vzgojnem kot na športnem in drugih področjih — Doslej 23 dirk — Usposobili več kot 7.000 voznikov motornih vozil

Letos bo Avto-moto društvo Bela krajina proslavila 35-letnico svojega uspešnega delovanja. AMD Bela krajina ni samo eno najstarejših povojnih društev v črnomaljski občini, ampak ves čas tudi eno vsestransko najbolj dejavnih in s 1.260 člani tudi najbolj množično in njeno delovanje zajema celotno Belo krajino.

O pomenu tega društva dovolj pove že samo podatek, da je v teh letih avto šola, ki deluje v okviru društva, usposobila več kot 7.000 voznikov motornih vozil. Že dolga leta društvo vsako pomlad in jesen organizira javne tribune in predavanja s področja varnosti v cestnem prometu v večjih krajevnih skupnostih.

Pred devetimi leti so organizirali prvo dirko v moto krosu in v tem času je društvo na tem športnem področju doseglo odlične uspehe. Do sedaj so pripravili 15 dirk za državno in republiško prvenstvo ter osem mednarodnih tekmovanj; letošnje prvomajske mednarodne dirke se bodo udeležili tekmovalci iz šestih držav. Mladi člani AMD Bela krajina so se razvili v odlične tekmovalce in v moto-

krosu dosegli izvrstne uspehe. Tako je bil Božo Štukelj v kategoriji do 50 kubičnih centimetrov dvakrat državni prvak, v tej kategoriji je bila AMD Bela krajina tudi ekipni državni prvak, v svojih vrstah pa imajo tudi drugouvrščenega z državnega prvenstva in republiškega prvaka ter več mladih obetajočih tekmovalcev.

Tako za organizacijske kot športne uspehe društva so v prvi

vrsti zaslužni delavni člani; več kot 200 jih redno deluje v raznih odborih, komisijah, krožkih in drugje, najaktivnejši pa so gotovo športni funkcionarji, teh je kar 76.

V naslednjih letih namerava društvo razširiti prostore avto šole, še obogatiti dejavnost krožkov, prizadevalo si bo, da bi v Črnomlju čim prej zgradili prostore za tehnični pregled vozil. Do konca tega srednjeročnega obdobja naj bi bilo kar polovica vseh voznikov motornih vozil včlanjenih v AMD Bela krajina.

A. B.

Pohvala dala spodbudo

Pred člani ZK veliko nalog — Dobro delo krepi zaupanje ljudi v Zvezo komunistov — V večini OO nova vodstva

Tako na zadnji seji komiteja kot na posvetu s sekretarji osnovnih organizacij Zveze komunistov v metliški občini je beseda tekla o aktualnih nalogah komunistov v občini. Po programsko-volilnih sejah v decembru in začetku januarja pripravljajo osnovne organizacije akcijske programe, pri izdelavi katerih upoštevajo tudi usmeritve delovne skupine CK ZKS, ki je obiskala metliško občino.

Ugodne ocene te delovne skupine o delovanju ZK v občini in kasneje predsednika Popita so za metliške komuniste vsekakor dobra spodbuda. Z ugotovitvami pa je treba seznaniti vse delavce. Sedaj v občini potekajo intenzivne predkongresne priprave, v začetku prihodnjega meseca pa bo programsko-volilna seja občinske konference Zveze komunistov.

Veliko nalog čaka komuniste v okviru aktivnosti v razpravah o za-

ključnih računih, pri sprejemanju letnih gospodarskih načrtov, planiranju, skratka pri uresničevanju ciljev gospodarske stabilizacije. V tem mesecu bodo potekale razprave o poročilih o lanskoletnem gospodarjenju v metliški občini, o čemer bodo poročila pripravile tudi interesne skupnosti.

Tudi na področju idejno-političnega usposabljanja čaka komuniste precej nalog; tako je treba čim bolj usposobiti nova vodstva OO ZK, saj ima v več kot polovica od 36 osnovnih organizacij nova vodstva, zato bodo pripravili seminar za sekretariate OO, izvedli pa bodo tudi druge oblike idejno-političnega izobraževanja.

Skratka, v občini si prizadevajo, da bi slehernega člana Zveze komunistov čim bolj tvorno vključili v prizadevanje za uresničitev številnih nalog. To bo, poudarjajo, tudi najboljše priprava na kongrese, tako se bo tudi krepilo zaupanje ljudi v Zvezo komunistov.

POVSOD SO JIH VESELI — Mešani pevski zbor Beti, največji v Beli krajini sploh, nastopa na številnih prireditvah v občini. Pod vodstvom pevovodje Franca Mileka je zbor dosegel visoko kakovostno raven in vsak njihov nastop privabi številne ljubitelje zborovskega petja.

SPREHOD PO METLIKI

SAMO DA FILM MALCE DIŠI po pornografiji, se v kulturnem domu tare gledalcev, ki jih sicer ni nikoli videti pri filmskih predstavah. Tako je bilo pred kratkim, ko so vrteli Emmanuela. Ljudi je bilo toliko, da so morali znositi v dvorano dodatne stole, najbolj željni golote in vsega, kar človek navadno počenja gol, so se zrinili celo v projekcijsko kabino, najbrž meneč, da bodo vsaj malce deležni vsega, kar se bo odvijalo na platnu. Kaj hočemo: vsakdo si želi, česar mu manjka.

ČLANI METLIŠKE FOLKLORNE SKUPINE IVAN NAVRATIL pa si belijo glave s problemi, ki sicer niso takšni, da bi se človek zavoljo njih metal po asfaltu. Letos nameravajo namreč nastopiti tudi v Zahodni Nemčiji in zdaj tuhtajo, kje bodo staknili denar za pot tja in nazaj. Obrnili se bodo na

združeno delo, o katerem zadnje čase beremo, da mu ne gre slabo. Upati je torej, da bodo finančniki razvezali mošnje in odšteli nekaj milijonov, ki bodo potrebni za plačilo avtobusa ali vlaka. Nekaj cvenka pa bodo zaslužili folkloristi in tamburaši tudi sami.

VSE KAŽE, da je nastopila sezona plesov, predvsem mladinskih. Tako je skrbel na Lokvici za srbeče pete trio Štefanič, skupina, o kateri še nismo veliko slišali, a je v suši ansamblov dobrodošla. Odkar so prenehali razsajati novovalovci, ki so se šli punckovce, je Metlika z ansambli bolj rečna, če odmislimo Bele breze, fante, ki sopajo popevke in narodnozabavne melodije. Nič ne bi bilo hudega, če bi povabili Bele breze v hotel Bela krajina, da ne bi bilo ob sobotah v mestu tako hudičevo dolgočasno.

metliški tednik

Prireditve za praznik

V Semiču nova poslovno-stanovanjska stavba, v Starem trgu začetek gradnje obrata Uniorja iz Zreč

Prireditve v okviru praznovanja praznika občine Črnomelj so se začele že prejšnji ponedeljek z otvoritvijo 5. tedna jugoslovskega filma in razstave filmski plakat. V torek, 16. februarja, so v Črnomlju slovesno podpisali družbeni dogovor o ustanovitvi glasila za delegate in občane. Včeraj dopoldne je bil posvet o razvoju drobnega gospodarstva v črnomaljski občini, zvečer pa so v Črnomaljskem gasilskem domu odprli razstavo obrti. Na slovesnosti v centru srednjih šol so novospreditim članom Zveze komunistov podelili izkaznice, slušateljem občinske politične šole pa spričevala.

Danes ob 12. uri bodo v Semiču odprli novo poslovno-stanovanjsko stavbo, v kateri bo prostore dobila tudi tamkajšnja pošta. Kot je že v navadi, bodo slavnostno akademijo ob 19. uri v črnomaljskem kulturnem domu pripravili gostje iz pobratene občine Duga Resa.

Jutri, na dan praznika, bo ob 9.30 v kulturnem domu slavnostna seja občinske skupščine in izvršnih organov družbenopolitičnih organizacij ter interesnih skupnosti, ob 12. uri pa bo v Starem trgu slovesnost ob začetku gradbenih del za obrat tovarne Unior iz Zreč.

V počastitev praznika je bilo oziroma bo tudi več športnih prireditev. Tako so se v nedeljo tradicionalnega turnirja v streljanju z zračno puško udeležili strelci iz Duge Rese, Velike Klauše, Ozlja, Trebnjyga, Metlike, Novega mesta in Črnomlja. V soboto bo v športni dvorani v Loki tekmovanje v namiznem tenisu, popoldne pa bodo na slovesnosti podelili plakete TKS Črnomelj, Bludokve značke in pokale za uspehe v lanskem letu. Semiška Iskra pripravlja za nedeljo, 21. februarja, šahovski turnir, v četrtek, 25. februarja, pa bo v črnomaljski športni dvorani tekma v malem nogometu med „zlato selekcijo“ in ekipo Beltove Livarne.

ČRNOMALJSKI DROBIR

TUDI MLADI — Skrb za čim boljše informiranje pa očitno ni samo domena starejših, naj bojo to modri občinski možje ali pustni prestarji. Tudi črnomaljski mladinci so sklenili, da bodo izboljšali svoje informiranje. Poleg mladinskega glasila Tiri naj bi poslej izdajali sprotne informacije, ki bodo mlade seznanjale z novicami o delovanju mladinske organizacije. V ta namen bodo pripravili mladinsko novinarsko šolo.

OJ PREDPUST, TI ČAS PRE-SNETI — Da se navade (in zablude) od Prešernovih časov sem niso na tem področju kaj prida spremenile, se je dobro videlo tudi v zadnji predpustni soboti, ko je bilo po mestu in okolici nenavadno veliko fantovčin in deklisčin. Pust je pač čas norčij, marsikatera predpustna ljubezen pa tudi.

PRIVLAČNI FILMI — Zadnji teden jugoslovskega filma v Črnomlju je znova potrdil, da je v tem mestu veliko ljudi, ki si radi ogledajo dober film. Med gledalci, ki so dan za dnem polnili kinodvorano, je bila kakšna tretjina takih, ki sicer ne hodijo v kino.

ENI IN DRUGI — Letos sta občinski praznik in pust precej skupaj, Črnomaljsko pustno društvo Presta, ki zadnja leta pripravlja pustne sprevode skozi mesto, bo v letošnjem pokazalo tudi toliko časa objubljanu radijsko postajo. Da pa kljub temu informiranje ni zapostavljeno, so pokazali občinski možje, ki so slovesno podpisali družbeni dogovor o ustanovitvi občinskega glasila za delegate in občane.

Črnomaljski poročevalec

V bodoče bolje pripraviti volitve

Tako so menili na temeljni kandidacijski konferenci v Kočevju - Iz posameznih podjetij, panog ali ustanov (pa tudi občin) preveč kandidatov, iz drugih premalo ali nič

V pripravah na sedanje volitve smo marsikaj zamudili, oz. opravili površno, za bodoče, se pravi čez štiri leta, pa se je treba bolje pripraviti, so ugotovili na temeljni kandidacijski konferenci za območje mesta Kočevje, ki je bila 9. februarja. Podobna ugotovitev je veljala že za volitve pred štirimi leti.

Delegati so potrdili predlagane kandidatne liste za člane raznih delegacij, pa tudi kandidate za vodilne dolžnosti v občini, republiki in zvezi. Kljub temu so imeli več pripomb in kritik.

Te pripombe bi kazalo v bodoče upoštevati. Ni prav, da se eno ime pojavi v ožjem izboru za najodgovornejšo dolžnost v občini celo do štirikrat, saj je v občini dovolj sposobnih ljudi. Ni prav, da so možni kandidati le iz nekaterih okolij, iz drugih jih pa sploh ni. Predsednik društva invalidov Mile Opačič (ki je bil kasneje določen za delegata za prvo sejo občinske kandidacijske komisije) je povedal, da je njihovo društvo evidentiralo 32 možnih

Ugotoviti znamo

Zatakne se pri reševanju

Uresničevanje ustave, zakona o združenem delu in drugih sistemskih zakonov je bila temeljna usmeritev delovanja kočevskih komunistov v zadnjih štirih letih. Tako ugotavlja poročilo o aktivnostih občinske organizacije ZK Kočevje za programsko-volilno sejo občinske konference ZK, ki bo to soboto.

Poročilo samokritično ugotavlja, da so bili doseženi uspehi pri sprejemanju samoupravnih aktov in sklepov ter organiziranosti; premalo pa je bilo narejenega za vsebinsko uveljavljanje zakona o združenem delu v življenju. Same organizacijske spremembe še ne zagotavljajo samoupravljanja.

Nadalje ugotavlja poročilo, da SIS niso opravile v celoti svoje vloge. Tudi delo komunistov v raznih okoljih, organih in organizacijah ni bilo vedno uspešno. Tudi uveljavljanje odgovornosti šepa. Pomankljivost še ugotovimo, odpravimo pa je ne, oz. krivca ne kaznujemo. Tudi vprašanje zaupnice posameznim odgovornim delavcem se pogosto obravnava v nasprotju z načeli politike ZK.

Poročilo torej ni "lakirano" in bolj kot podobna poročila drugih organizacij stvarno ocenjuje položaj. Ima pa pomankljivost, da ne pokaže rešitve, izhoda. Tega naj bi našli v osnovnih organizacijah in delegatih naj bi možne rešitve povedali na seji konference. Tako je mnenje občinskega vodstva, ki mu ne kaže oporekati.

J. PRIMC

kandidatov za delegate, vendar sta se med kandidate "uvrstila" le dva; osnovna organizacija ZK njihovega terena pa je evidentirala 21 možnih kandidatov, vendar sta na kandidatsko listo prišla tudi le dva, in je poudaril, da se mu to ne zdi prav.

Delegat Stane Jarm je menil, da je na listah premalo prosvetnih delavcev. Spet drugi so ugotovili, da so na najodgovornejših položajih v občini kar štiri prosvetni delavci, kar je preveč, in bi jih moralo biti več iz gospodarstva. Stane Jarm je menil, da so nekateri res že pred več ali manj leti odšli na te odgovorne položaje, a so za prosveto zelo verjetno izgubljeni in prosvetni delavci jih niti nimajo več za svoje, ker se noben ni vrnil v njihove vrste in kaže, da se tudi ne bo. Delegati so nadalje ugotovili, da marsikje ni bilo opravljeno evidentiranje (sindikalne organizacije in organizacije SZDL) niti za možne kandidate za delegate v občini niti za odgovorne dolžnosti v republiki. Predstavniki vodstev političnih organizacij so ob tem valili krivdo na "bazo", ker ni izpeljala evidentiranja tako, kot so od njih pisмено in ustno zahtevali; delegati iz baze pa so menili, da gre za krivdo vodstev političnih organizacij, ki niso ustrezno ukrepala v tistih osnovnih organizacijah, iz katerih niso dobili poročil, da so

izvedli evidentiranje. Upravičeno so kritično obsodili tudi odnos do evidentiranja za odgovorne dolžnosti v republiki in zvezi, saj je bil za te dolžnosti evidentiran v občini le en možni kandidat. Med to razpravo je delegat Anton Križ, ki je tudi član ZZZB, vprašal (podobno, kot so člani ZZZB NOV storili že na nekaj prejšnjih sestankih): "Kje so naši komandanti?" s čimer je menil, da bi lahko partizanske komandante evidentirali za nekatere (odgovorne) dolžnosti v republiki in zvezi. Pri tem je omenil imeni narodnih herojev in generalov Jožeta Ožbolta in Andreja Cetinskega-Leva.

J. PRIMC

KULTURNI CENTER

Na zboru delavcev na novo ustanovljenega Kulturnega centra Kočevje, ki je bil minul teden, so izvolili za predsednico zbora Franjo Virant, za v. d. vodje tega centra pa Emo Štrumbelj. V novi center so se pred kratkim z odločitvijo na referendumu združili Ljudska knjižnica, Pokrajinski muzej in Kino Jadran. Novi kolektiv šteje skupaj le 9 članov. Na zboru so sklenili, da je treba pripraviti vse potrebno za registracijo novega centra, razpisati mesto direktorja itd.

Živahno v spomin Prešernu

Prireditve skozi ves februar

Na Kočevskem je ves mesec februar posvečen slovenskemu kulturnemu prazniku. Večina prireditev je že bila, nekatere pa še bodo.

Prva je bila že kar 1. februarja. Takrat je v Šeškovem domu v Kočevju gostovalo Mestno gledališče ljubljansko s komedijo Marcela Aymeja "Clerambard". 4. februarja je imel prof. Miloš Humeč v Ljudski knjižnici predavanje "Popotovanje po tropskih otokih". 5. februarja je bil v Zeljnah literarni večer, na katerem sta brala svoja dela domača književna ustvajalca Peter Vovk in Rudi Mohar. Ob te priložnosti sta nastopila harmonikar Cveto Križ in nonet "Rog" iz Zeljn.

V sredo, 10. februarja, so v Likovnem salonu v Kočevju odprli razstavo del, predvsem jugoslovanskih krajin, slikarjev Franca Klemenčiča (1880-1961) in Frana Zupana (1887-1975). To je pravzaprav razstava slik iz stalne zbirke ljubljanske Narodne galerije. Odprta bo še do 28. februarja.

V petek, 12. februarja, je bil v Šeškovem domu koncert moškega pevskega zbora Kočevje. Dirigiral je Peter Klun.

Danes, 18. februarja, bo ob 19.30 v Šeškovem domu predstava Slovenskega narodnega gledališča iz Trsta. Nastopili bodo z delom Ferda Kozaka "Punčka".

Jutri, 19. februarja, pa bodo v Kočevski Reki odprli razstavo del

kočevskih likovnikov slikarja Rada Megliča in kiparja Matije Glada. Odprta bo do 24. februarja.

Ponavljamo stare napake?

Tako se sprašuje delegat Stefan Kolenc

"Analiza je pokazala, da je naša delegacija za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine Kočevje kar dobro delala," pravi

Štefan Kolenc, upokojenec, delegat KS Kočevje - mesto, prej sekretar, zdaj pa namestnik sekretarja osnovne organizacije ZK Šeškov teren, član krajevnice konference SZDL, delegat v SIS za vodno preskrbo itd.

Tako so v svojem mandatnem obdobju dosegli, da se je začela in že skoraj končala posodobitev ceste Kočevje-Dvor in posodobitev Ljubljanske ceste v Kočevju. Sestanki delegacije so bili v glavnem sklepčni.

Štefan Kolenc

"Naš teren šteje okoli 1000 prebivalcev. Sekretariat naše OO ZK je skupno s terenskim odborom SZDL že lani poleti evidentirati 104 občane kot možne kandidate za letošnje volitve. Evidentirali smo take, za katere vemo, da so pripravljene delati in da so tudi razgledani. Upoštevali smo tudi, da smo sorazmerno zastopali člane raznih organizacij pa tudi mladino, ženske in vodstvene delavce v OZD. Presečna pa me, da je koordinacijski odbor pri SZDL pri izdelavi kandidatne liste izpustil veliko starejših, a izredno aktivnih evidentiranih z naše liste, tudi take, ki so v sedanjem mandatnem obdobju dobro delali. Tako so izpadli trije rezervni vojaški starešine, 4 člani ZZZB in več komunistov. Seveda so tudi iz teh organizacij tovariši ostali na kandidatski listi. Po moji sodbi so ostali predvsem taki, ki so bolj malo aktivni. Zato sklepam, da se bodo nekatere stare pomankljivosti spet ponavljale."

Delegati nimajo dovolj vpliva

"Delegati nimamo posebnega vpliva na odločitve skupščin SIS. Naše pripombe so redke. Sprejemamo v glavnem take sklepe, kot so bili predlagani v materialu, ki smo ga dobili za sejo."

Tako meni Janez Merhar, ki je vodja združene delegacije v tozdu Inles Ribnica za zbere uporabnikov v samoupravnih interesih skupnosti za zaposlovanje, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, telesno kulturo, otroško varstvo in socialno skrbstvo.

"Sodražani so imeli na primer veliko pripomb in zahtev v skupnosti otroškega varstva, ker bi radi nov vrtec. Doslej jim še ni uspelo. Lažje pa smo zgradili v Ribnici plavalni bazen, vendar ga pa ne uporabljamo."

Janez Merhar

V združeni delegaciji je 14 delegatov, v posameznih skupščinah pa imajo po eno delegatsko mesto. Za vsako sejo dobe le po en izvod materiala.

"Na prvo sejo delegacije so od 14 delegatov prišli le trije. Slučajno sem dobil gradivo kar za tri: seje skupščin in tako je vsak dobil material za eno skupščino. Potem smo kar določili stalne delegate za posamezno SIS. Izbrali smo bolj resne. Najpogosteje pa sem moral na sejo kar sam. V tednu dni ali nekaj več se običajno vrsti seje vseh SIS. Takrat bi morali delegati delati le na teh vprašanih in delno zanemariti proizvodnjo."

Ob zaključku je še povedal, da povratnih informacij ni; da o materiali preobširni; da za razpravo o gradivih SIS ne sklicujejo posebnih sestankov v volilci, pač pa jih včasih vsaj delno le obravnavajo z volilci skupaj z drugimi zadevami.

V Dolenji vasi plešejo

Razen folklore še vaje za standardne in disko plese

Daleč naokoli je znano, da Dolenjevaščani prizadevno delajo na kulturno-zabavnem področju, in to v okviru svojega KUD "France Zbašnjak". Pri tem KUD že pet let uspešno dela folklorna sekcija, ki jo vodi Cveto Križ iz Kočevja. Skoraj ni večje prireditve na ribniškem območju, da na njej ne bi slišali Cvetove harmonike in videli mladih "Lončarjev", ki plešejo v nadornih nošah.

Mladinska organizacija iz Dolenje vasi pa je v začetku februarja organizirala v sodelovanju z ribniško vojaško enoto plesne tečaje. Tako so mladinci že utečeno sodelovanje z vojniki na področju športa in kulture razširili še na ples. Plesni tečaj namreč vodi plesni učitelj Dragan

Simonovič iz Beograda, ki služi zdaj vojaški rok v Ribnici. Tečaj bo trajal vse do maja, se pravi dobre tri mesece, na njem pa se bodo mladi naučili standardne in disko plese.

Mladi Dolenjevaščani menijo, da bo ples še bolj zbližal mladino s tega območja in jo hkrati pritegnil k ostalemu mladinskemu delu. Mladinska organizacija v Dolenji vasi šteje namreč kar 130 članov, med katerimi pa jih komaj petina sodeluje pri raznih delih.

M. GLAVONJIČ

SPOSOBJENO TRNJE

V pomanjkanju papirja bomo izdajali tudi ustne časopise. (Iz ASA)

Več živine, manj dela

Tuje izkušnje prilagojene lastnim potrebam

Kmet Franc Andoljšek iz Velikih Poljan jsicer star že 80 let, pa se je kljub temu odločil, da bo v sodelovanju s sinom Jožetom, ki je kmetijski inženir, in kmetijsko zadrugo Ribnica uredil sodoben hlev za 30 glav živine.

Danes je hlev že pod streho, dokončan bo do konca tega leta, napolnjen z živino pa v letu 1983. Tudi silos je že do polovice narejen.

V hlevu ne bo molznic, ampak mlada pitana živina, ki bo prosta v štirih boksih (v vsakem bo prostora za 8 glav). Živina bo na rešetkah in kidanje gnoja ne bo potrebno, živina pa bo kljub temu čista. Tudi krmila se bo živina v glavnem sama, saj bo pozimi lahko hodila sama v silos jest, poleti pa bo na paši. Seveda bodo v hlevu tudi napajalniki.

Sin Jože Andoljšek pravi: "Takah hlevov pri nas še ni veliko, oz. je le nekaj podobnih. Naš je izdelan bolj po moji zamisli, saj smo koristno izrabili celo nagib zemljišča. Dohodek bo v začetku majhen. K temu bo pripomogla tudi stalna dražitev sena, saj je cena porastla že od 1,50 din z kilogram na 4 din. Če ne bo hkrati porastla tudi cena

pitani živini, se pitanje ne bo splašalo, čeprav je hlev še tako sodoben. Morda bo le nekoliko bolj v kasnejših letih, ko bomo vse potrebno seno pridelovali na domači kmetiji."

J. PRIMC

Jože Andoljšek: "Zdaj redi oče pet glav živine, ko bo hlev dograjen, pa jih bo 30. Hlev bo najmodernejši, kakršne sem videl v Avstriji in Italiji, pri nas pa le na Planini pri Sernici, podoben manjši hlev pa še na Gori nad Sodražico." (Foto: Prime)

Tudi za šivilje topla malica

Uspešno delo sindikata v majhnem kolektivu - Utrditi samoupravljanje

V ribniški občini se nadaljuje občini zbori osnovnih organizacij sindikata. Trajali bodo predvidoma do konca meseca, le v izjemnih primerih pa bodo še v marcu.

V "Šivalnici" v Loškem potoku, ki je obrat Bombažne tkalnice in predilnice Tržič, so ugotovili, da je njihova sindikalna organizacija dobro delala. Njihova osnovna organizacija je tako organizirala razprave o vseh samoupravnih aktih, ki so jih sprejemali v okviru tozda in delovne organizacije. Bila je tudi pobudnik za doseganje večje produktivnosti in s tem tudi socialne varnosti delavcev. Uspešno se je vključevala v delovanje delegacij. Delo te osnovne organizacije sodi med boljše v občini.

V programu bodočega dela so zajeli še nadaljnje utrjevanje samoupravljanja pa tudi še tesnejše sodelovanje s krajevno skupnostjo. Posebne programe imajo za delo na področju športa in rekreacije. Še pred leti delavci tega kolektiva sploh niso odhajali na letni dopust, zdaj jih vedno več letuje na morju.

Največji uspeh kolektiva pa je, da bo končno le uspelo zagotoviti

KOMUNALA: VEČ DISCIPLINE

Potrebna bo večja delovna disciplina, posamezniki pa bodo morali spremeniti svoj odnos do strojev, naprav in orodja, se pravi do osnovnih sredstev. To so ugotovili na občnem zboru osnovne organizacije sindikata "Komunala" Ribnica. Sindikalna organizacija razpravlja o vseh predlaganih pomembnih odločitvah v delovni organizaciji in daje nanje pripombe. Dobro so poskrbeli tudi za letovanje članov kolektiva na morju.

tople malice. Prostore za jedilnico in drugo, kar je v zvezi s tem potrebno, so si v glavnem že uredili. S potoškim tozdom Inlesa pa so se dogovo-

rili, da bodo od 1. marca dalje inlesovci kuhali za člane kolektiva "Šivalnice" tople brokce.

J. S.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ - V prostorih doma JLA v Ribnici je bila pred kratkim odprta razstava fotografij članov skupine "Solt" iz Ljubljane. S svojimi deli so se predstavili avtorji: Peter Kosmač, Oskar Dolenc, Dragan Arrigler, Tone Stojko, Marjan Smreke, Mitja Vidmar, Janez Bogataj, Miroslav Zdovec, Miško Kranjec, Lado Jakša, Janez Korošič, Marjan Dobovšek, Zoran Vogrinčič, Tihomir Pintarič, Tomaž Brivelj, Božidar Dolenc, Bojan Arrigler, Fran Vršnik in Dragotin Horvat.

POPRAVLJAJO VODOVOD - Vodovodna skupnost Sušje bo letos kasirala po 150 din vodarine na občana, na glavo živine in na avtomobil. Tako zbrani denar bodo porabili za obnovo svojega vodovoda, in sicer za odsek od Vinic do Zapotoka. Lani so tudi obnovili svoj vodovod, in sicer od Vinic do Sušja. Denar za hankso obnovo so zbrali člani te vodovodne skupnosti sami, in sicer skupno kar nad 300.000 dinarjev.

KMALU SE ENA IGRA - Mladi iz Dolenje vasi tesno sodelujejo s svojo krajevno skupnostjo, se pravi tudi s starejšimi občani. Skupno so pripravili že več igr. Z zadnjo, "Glavnim dobitkom", so gostovali tudi v Ribnici in Kočevski Reki. Zvedeli smo, da študirajo še eno igro, s katero se bodo v kratkem predstavili. Razen tega so mladi iz Dolenje vasi organizirali to zimo smučarske izlete na Koblo in Zatrnik.

Zakaj tako rad hodiš na roketne tekme? Ker le tu lahko tulim, skačem, trobim in celo psujem, pa me ne bo nič proglasil ne za nekulturnega občana in ne za pop pevca.

DROBNE IZ KOČEVJA

FILATELISTI ZA DAN ŽENA - Zbiralke znanih filatelističnega društva Kočevje (članice, mladinke in pionirke) bodo za dan žena pripravile samostojno razstavo. To bo prva tovrstna samostojna razstava

Kaj praviš na to, da Ljubljanske mlekarne odkupujejo naše mleko s tolsčobno stopnjo 4,2 po 10,75 din, posneto mleko s tolsčo 2,8 pa prodajajo po 13,35 din?

Molzejo kmeta in potrošnika, pa imajo kljub temu izgubo!

filatelisk v Sloveniji, kajti društva v drugih krajih in celo v večjih mestih nimajo toliko zbiralk, da bi lahko priredila samostojno razstavo. Kočevke bodo prikazale zbirke znanih z likom Tita in še z motivi narodnih noš, zlatnine, športa, cvetlice in še druge.

BOJ ZA KAVO IN POMARANČE - Naskok na trgovine je silen, kadar imajo kavo in toaletni papir. Pralnega praška je dovolj. Zato pa je naval na pomaranče, ki jih bo verjetno tudi kmalu dovolj. Opažamo, da se po trgovinah prerojava vedno isti in celo tekajo iz trgovine v trgovino, da si tako nabirajo zalogo. Imajo pač čas. Tistim, ki res delajo, se bolj redko ponudi priložnost za take nakupe.

NEVARNOST ZA POŽAR - Okoli mizarske delavnice v Tesarski ulici se pogosto igrajo otroci. Deske so zunanj in notri. Tu je tudi lesna baraka. Možnosti za požar je torej več kot dovolj, in ko bo gorelo, bo težko gasiti, zganili pa se bomo najbrž vendarle.

KOČEVJSKE NOVICE

Št. 7 (1697) 18. februarja 1982

REŠETO

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

DOLENJSKI PROJEKTIVNI BIRO
NOVO MESTO, SOKOLSKA 1
URBANIZEM, PROJEKTIRANJE,
INŽENIRING

Dragi mami PEPCI MRGOLE iz Zbur pri Smarjeti za njen 73. rojstni dan želijo vse najlepše hčerki Papca in Marica, sinova Franci in Janez, šest vnukov in pravnuk Uroš.

Dragemu možu, očetu in staremu očetu FRANCU POVSETU iz Dobindola 2. pri Uršnih selih želijo za 60. rojstni dan obilo sreče, zadovoljstva, največ pa zdravja njegovih: žena Marija, sin Franci, hčerka Marica z družinami.

Dragi in skrbni mami PEPCI BAN iz Vel. Brusnic 71 iskreno čestitke za 70. rojstni dan z željo, da bi bila zdrava in srečna v krogu svojih domačih. Otroci z družinami: Dragi mami FRANCKI JERSIN iz Jelš 6 pri Otočcu želi za 76. rojstni dan vse najboljšo, predvsem pa zdravje, vseh osem otrok z družinami, dvajset vnukov in pravnukinji Zvezdana in Maja.

V času od 4. do 10. februarja so v novomeški porodnišnici rodile: Milka Širce iz Rihpovca - Petro, Marija Bulič iz Sardinje vasi - Lidija, Ivanka Hrovatič iz Koroške vasi - Dejana, Anica Matko z Dolenjih Kamenec - Tino, Stanka Ribarič iz Kamnjanja - Dejana, Kristina Grdun - Zilij - Mirana, Vera Bartolj z Vrha - Bojana, Andreja Rifelj iz Lešnice - Mateja, Zdravka Čuk iz Črnomlja - Nino, Anica Suklje iz Metlike - Simona, Jelka Podbršček s Trške gore - Alenko, Marija Šnelj s Sela pri Dragatušu - Roberta, Jelka Ramuta iz Bojanje vasi - Tino, Vilma Vire iz Trebnjega - Nataša, Marica Gazvoda iz Konca - dečka in Slavka Matičević z Rateža - dečka. Čestitamo!

NA PROIZVODNEM DELU

Učenke prvih razredov usmerjene na izobraževanje tekstilne stroje iz Beti so te dni na proizvodnem delu, kjer ne spoznavajo samo same upravne in proizvodne organizirane, štiri delovnih organizacij, ampak tudi delajo. Proizvodno delo opravljajo Kometa, novomeškem Novoteksu in v Beti. Instruktorji so bili na njihovi prihod dobro pripravljene, izobraževalni center Beti pa je poskrbel za povezave šole s proizvodnjo. Učence srednjega programa bodo opravljale proizvodno delo dva tedna, učenke skrajšanega programa pa tri.

PRODAM 16 a vinograda in 18 a travnate površine z zidanim v Cužnji vasi pri Trebelnem. Naslov v upravi lista (598/82).

PREKLIC

MARTIN REBERSAK iz Blatnega 42, Globoko, obžalujem žaljivke, ki sem jih izrekel zoper Marijo RIBIC iz Blatnega 41, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

JOŽE SPELKO, Dol. Kot 10, Žužemberk, prepovedujem Francu Puclju iz Dol. Kota 11 pašo kokuši po mojem vrtu in hojo po mojih parcelah. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

SLAVKO KRAMŽAR, Čanje, Blanca. preklucem žalitve Rudija Bromšeta in se mu opravičujem.

BARBARA MALL, Dol. Suhadol 13, Brusnice, prepovedujem sosedu Alojzu Sašku iz Dol. Suhadola 12 pašo kokuši, hojo in vsako odlaganje odpadkov (drv) na mojem vrtu (parcelna številka 70/2). Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

JOŽICA PUNGERČAR, Radovlja 12, Šmarješke Toplice, prepovedujem Jožefi in Francu Pungercar prodajati ali oddajati karkoli iz posestva. Kdor bi kaj vzel ali kupil, ga bom sodno preganjal.

OBVESTILA

OBVEŠČAM cenjene stranke, da montiram stavbno pohištvo, stenške in stropne obloge. Obloge nabivam sam po 330 do 420 din za 1 m² (bor in smreka). Priporočam se JOŽE BASELJ, Rimska cesta 19, Trebnje.

RAZNO

Pri zahvali za JANEZA SIŠKA s Tolstega vrha, ki je bila objavljena v prejšnji številki, je bila pri zaljubljenih izpuščena hčerka Marija z družino.

STAREJŠI FANT s svojo hišo, nekaj zemlje, nekaj gozda, v bližini avtobusne postaje, želi spoznati dekle srednjih let, lahko z enim otrokom, ali mlajšo vdovo. Samo resne ponudbe pošljite pod šifro: "ZADOVOLJNA".

PROSTOR v individualni novogradnji (IV. faza) na širšem področju Novega mesta, primeren za skladišče, oddam v najem od aprila dalje. Informacije na telefon (068) 23-305 vsak dan med 16. in 20. uro.

ZAHVALA

Nenadoma nas je v 72. letu za vedno zapustila naša druga sestra in teta

ANTONIJA BEVC

iz Brezij pri Tebelnem

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom iz Brezij in Globočdolu in vsem ki so nam v težkih trenutkih pomagali ter sočustvovali z nami, pokojni podarili vence in cvetje ter jo spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi pevcem, župniku pa za opravljeni obred.

Zalujoči: brata, sestre ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 19. letu je v gorah tragično preminila naša hčerka, sestra in vnukinja

MAJDA RAJAR

študentka I. letnika fakultete za gradbeništvo iz Gor. Ponikev 21 pri Trebnjem

Ob prerani izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami, pokojni Majdi podarili vence in cvetje ter jo tako številno spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se vsem sosedom, posebej Kukušenbergerjev in Gotlibovim, Alpinističnemu odseku Novo mesto, GRS Kranjska gora, UJV Trebnje, DO in ZSMS Trimo Trebnje, DO Novoteks, OO ZSMS Ponikve, železniškemu pevskemu društvu, nekdanjim sošolcem, župniku za opravljeni obred ter pianincem za ganljive besede ob odprtem krogu.

Zalujoči: mami, ati, brata Lojze in Marjan, stari ata ter ostalo sorodstvo

2. ameriški barvni film Nekdo je ubil njenega moža. 23. in 24. 2. ameriški barvni film Mož na preizkušnji.

KOSTANJEVICA: 20. 2. ameriški film Meteor. 21. 2. jugoslovanski film Bog je umrl zaman.

NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 19. do 21. 2. ameriški barvni film Xanadu. 22. 2. slovenski film Trenutki odločitve. 23. 2. slovenski film To so gadjje. 24. 2. slovenski film: kratki filmi Ivana Marinčeka. 25. 2. slovenski film Let mrtve ptice.

SEVNICA: 19. 2. jugoslovanski film Partizanska šola - Široko je listje. 20 in 21. 2. ameriški film Peti mušketir. 24. in 25. 2. nemški film Letovanje v Grčiji.

KOMBI ZASTAVA 430 K, letnik 1978, registriran do 12. januarja 1983, prodam po zelo ugodni ceni. Kličite po telefonu (068) 75-578 v večernih urah.

ZASTAVO 101, letnik 1976, z obnovljeno karoserijo in motorjem, registrirano do januarja 1983, prodam. Avbar, K Roku 15 (Smihel), Novo mesto, telefon 22-669.

DUCATI 250, Husqvarno 250, Ami 8, neregistriran, lahko po delih, prodam. Brane Uhernik, Otočec 48.

FIAT ZASTAVA 645 AD, letnik 1979, registriran, in RENAULT 16, letnik 1971, registriran, prodam. Ogled vsak dan popoldne. Janez Kastelic, Zolja vas 36, Novo mesto, telefon (068) 22-993.

126 P, letnik 1977, registriran do 1983, zelo dobro ohranjen, in motorno žago prodam. Vinko Guštin, Križevska vas 10, Metlika. 126 P, letnik 1977, motor 1981, prevoženih 10.000 km, prodam. Pokličite na telefon 58-165.

Kmetijski stroji

ZETOR 2511, vozen, prodam. Alojz Bajc, Goli vrh 1, Raka, telefon 75-581.

PRODAM malo rabljen prečni molzni stroj in žago Stihl 0,51. Jože Grabnar, Mali kal 6, Mirna peč.

PRIKOLICO za prevoz živine, novo, prodam. Krevs, Mirna peč 109.

KOSILNICO BCS in kotel za žganje-kuho (200 l) prodam. Kastelic, Zolja vas 39, Novo mesto.

TRAKTORSKO PRIKOLICO, enosono, prodam. Slavko Vene, Pod Trško goro 21, Novo mesto, telefon 25-915.

OBRAČALNIK MARATON za kosilnico BCS in koso za traktor Ursus prodam. Matija Lasič, Otok 5, 68332 Gradac.

PRODAM

MIZARSKI STROJ Hoby, nov, kombiniran, ugodno prodam. Alojz Hosta, Sela 6, 68310 Sentiernj.

KOZOLEC prodam po ugodni ceni. Anton Hafner, Gunte 8 pri Brestanici.

PRODAM 3000 kosov nove strednje opeke Novi Bečej (Polet). Stanko Pliege, Mrtvice 44, 68273 Leskovec, telefon (069) 72-453.

HARMONIKO znamke Hohner, tri-impoltonsko, navadno, prodam. Marjan Hočevar, Gorenja vas 20, Šmarješke Toplice.

III - FI kombinacija HITACHI (2 x 40 W) z zvočniki (50/70 W - 40 hm) prodam. Telefon 23-539.

400 klanih kostanjevih obdelanih kolov prodam po zelo ugodni ceni. Vidmar, Gumberk 4, Otočec.

PRODAM radio Savica, TV panorama-polux (črno-beli), pralni stroj Gorenje, štedilnik (4 električne plošče), štedilnik na trdo gorivo. Informacije vsak dan od 15. ure dalje na telefon 23-251.

PEVSKO OZVOČENJE „H H“ (100 W) in mikrofoni „SHURE“ prodam. Informacije v oglasnem oddelku Dolenjskega lista (602/82).

ARMATURNE MREŽE (9x6) prodam. Zdinja vas 26, 68222 Otočec.

PSA novofundlanca, brez rodovnika, starega eno leto, prodam. Telefon 22-989.

GOSTINCI! Ugodno prodam malo rabljeno gostinsko opremo: točilni pult, omizje, igralne aparate. Naslov v upravi lista (604/82).

SPALNICO z jogijem, zelo ohranjeno, prodam zaradi selitve. Cena ugodna. Janez Kotar, Nad mlini 16, Novo mesto, telefon 25-724, ali 21-926.

RABLJENE PLOHE, deske in morale, ugodno prodam. Ogled od 15. ure naprej. Naslov v upravi lista (605/82).

SEDEŽNO GARNITURO Nada Meblo N. (trosed je lahko postelja) in dva fotelja prodam. Naslov v upravi lista (606/82).

VOZICEK za dvojčka (kombiniran, globoki in športni vložki). Trebur prodam. Naslov v upravi lista (607/82).

GRADBENI MATERIAL Teroterm PZ za 300 m² prodam. Vprašajte na telefon 61-020.

DROBILEC za koruzo (šrotar) Lifam prodam po zelo ugodni ceni. Senica, Obrh 11, Dolenjske Toplice.

PRODAM omaro Triglav, kotni kavč Javor, klubsko mizo in garderobne omare. Ogled od 16. do 17. ure. Matija Jeranič, Maistrova 16, Novo mesto.

PRODAM tri bele prašiče, težine od 110 do 130 kg. Martin Gazvoda, Gabrje 39, Brusnice.

TERMOAKUMULACIJSKO in KRUSNO PEČ prodam. Telefon 21-970.

PRODAM motorno žago, moped avtomatik, okopalnik, gramofon s 140 ploščami, vse v dobrem stanju. Naslov v upravi lista (608/82).

LUNINE MENE

23. februarja ob 22.13 - mlaj

BREŽICE: 19. in 20. 2. ameriški barvni film Plava laguna. 21. in 22.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

FRIZERKO z nekaj prakse zaposlujemo. Salon „JELKA“, Novo mesto.

POSTENO DEKLE z veseljem do dela v gostilni zaposlimo takoj. Pogoj dokončana osemletka. Hrana in stanovanje v hiši, ostalo po dogovoru. GOSTILNA MLAKAR, Lož 52, Stari trg pri Ložu, telefon (061) 797-052.

KV NATAKARJA sprejemamo takoj v redno delovno razmerje. Za hrano in stanovanje preskrbljeno OD 10.000 din. Oglasite se na naslov Gostilna „PRI JERNEJU“, Marko Jeršin, Pokopališka 17, Kranj - Kokrica, telefon (061) 24-134.

STANOVANJA

SOBO oddam dvema dijakinjama. Naslov v upravi lista (603/82).

Motorna vozila

R 10, registriran do septembra, poceni prodam. Naslov v upravi lista (600/82).

VW, letnik 1967, v voznem stanju, neregistriran, prodam. Cena po dogovoru. Franc Borštnar, Jeperjek, Tržišče.

126 P, letnik 1976, prodam. Jože Češnovar, Ardro 10 (Vel. Trn), Krško.

ZAPOROŽCA ugodno prodam. Panjan, Dragatuš 1, telefon 57-326.

ZASTAVO 750, letnik 1975, registrirano do 7. 2. 1983, prodam. Merica Kržan, Gubčeva 8, Brežice.

ZASTAVO 101, letnik 1975, neregistrirano, poceni prodam. Naslov v upravi lista (601/82).

ZASTAVO 101, letnik 1978, plinska naprava, dodatna oprema, prodam. Telefon 69-709 od 7. do 14. ure.

ZASTAVO 750, letnik 1972, ugodno prodam. Telefon 25-694.

ZASTAVO 750, letnik 1972, obnovljeno, registrirano do novembra 1982, prodam. Franc Jordan, Cisti breg 7, 68310 Sentiernj.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto
USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Bojan Budja, Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primo, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Ekonomska propaganda: Janko Saje, Iztok Gačnik in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 12 din. Letna naročnina 480 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 960 din - Za inozemstvo 960 din ali 23 ameriških dolarjev oz. 52 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, temeljna dolenska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglašje 220 din, za razpisne, licitacije ipd. 300 din, 1 cm na določeni, srednji ali zadnji strani 330 din, 1 cm na prvi strani 440 din. Vsak mali oglas do 10 besed 100 din, vsaka nadaljnja beseda 10 din. Za vse druge oglašje velja do preklica cenik št. 13 od 1. 11. 1981 dalje. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 - Naslov uredništva 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33 (telefon (068) 23-606 - Naslov uprave Jenkova 1, p. p. 33 tel. (068) 22-365 - Naslov ekonomske propagande in malih oglasov: Glavni trg 3, p. p. 33, telefon (068) 23-611 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom DITC, tozd Časopis Dolenjski list, oddelke grafične priprave Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, starega očeta in brata

ALOJZA MEDICA

iz Verduna 4 pri Uršnih selih

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so pokojnega v lepem številu spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in osebju pljučnega oddelka Bolnišnice Novo mesto za nego in pomoč, podjetjem Bor Dolenjske Toplice, Novoles Straža, Pionir Novo mesto, Gozdni obrat Crmošnjice za vence, GD Dobindol za vence in poslovilni govor, enako vaščanu Zupančiču za govor in ZB za venec. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nehadni in boleči izgubi našega dobrega brata, bratranca, strica in svaka

ŠTEFANA ŠUŠTARŠIČA

upokojenega krojača iz Novega mesta, Ob Težki vodi 6,

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in vaščanom, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani in nam pomagali, izrazili sožalje ter nas tolažili in bodrili. Zahvaljujemo se tudi župniku za lepo opravljeni pogrebni obred, tople poslovilne besede.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, babica, tašča, sestra in teta

ANA KLOBUČAR

iz Gor. Mraševega 3

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, Francki Šušteršič za nesebično pomoč, podarjeno cvetje in vence. Zahvala velja ZB Straža, PTT Krško, Kovinarju Novo mesto, mizarstvu Sibelja, Komen. Hvala vsem, ki ste pokojno spremili na zadnji poti, nam pa izrekli sožalje, in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: sin Franc, hčere Justina, Anica, Fanika, Elka, Milka, snaha Veronika, brat Matija, vsi z družinami, ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 74. letu je prenehalo biti srce našega dragega očeta, starega očeta, brata in strica

ALOJZA CIMERMANČIČA

iz Vinje vasi 8

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in sindikatoma Iskre Šenjernej ter Splošne bolnišnice Novo mesto za podarjene vence in izrečeno sožalje. Iskrena hvala župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste pokojnega tako številno spremili na zadnjo pot.

Žalujoči: žena Marija, sin Jože, hčerke Marija, Anica, Vera z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi najine drage mame

ANE PAPEŽ

iz Novega mesta

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Iskrena hvala Mladinski knjigi iz Novega mesta, TOZD železniškega prometa iz Novega mesta in sodelavcem, sosedom, znancem, številnim sorodnikom, pevcem in duhovniku za opravljeni obred. Posebej se zahvaljujemo dr. Vodniku za vso skrb in prizadevanje v zadnjih dneh njenega življenja.

Žalujoči: hčerki Saša in Milena

ZAHVALA

Ob boleči resnici, da nas je prerano in za vedno zapustila naša draga žena, mama in stara mama

ZORKA PAVLIN

z Mirne 54

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, posebno pa družini BEC z Mirne, ki so nam izrekli sožalje, pokojnici poklonili cvetje ter jo spremili na zadnjo pot. Hvala kolektivu IMV Mirna, IMV Novo mesto, kolektivu Kolinske Mirna, povcem in duhovniku za opravljeni obred.

Z globoko žalostjo v srcih: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči resnici, da ni več med nami našega ljubljenega moža, očeta, starega očeta in brata

ANGELA GABRIJELČIČA

se srčno zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem in vsem, ki ste ga tako številno spremili na zadnji poti in se poklonili njegovemu spominu. Hvala vsem za pismene in ustne izraze sožalja in za darovano cvetje in vence. Zahvaljujemo se govornikom Jožetu in Stibriču za tople poslovilne besede, krajevni organizaciji ZB in SGP Pionir Novo mesto ter pevskemu društvu Dušan Jereb za prelepe ganljive pesmi. Iskrena zahvala osebju Splošne bolnišnice Novo mesto, posebno zdravnikom dr. Vodniku, dr. Novakovi, dr. Starcu in dr. Lučevu za skrb in toplino v zadnjih letih. Njegova beseda je utihnila – misel bo ostala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta

ALOJZA FABJANČIČA

s Senovega

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se poslovili od njega in ga spremili na zadnji poti, sorodnikom, sosedom, znancem, gasilskemu društvu Senovo, godbi in pevcem s Senovega, kolektivom Metalne Senovo, Elektrarne Brestanica, Tovarne elektroakustičnih naprav Djurdjevac za vence in cvetje ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

Ljubi naš Jože, že leto dni v grobu spiš, a v naših srcih še živiš. Ne mine ura, dan, ne noč, povsod v mislih si navzoč.

VSPOMIN

Minilo je leto žalosti in trpljenja, odkar si tako nenadoma in mnogo pre zgodaj odšel od nas, ljubljeni mož, oče, sin, brat, zet, stric, svak in bratranec

JOŽE BAJUK

z Radovice 70

Kar ne moremo verjeti, da si za vedno odšel. Ko nemo stojimo ob tvojem grobu, se utrne misel: „Glej, kako smo si blizu, vendar tako strašno daleč, da ne seže noben klic do tebe, ljubi naš atek! Lepo je bilo, ko si bil med nami, in tako boleče je, odkar smo te izgubili.“ Hvala vsem, ki nam pomagata in ste našega Jožeta ohranili v spominu.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 77. letu nas je zapustil naš ljubi mož, ata, ded, praded, tast in stric

JURIJ MOHORKO

Segova 7. Novo mesto

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, Rudniku Kanižarica, IMV Novo mesto, Mercatorju, TOZD Standard Novo mesto, kolektivu stanovanske skupnosti Novo mesto za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje ter za spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi zdravnikom in strežnemu osebju pljučne bolnišnice Novo mesto, pevcem in župniku za opravljeni obred.

Vsi njegovi

Novo mesto, Dreieich, Geelong

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 6. do 12. februarja 1982 so v brežiški porodnišnici rodile: Terezija Tomše iz Dvorc – Joži-

co, Katica Premužič iz Obrežja – Valentino, Katica Skendrovič iz Rud – Zeljko, Marija Pavlin iz Vrhovščaka – Marka, Marija Frigelj iz Jesenic – Zdenko, Višnja Karadžič iz Sav. Marofa – Danijela, Slavica Sajevec iz Senovega – Anito, Terezija Mlakar iz Kališovca –

Ko bi solza koga obudila, tebe, mama, ne bi črna zemlja krila.

ZAHVALA

V 80. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, žena, stara mama, babica, sestra in teta

MARIJA FLORJANČIČ

por. Kotnik iz Bogniče vasi 3

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste pokojni darovali vence in jo spremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo sosedom Dragonom iz Zgornjih Češnjic. Hvala za vence Iskri Novo mesto in IMV Novo mesto. Zahvala velja tudi župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

Tatjana, Ana Zidarič iz Globokega – Anca, Bernarda Koprivc iz Cateža – Ireno, Cvetka Hostnik iz Brežic – Boruta, Anka Harapin iz Sv. Florijana – Nikolino, Maran Čalič – Bazikian iz Zaprešiča – Milana, Nevenka Ljuština iz Male Rakovice – Sretana, Dušanka Germovšek iz Za-

kota – Milana, Albina Klešin iz Gorice – Lidjo, Majda Krošelj iz Okljukove gore – Andrejo, Ružica Zrinjan iz Medsav – Anito, Anica Nepužan iz Radakova – Nevenko, Branča Zadravec iz Krškoga – Blaža. Čestitamo!

STANE PEČEK

Nenehno je v gibanju, zato ga je težko dobiti v pisarni. In kaj bi tudi počel v pisarni, saj kultura ne nastaja tam. In tako se zdi, kot da vse, kar naredi, pride samo od sebe. V resnici pa kultura, še posebej pa ljudem, ki v njej delajo, posveča sleherni minuto, a nikoli samo od šeste do druge ure. Pravzaprav niti nima delovnega časa. Kamor gre, naj bo to šola, delovna organizacija, Ljubljana ali Beograd, najde toliko časa, da se pogovori o načrtih, ki jih imajo v trebanjski občini na področju kulture. In iz tega nvidez nenaravnega delovanja nastajajo prireditve, predstave, srečanja, priznanj za kulturnike.

Stane Peček, ki že šesto leto opravlja naloge tajnika trebanjske kulturne skupnosti, kjer prejema plačo, in tajnika zveze kulturnih organizacij, kjer dela nepoklicno, je namreč prepričan, da prav zato najde stik in je pripravljen pričeti razpravo s prijazno besedo tako s kmetom ali delavcem, ki poje v njegovem pevskem zboru, kot z umetnikom, ki ga je sloves razgibanega kulturnega okolja pripeljal v Trebnje. In s to človeško širino, ki jo tako razsipno razdaja v kulturi, v teritorialni obrambi, družbenopolitičnih organizacijah, občinski skupščini, si je pridobil veliko prijateljev, ki so pripravljene pomagati, kadar je to najbolj potrebno.

In s takim načinom dela, kjer ni v navadi zapiranje v slonokoščene stolpe, kjer ni prostora in ne časa za „globokoumne razprave“ o različnih izmih, je dosegel, da

kulturna skupnost ni od občanov odmaknjena institucija, kamor vodi pot mimo strogih tajnic in skozi razkošne pisarne.

„Pri svojem delu se držim načela, da moramo mi k ljudem, če oni ne pridejo k nam,“ pravi. „In prav tu je še veliko dela. Kultura kljub razvoju, ki ga je dosegla v zadnjem času, kar pa je plod dela številnih ljudi, še ni postala potreba vseh ljudi. In škoda je velika, saj ljudje pogosto še tistega ne izkoristijo, kar s prispevki plačujejo. Mi pa moramo iti po poti, ki nas bo pripeljala, da bo kultura potreba vsakega delovnega človeka. In to ne samo kultura, ki jo bomo enačili z visoko umetnostjo, ampak tudi kultura v odnosu do življenjskega, delovnega okolja.“

Zaupanja v svoje delo ni deležen samo v domači občini, kjer z ženo, ki je tudi glasbenica, sodelujeta ne samo pri pevskih zborih in lutkarjih, ampak povsod, kjer je nujna pomoč potrebna. Hkrati s funkcijami v trebanjski občini je še vodja delegacije Zveze kulturnih organizacij Slovenije pri republiški konferenci SZDL, član slovenske delegacije ZKO v Zvezi kulturno-prosvetnih organizacij Jugoslavije in predsednik odbora ZKOS za stike s tujino. Pevcem njegovih treh pevskih zborov z Mirne pa tudi ne bi deloval tudi v strokovnem svetu šentvitskega Tabora pevskih zborov, saj je v vojaški glasbeni šoli dobila spoznal trobento in kontrabas.

J. SIMČIČ

Reka Sava še zadržuje steklino

Veterinarji so že v jeseni opozarjali na večji razmah stekline v času parjenja lisic. Ta čas je že tu. V sevniški občini so se odločili, da uplenjenih ali najdenih lisic z levega savskega brega poslednje bodo več dajali v virološko analizo. Vsi odposlani novi primerki so namreč potrdili to hudokožno bolezen. Dipl. veterinar Alojz Mihev iz Sevnice, ki je tudi predsednik komisije za zatiranje kužnih bolezni pri občinskem izvršnem svetu, navaja, da so do petka, 12. februarja, dobili potrditev o ugotovljeni steklini na vseh enajstih lisicah, odposlanih na pregled po 1. februarju. Vse te lisice so pobili ali našli ljudje na levem savskem bregu. Ostaja vprašanje, koliko časa bo Sava še zadrževala to bolezen. Veterinar Mihev navaja izkušnje Pomurcev, kjer je Mura bolezen zadrževala kar sedem let.

Velika nevarnost za to, da bi se steklino okužil kdo od ljudi, so mačke, opozarja veterinar Mihev. Kdor prinese lisico, prejme po sklepu sevniškega občinskega izvršnega sveta nagrado 1000 din. Še bolj je, da o najdeni živali obvestijo veterinarsko-higiensko službo, ki bo lisico odstranila.

Blago iz starih skrinj

Aktiv kmečkih žena pri krškem TOK Kooperacija pripravlja razstave, predavanja in tekmovanje žanjic

Aktiv kmečkih žena pri TOK Kooperacija krškega Agrokombinata je tudi letos pripravil vrsto izobraževalnih oblik za svoje članice. Izvedli so že predavanje o negi in vzgoji otrok, v sredo 24. februarja ob 16. uri pa bo verjetno precej kmečkih žena privabila v veliko dvorano občinske skupščine tema o odnosih v družini, saj bo na predavanju beseda tekla o zdravljenju nevarnega družbenega zla – alkoholizma.

O podrobnostih letošnjega delovnega programa, tako o predavanju o njivski pridelavi vrtnin, tekmovanju žanjic v Mladju, medobčinski razstavi kulinarike in strokovni ekskurziji, bomo še poročali. Tokrat naj opozorimo na zanimivo razstavo iz starih skrinj, ki jo bodo povežali s praznovanjem dneva žena. Razstava, ki bo odprta v leskoviški osnovni šoli Milke Kerinove v soboto, 6. marca, od 13. do 19. ure in v nedeljo, 7. marca, od 7. do 16. ure, bo privlačna zavoljo številnih starih prtov, ročno izdelanih in umetno okrašenih prtičkov, rjuh in podobnega narodopisnega blaga, ki se malce zaprašeno in obledelo skriva v marsikakšnih skrinj. Med zanimivejšimi eksponati bo tudi 120 let star robček, ki ga je dekle poklonilo svoje-

mu izvoljencu, ko se je odpravil v vojsko.

Končno bi bili sklepčni

Med prvimi je prurušil v kulturni dom predsednik skupščine kulturne skupnosti Repičeva draga tovariš Kulturni, in ker v predverju še ni bilo nikogar, je dvakrat zaporedno pogledal na ročno uro, nato pa se je zazrl v reklamne filmske slike, ki so bile s selotejmom prilepljene na leseno stensko oblogo.

Kmalu za njim je pristorkljala predsednica izvršnega odbora kulturne skupnosti tovarišica Zadirčnikova.

„Danes pa bo, kaj?“ je globoko dihaje rekla namesto pozdrava. Tovariš Kulturni se je nasmehnil, zagonetno, potuhnjeno.

Kljuka se še ni ohladila, ko

so jo ponovno segrele roke treh ljudi: dveh moških in ene ženske.

„Poznam jih. Iz Hitrotkala so,“ je ocenila tovarišica Zadirčnikova, medtem ko je tovariš Kulturni še naprej buljil v s selotejmom nalepljene fotografije.

„Dobro, da smo med prvimi,“ so rekla usta iz skupine, ki so jo sicer poznali Repičani po uspešnih nastopih v narodnih nošah in tamburicah v rokah.

„Danes pa bo udeležba,“ je prišlo iz drugih ust, ki so prav tako pripadala skupini, ki se je razporedila ob steni, nasproti katere je bil prostor za prodajanje vstopnic.

„Dober večer,“ je pozdravil tovariš Župan in nastala je mučna tišina, molk, ki ga poznamo, kadar koli se pojavi med navadnimi smrtniki veličina z občinske, republiške ali zvezne ravni.

„Še dobre pol ure je do začetka,“ je hrupno izstisnil iz sebe kapelnik Violinič, vodja godalnega orkestra s preko stoletno tradicijo.

„Zadnjič vas ni bilo na skupščino kulturne skupnosti, tovarišica Zadirčnikova, kajne?“ se je odselotejopil od slik tovariš Kulturni.

„Preobremenjena. Sestanki, sestanki, sestanki! Saj bi človek ponorel,“ se je po kratkem postopku izmuznila predsednica izvršnega odbora.

Kot da bi se dogovorili, je prišlo skoraj sočasno v kulturni dom enainvajset ljudi iz Hitrošiva. Tovariš Kulturni je spoznal med njimi pet delegatov skupščine kulturne skupnosti.

„Letos smo že petkrat sklicali skupščino in vsakokrat smo bili nesklepčni,“ je rinil v tovarišico Zadirčnikovo tovariš Kulturni.

„Danes pa je naroda,“ je zinila le-ta in z očmi begala po množici ljudi.

„Škoda, da niste sklicali skupščine za noč,“ je še navrgla, in ne da bi spustila glas, kot so to spodobili pri piki, je klicala znancu pri blagajniškem okencu: „Eno. V devetnajsti vrsti. Za Emmauelo, da, menda ne za Krizno obdobje.“

TONI GAŠPERIČ

LJUBKO, TODA LE NA POGLED – Okrog 200 ovac se je 9. februarja popoldne paslo tik Dvora na livadi med cesto in vinogradi. Z njimi je bilo nekaj redkobesednih gonjčev, od katerih je bilo moč izvedeti le, da so prišli s Kočevskega. Pogled na tolikšno čredo je bil za popotnika ljubek, lastnik parcele pa je najbrž gledal z jezniimi očmi. (Foto: R. Bačer)

Letošnji Pust po dolenjsko

Tradicionalne pustne karnevale tudi letos pripravljajo v Kostanjevici, Gradcu in Šentjerneju – Selmarji se držijo stoletnih navad, „mački“ bodo postavili carino, v Šentjerneju pa bo tradicionalna kurentova poroka

Na Dolenjskem na pustno nedeljo ne bodo žagali babe, preganjali hudiča in coprnice, lahko pa se bomo na treh dolenjskih pustnih karnevalih, ki uspešno nadaljujejo s tradicijo šeg in navad, do solz nasmejali. Tako zatjujejo „perforcenhavzari“ iz Kostanjevice, gradaški „mački“ in šentjernejska „Kurentova oblast“.

Kostanjeviški selmarji s svojim društvom „Perforcenhavs“ se na Dolenjskem najbolj drže že stoletja starih pustnih določil. V nedeljo zjutraj bo meščane zbudila godba, ki se zbere le v času Pusta. Sledil bo oklic kurenta, prižig pustnega ognja in obisk vseh gostiln v bližnji in daljni okolici. V ponedeljek ob 18. uri bo baklada, ob 19. uri pa občni zbor „Perforcenhavs“ v kulturnem domu. Uradni del bodo zaključili z nagajevanjem mask in plesom v restavraciji. Ljudska izročila ob prebujanju pomladi bodo oživel v torek zjutraj z gonjenjem medveda po ulicah, zvečer pa bo promenadni koncert godbe na pihala. Blagopokojnega kurenta bodo spravili k večernemu počitku v sredo ob 45. uri in z njegovim pokopom naznanili stabilizacijsko resnost.

Pustno društvo „Gradaški mački“ iz Gradca, ki se tudi letos uspešno dogovarja z vranoviškimi „jazbeci“, pripravlja za nekaj tisoč zijal pravo pašo za oči. Letos bodo „praskali“

SPET NAŠKARADA NA MIRNI

Po štirih letih premora bodo imeli številni Mirenčani in okoličani znova izjemno priložnost, da se našemijo ali pa da snamejo maske, ki jih nosijo v vsakdanjem življenju. KUD Svoboda z Mirne bo namreč v soboto, 20. februarja, organiziralo v prenovljenem Domu TVD Partizanov veliko maskarado. Prireditve se bo začela ob 19. uri, za ples pa bo igral ansambel Akord. Pet najboljših mask bo dobilo bogate nagrade.

MAŠKARADA NA DVORU

Mladinski klub Dvor priredi v soboto, 20. februarja, ob 19. uri v klubskih prostorih tradicionalno disco maskarado. Presenečenj ne bo manjkalo. Izbirali bodo tudi miss maskar. Pe t najboljših mask bo nagrajenih. Za pustno razpoloženje bo poskrbel ansambel Potop.

SLAVKO MIRTIC

Šentjernejska „Kurentova oblast“ edina v novomeški občini pripravlja pustne norčije. V nedeljo ob 9. uri bodo pripravili tradicionalni pustni sprevod kurentove poroke in pustna poročila kurentovega radia. Višek šentjernejskih pustnih norčij bo kurentova poroka, ki jo bodo ob 15. uri istega dne ponovili na novomeškem Glavnem trgu. Tokrat vabijo k sodelovanju Novomeščane in jim za najbolj duhovit predlog, kako rešiti krizo IMV, obljublajo najmanj liter prave dolenjske kapljice.

Upamo, da se letošnji Pust na Dolenjskem ne bo ustrašil resnice in da bo povedal, kaj ga je vse leto žulilo. Dobrim pogruntavščinam pa se bodo tisti, ki bodo obiskali katero od prireditev, za gotovo do solz nasmejali.

J. P.

NOVI FOSILI V NOVEM MESTU

Eden najpopulamejših jugoslovanskih ansamblov Novi fosili bo v ponedeljek, 22. februarja, ob 19.30 nastopil v športni dvorani v Novem mestu.

Domač stroj cepi drva

Tudi pri nas je mogoče kupiti stroj za klanje hlodov

Letos bo treba iz gozdov spraviti precej več lesa, ker je zima polomila veliko drevev. Eno izmed opravil pri tem je cepljenje hlodov, ki je, če ga opravljamo ročno, dokaj zamudno delo. Vendar je pri nas mogoče kupiti kar štiri vrste cepilnih strojev, ki jih izdeluje po lastni tehnologiji zasebni obrtnik Jože Skaza iz Slovenj Gradca.

Cepilni stroj CESS – 1 je mogoče priključiti na vsak traktor z zmogljivostjo oljne črpalke 20 litrov na minuto in s pritiskom 150 barov. Ta stroj more razcepiti 30 prostorninskih metrov hlodov v osmih urah, hlodi pa smejo biti do 30 cm debeli in do 110 cm dolgi. Drugi cepilni stroj CESS – 2, ki ga je tudi mogoče priključiti na traktor, je nekoliko zmogljivejši, saj v osmih urah z njim lahko razcepimo 40 prostorninskih metrov hlodov, debeline največ 40 cm. Skaza pa izdeluje tudi cepilne stroje z lastnim pogonskim agregatom, vendar so ti manj pri-

merni za zasebno rabo, saj pridejo bolj v poštev za papirnice ali tovarne iverne plošče. Vse štiri vrste cepilnih strojev je mogoče kupiti pri Obrtni zadrugi v Slovenj Gradcu ali pri Metalki v Ljubljani. Žal naš vir informacij ne omenja, kolikšna je cena zanje.

700 GLEDALCEV ZLATE SELEKCIJE – V petek so se na Senovem pomerili v malem nogometu člani Rekreacije 500 in Zlate selekcije, ki jo sestavljajo sama znana imena, predvsem športniki. Po vodstvu domačinov 5:3 v prvem polčasu, ti blizu 40 minut niso dosegli zadetka in Zlata selekcija je zmagala z 9:7. Pomembneje pa je, da se je v blagajni Zveze paraplegikov spet nabralo nekaj tisočakov. Na sliki: kapetan Zlate selekcije Miro Cerar prejema rok Romana Sotlerja simbol Senovega – rudarski voziček s premogom. (Foto: P. Perc)

Poslednji vzpon

V gorah sta omahnili članici alpinističnega odseka Novo mesto

6. februarja sta se v gorah smrtno ponesrečili članici alpinističnega odseka Novo mesto, 18-letna Nada Špiler iz Krškega in 20-letna Majda Rajar iz Zgoranj. Poničkev pri Trebnjem. Vzrok nesreče ni znan, domnevajo pa, da sta omahnili pri sestopu s Kotove Špice (2376 m).

Obe sta bili zelo aktivni v alpinističnem odseku, bili sta izkušeni alpinistki in mladinski vodnici; v gore sta krenili s polno mero znanja in dobro opremljeni. Majda Rajar, študentka 1. letnika gradbene fakultete, je bila članica odseka dobro leto, opravila je tudi alpinistično šolo ter okrog 15 zahtevnejših vzponov. Samo leto sta z Nado plezali na Grintovec, Kalško goro in Jalovec. Nada Špiler, učenka 4. letnika srednje gradbene šole v Ljubljani, je prišla k alpinističnemu odseku Novo mesto avgusta lani, a je že prej plezala. Hkrati je bila aktivna tudi v Planinskem društvu Krško in v tamkajšnjem igralnem klubu. V alpinističnem odseku, kjer je bilo 14 članov kot sinovi in hčere velike družine, sta pustili za sabo vrzel, ki bo ostala v srcih njihovih kolegov kot neizbrisen spomin na dobri, tovariški prijateljici.

M. K.

KRHKA GLASBENIKOVA REBRA

Metličan, sicer pa udomačen in „ukročeni“ Crnomaljec Silvester Mihelčič, skladatelj in mojster na elektronski harmoniki pa ravnatelj črnomaljske glasbene šole, je imel bolj kilave počitnice. Podal se je na smučanje, vendar si je že prvi dan polomil tri rebra. Zdaj lahko pričakujemo novo skladbo, pa ne „Kopalnico ima“, ampak kaj takega kot „Rebra ima“? Seveda pa ga polomljena rebra ne ovirajo toliko, da ne bi sodeloval pri oblikovanju svoje mladinske rock opere „Maček Muri“, ima pa tudi samostojne koncerte po različnih slovenskih krajih. Domov se včasih vrne z mačkom, ki ni Muri.